

**ZAŁACZNIK NR 1 DO UCHWAŁY
NR X/73/2015 RADY GMINY MIETKÓW
Z DNIA 15 PAŹDZIERNIKA 2015 r.**

**TEKST
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY MIETKÓW**

OPRACOWANIE:

Mgr inż. arch. Irena Głuszek – uprawnienia urbanistyczne nr 1610 z 2001r.

Mgr inż. arch. Jarosław Korniak – członek DOIA Nr DS - 337

Mgr inż. Natalia Korniak

Mgr inż. Agnieszka Wesółowska

Mgr Alina Ruszczycka - Jakubiak

Spis treści:

I. Wstęp.

II. Dane ogólne.

III. Materiały wejściowe.

IV. Uwarunkowania:

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu:
  - 1.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
  - 1.2. Dotychczasowe przeznaczenie terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
  - 1.3. Zagospodarowanie terenu.
  - 1.4. Uzbrojenie terenu.
  - 1.5. Stan komunikacji.
2. Stan środowiska.
  - 2.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna
  - 2.2. Lasy
  - 2.3. Zasoby wodne
  - 2.4. Surowce mineralne
  - 2.5. Rzeźba terenu
  - 2.6. Budowa geologiczna
  - 2.7. Warunki klimatyczne
  - 2.8. Walory przyrodnicze
  - 2.9. Ochrona przyrody
3. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
  - 3.1. Zabytki architektury i budownictwa
  - 3.2. Zabytkowe cmentarze
  - 3.3. Stanowiska archeologiczne
  - 3.4. Krajobraz kulturowy
  - 3.5. Charakterystyka konserwatorska poszczególnych sołectw
  - 3.6. Archeologia.
4. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.
  - 4.1. Sieć osadnicza i demografia
  - 4.2. Warunki zamieszkiwania
  - 4.3. Oświata
  - 4.4. Kultura
  - 4.5. Rekreacja, sport i wypoczynek
  - 4.6. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
  - 4.7. Rynek pracy
  - 4.8. Bezrobocie
5. Stan prawny gruntów.
6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia oraz zagrożenia dla środowiska.
  - 6.1. Zagrożenia powodziowe
  - 6.2. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.
  - 6.3. Zagrożenia dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych.
  - 6.4. Zagrożenia dla jakości powietrza.
  - 6.5. Zagrożenia akustyczne.
  - 6.6. Zagrożenia dla walorów przyrodniczych.
  - 6.7. Zagrożenia dla gleb.
  - 6.8. Zagrożenia wynikające z eksploatacji surowców mineralnych.
  - 6.9. Zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym.
  - 6.10. Inne zagrożenia
7. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

8. Wymagania ochrony przeciwpowodziowej.
9. Udokumentowane złoża kopalin oraz zasoby wód podziemnych.
10. Tereny górnicze.
11. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.
12. Ograniczenia rozwoju przestrzennego gminy.
13. Atuty gminy.

V. Kierunki rozwoju:

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.
2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego.
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji.
6. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej.
7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.
9. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym wymagające scaleń i podziału oraz obszary przestrzeni publicznej.
10. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić plany miejscowe, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
11. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
12. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.
13. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.
15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.
16. Obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych, związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

VI. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu zmiany studium

I. WSTĘP

Podstawy prawne sporządzenia niniejszego opracowania, tj. zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mietków stanowią:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 199),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 118, poz. 1233),
- uchwała Rady Gminy Mietków nr XXVI/129/2013 z dnia 28 stycznia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mietków w granicach administracyjnych gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem, który określa kierunki polityki przestrzennej, zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 199).

Organem właściwym do uchwalania studium jest rada gminy.

Dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mietków uchwalone w 2000 r. było dwukrotnie zmieniane na fragmentach obszaru gminy - zmiana studium na obszarach położonych w obrębie Borzygniew i Maniów została uchwalona uchwałą Rady Gminy Mietków nr XXVII/162/2005 z dnia 28 grudnia 2005 r., natomiast zmiana studium na obszarach położonych w miejscowościach Borzygniew, Domanice, Maniów, Maniów Mały i Proszkowice została uchwalona uchwałą Rady Gminy Mietków nr XXXI/193/2010 z dnia 20 września 2010 r.

Gmina Mietków jest gminą rolniczą. Ze względu na swoje walory krajobrazowe oraz położenie w pobliżu Wrocławia jest niezwykle atrakcyjna zarówno do zamieszkania jak i do turystyki oraz aktywnego wypoczynku, szczególnie dla mieszkańców Wrocławia, Wałbrzycha i Świdnicy.

Jej atutem jest doskonale skomunikowanie z Wrocławiem - szybki dojazd zapewnia bliski zjazd w Kątach Wrocławskich z autostrady A-4 oraz położenie przy drodze krajowej nr 35.

Na obszarze gminy znajduje się największy akwen wodny w województwie dolnośląskim - Zbiornik Mietkowski, pełniący przede wszystkim funkcję retencyjną. Z części dna zbiornika wydobywane jest kruszywo naturalne. Zbiornik przyciąga miłośników sportów wodnych i rekreacji nadwodnej. Stanowi on również ostoję wielu gatunków ptaków, z tego też względu został objęty ochroną poprzez ustanowienie Obszaru Specjalnej Ochrony Natura 2000 „Zbiornik Mietkowski”.

Miejscowości na terenie gminy zachowały tradycyjny krajobraz kulturowy - historycznie ukształtowany układ urbanistyczny i skoncentrowaną zwartą zabudowę.

Obszar gminy przecinają rzeki Bystrzyca i i Strzegomka. Dolinę rzeki Bystrzycy ze względu na szczególne walory przyrodnicze objęto ochroną poprzez utworzenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”.

Uwarunkowania te determinują rozwój przestrzenny gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem polityki przestrzennej gminy, określającym w szczególności:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;

- 3) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego;
- 4) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- 8) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia handlowych obiektów wielkopowierzchniowych oraz obszary przestrzeni publicznej;
- 9) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 10) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 11) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- 12) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- 13) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- 14) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- 15) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

W Studium wyznacza się również obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

Studium nie jest aktem prawa miejscowego (nie jest przepisem gminnym) i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem planistycznym określającym kierunki rozwoju przestrzennego gminy i pełni niezwykle ważną rolę przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które są aktami prawa miejscowego. Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

II. DANE OGÓLNE

Gmina Mietków położona jest w południowo - zachodniej Polsce, w województwie dolnośląskim, w powiecie wrocławskim, po południowo – zachodniej stronie Wrocławia.

Graniczy z następującymi gminami:

- 1) Kostomłoty – od północy;
- 2) Kąty Wrocławskie – od północnego wschodu;
- 3) Sobótka – od południowego wschodu;
- 4) Marcinowice – od południa;
- 5) Żarów – od zachodu.

Powierzchnia gminy – **83,3 km²**

Ludność – **3893 osoby** (stan na 20.03.2013 r. wg danych z Urzędu Gminy Mietków)

Siedziba władz gminnych znajduje się w miejscowości **Mietków**.

Gmina jest podzielona na 14 sołectw:

- 1) Borzygniew,
- 2) Chwałów,
- 3) Domanice,
- 4) Dzikowa,
- 5) Maniów,
- 6) Maniów Mały,
- 7) Maniów Wielki,
- 8) Mietków,
- 9) Milin,
- 10) Piława,
- 11) Proszkowice,
- 12) Stróża
- 13) Ujów,
- 14) Wawrzeńczyce.

Gmina Mietków jest gminą rolniczą i turystyczno – wypoczynkową. Przy jej granicach przebiegają ważne szlaki komunikacyjne - wzdłuż części północnej granicy biegnie autostrada A-4, a przy fragmencie granicy południowo-wschodniej - droga krajowa nr 35. Przez obszar gminy przebiega linia kolejowa nr 274 relacji Wrocław - Zgorzelec.

Geograficznie gmina Mietków leży na Przedgórzu Sudeckim (Równina Świdnicka) oraz na Nizinie Śląskiej (Równina Wrocławska). Przez jej obszar przepływa rzeka Strzegomka oraz rzeka Bystrzyca, na której utworzony został największy w województwie dolnośląskim sztuczny retencyjny zbiornik wodny – Zbiornik Mietkowski. Zbiornik Mietkowski (zwany również Jeziorem Mietkowskim) pełni funkcje retencyjną, jest wykorzystywany gospodarczo (eksploatacja kruszywa) i jest popularnym miejscem rekreacji i wypoczynku. Stanowi także ostoję dla wielu gatunków ptaków.

Gmina Mietków jest członkiem [Stowarzyszenia Gmin Ślezańskich](#).

III. MATERIAŁY WYJŚCIOWE

Przy opracowaniu studium wykorzystano wymienione poniżej materiały:

- 1) Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Mietków. Alina Ruszczycka – Jakubiak. Wrocław. 2013 r.
- 2) Rocznik demograficzny 2012. Główny Urząd Statystyczny. 2012 r.
- 3) Rocznik statystyczny województwa dolnośląskiego. Urząd Statystyczny we Wrocławiu. Wrocław 2012 r.
- 4) Plan urządzeniowo-rolny. Gmina Mietków. Praca zbiorowa. Wrocław. 2011 r.
- 5) Studium ochrony przed powodzią zlewni rzeki Bystrzycy. IMGW. Wrocław. 2007 r.
- 6) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mietków. 2005 r. (Zmiana z 2010 r.)
- 7) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Mietków, obowiązujące na dzień podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia niniejszej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mietków.
- 8) Strategię rozwoju gminy Mietków. Praca zbiorowa - Regioplan Sp. z o.o. Wrocław 2003 r.
- 9) Wojewódzką ewidencję zabytków. Dolnośląski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu.
- 10) Koncepcję Zagospodarowania Przestrzennego Kraju 2030. Uchwała nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (M. P. z 2012 r., poz. 252).
- 11) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, zatwierdzony uchwałą nr XLVIII/873/2002 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 sierpnia 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dnia 20 stycznia 2003 r., Nr 4, poz. 100).
- 12) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego Perspektywa 2020, zatwierdzony uchwałą nr XLVIII/1622/2014 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2014 r.
- 13) Strategię Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020, zatwierdzoną uchwałą nr XLVIII/649/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2005 r.
- 14) Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim, przyjęte uchwałą nr 4857/III/10 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 31 sierpnia 2010 r.
- 15) Projekt Wytycznych Kierunkowych do Kształtowania Sieci Drogowej i Kolejowej w Województwie Dolnośląskim, przyjęty uchwałą nr 4298/III/10 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 11 maja 2010 r.
- 16) Mapy Zagrożenia Powodziowego, RZGW 2015.
- 17) Mapy topograficzne gminy Mietków 1:10 000.
- 18) Mapy ewidencyjne gminy Mietków 1:10 000.

IV. UWARUNKOWANIA

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU.

1.1. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MIETKÓW

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa kierunki polityki przestrzennej gminy (art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mietków zostało uchwalone uchwałą Rady Gminy Mietków nr XVIII/95/2000 z dnia 29 listopada 2000 r. i było dwukrotnie zmieniane. Zmiany obejmowały fragmenty obszaru gminy:

- 1) zmiana studium na obszarach położonych w obrębie Borzygniew i Maniów została uchwalona uchwałą Rady Gminy Mietków nr XXVII/162/2005 z dnia 28 grudnia 2005 r.,
- 2) zmiana studium na obszarach położonych w miejscowościach Borzygniew, Domanice, Maniów, Maniów Mały i Proszkowice została uchwalona uchwałą Rady Gminy Mietków nr XXXI/193/2010 z dnia 20 września 2010 r.

W w/w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mietków wyznaczono niewielkie obszary rozwojowe dla poszczególnych miejscowości, natomiast większe tereny rozwojowe wskazano w Mietkowie, Borzygniewie i w Domanicach.

Rozwój zabudowy przemysłowej przewidziano w Mietkowie i Borzygniewie oraz w północnej części Maniowa.

Eksploatację kruszyw wyznaczono w Mietkowie, Borzygniewie, Maniowie, Proszkowicach, Stróży i Wawrzeńczykach.

Usługi turystyki i zabudowę lotniskową zlokalizowano na obrzeżu Zbiornika Mietkowskiego – w Borzygniewie, Maniowie Małym, Chwałowie i Domanicach oraz w rejonie Zbiornika Proszkowskiego.

Pozostałe obszary określono jako tereny rolnicze i lasy.

Studium wyznaczyło planowane obwodnice drogowe dla miejscowości:

- Borzygniew (wzdłuż linii kolejowej),
- Mietków (wzdłuż linii kolejowej oraz po wschodniej stronie miejscowości),
- Wawrzeńczyce (po wschodniej stronie miejscowości),
- Maniów (po wschodniej stronie miejscowości),
- Milin (po północnej stronie miejscowości),
- Piława (po północnej stronie miejscowości).

W/w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mietków uchwalono w oparciu o przepisy nieobowiązującej już ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym.

Od dnia 11 lipca 2003. r. obowiązuje ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 199), w związku z czym nastąpiła konieczność dostosowania studium do wymagań nowych przepisów.

1.2. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENU W MIEJSCOWYCH PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa przeznaczenie terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz sposób zagospodarowania terenu i warunki zabudowy (art. 4 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Prawie na całym obszarze gminy Mietków obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, większość uchwalona w 2006 r.

Plany miejscowe dla gminy Mietków są powszechnie dostępne w internetowym systemie informacji przestrzennej powiatu wrocławskiego WROSIP (www.wrosip.pl) oraz na stronie BIP Gminy Mietków (www.mietkow.com).

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dominuje rolnicze przeznaczenie terenu. Przeznaczenie na cele budowlane koncentruje się w rejonie istniejących miejscowości oraz w rejonie Zbiornika Mietkowskiego, po którego północnej i południowej stronie wyznaczono tereny usług sportu i rekreacji oraz zabudowy lotniskowej. W każdej miejscowości wyznaczono tereny usług lub dopuszczono realizację usług podstawowych. W miejscowościach Mietków, Borzygniew i w północnej części Maniowa wyznaczono tereny aktywności gospodarczej.

Część obszaru gminy ma przeznaczenie na eksploatację kruszyw – na obszarze Zbiornika Mietkowskiego, w Proszkowicach, Borzygniewie, Maniowie, Stróży i Wawrzeńczycach. Zgodnie z ustaleniami planów miejscowych, po zakończeniu eksploatacji nastąpi rekultywacja tych obszarów na cele wodne, leśne, rolne oraz na usługi sportu i rekreacji (w rejonie Zbiornika Proszkowice).

1.3. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Krajobraz

Krajobraz gminy tworzą rozległy Zbiornik Mietkowski, Zbiornik Proszkowicki, Zbiornik Chwałów, powstający zbiornik w Wawrzeńczycach, mozaika pól ornych, łąk i terenów osadniczych, niewielkie kompleksy leśne oraz zarysowujący się na horyzoncie Masyw Ślęzy.

Obszar gminy przecinają dwie rzeki – Bystrzyca i Strzegomka, w których dolinach występują lasy liściaste, porastające siedliska wilgotne.

Na Bystrzycy wybudowany został sztuczny zbiornik wodny - Zbiornik Mietkowski, pełniący funkcję przeciwpowodziową, który stanowi również ostoję wielu gatunków ptaków i który jest wykorzystywany gospodarczo (eksploatacja żwiru), a także rekreacyjnie – zarówno do wypoczynku nad wodą, jak też do sportów wodnych.

Osadnictwo na terenie gminy skupione jest w miejscowościach, które rozlokowały się wzdłuż dolin rzecznych i sieci dróg. Zachowały one do tej pory tradycyjny krajobraz kulturowy - historycznie ukształtowany układ urbanistyczny i historyczną, zwartą zabudowę – murowaną, ze stromymi dwuspadowymi dachami, krytymi czerwoną dachówką. Prawie w każdej miejscowości znajdowały się zespoły folwarczne oraz założenia parkowo-pałacowe lub dworskie, z których przetrwały nieliczne, wśród nich najcenniejszy jest zespół parkowo-pałacowy w Domanicach. Ruiny pałaców pozostały w wielu miejscowościach - ruiny w Borzygniewie i Maniowie Małym górują nad doliną Bystrzycy.

Z obszaru gminy Mietków roztacza się niezwykle piękny widok – panorama na pobliski masyw góry Ślęzy.

Tereny rolnicze

Użytki rolne zajmują 67,1% powierzchni gminy (grunty orne - 60,3%, użytki zielone – 6,7%, sady - 0,1%). Niewielka część gruntów ornych jest odłogowana (około 1,2% ogólnej powierzchni użytków rolnych). Zarówno wśród gruntów ornych, jak i użytków zielonych dominują gleby o dość korzystnych uwarunkowaniach dla produkcji rolnej, zaliczane do III klasy bonitacyjnej (IIIa i IIIb). Ich udział wynosi odpowiednio 70% i 64%. Największy udział gruntów ornych zaliczanych do III klasy – powyżej 70% – mają obręby Chwałów, Domanice, Dzikowa, Milin, Proszkowice, Stróża i Ujów. Największy udział użytków zielonych zaliczanych do III klasy mają obręby Domanice i Wawrzeńczyce (odpowiednio 71% i 89%). Gleby o przeciętnych warunkach dla produkcji rolnej, zaliczane do IV klasy bonitacyjnej, stanowią nieco ponad 16% gruntów ornych

oraz około 19,5% użytków zielonych. Największy udział gleb IV klasy mają obręby Maniów Wielki (27%) i Wawrzeńczyce (21,4%).

Udział gleb wysokich klas I i II w gruntach ornym jest niewielki, podobnie jak udział gleb zaliczanych do V i VI klasy. Natomiast wśród użytków zielonych udział gleb II klasy jest dość znaczny i wynosi 11,3% w skali gminy – największy w obrębie Ujów (32%), Mietków i Chwałów (odpowiednio 17,5%, 22,1%).

Lasy

Udział lasów i zadrzewień jest stosunkowo niewielki i wynosi 11,7% powierzchni gminy, podczas gdy w woj. dolnośląskim – 29,8%. Największe powierzchnie leśne znajdują się w dolinach rzeki Bystrzycy (w rejonie odcinka ujściowego Bystrzycy do Zbiornika Mietków) i Strzegomki (na zachód od Wawrzeńczyce, na północ i północny wschód od Stróży). Największy udział mają powierzchnie leśne i zadrzewienia w obrębach Wawrzeńczyce (29,7%), Stróża (21,3%), Milin (18,8%), Maniów i Maniów Mały (17,3%). Na pozostałym obszarze udział lasów jest niewielki – są to głównie niewielkie kompleksy leśne stanowiące zadrzewienia śródpolne.

Lasy należą pod względem administracyjnym do Nadleśnictwa Miękinia.

Tereny zabudowane

Tereny osadnicze zajmują ok. 8,0% powierzchni gminy. Sieć osadniczą gminy tworzy 14 miejscowości (14 sołectw). Są to wsie o niewielkim stosunkowo zaludnieniu. Największymi jednostkami osadniczymi są wsie Borzygniew, Milin, Domanice i Mietków liczące nieco ponad 400 mieszkańców. Przeważają wsie liczące około 200 mieszkańców (nieco powyżej i poniżej 200 osób). Najmniejszą jednostką osadniczą jest Dzikowa licząca 105 mieszkańców. Mietków – siedziba Urzędu Gminy – jest czwartą co do wielkości jednostką osadniczą gminy liczącą 407 mieszkańców. Największą wsią jest Borzygniew (497 mieszkańców; pozostałe miejscowości to Milin – 420 mieszkańców, Domanice 409 mieszkańców).

Zabudowa mieszkaniowa

Zabudowa mieszkaniowa ma w większości charakter rolniczy. Przeważa zabudowa zagrodowa (Piława, Dzikowa, Ujów, Chwałów). Zabudowa jednorodzinna (bez funkcji rolniczej) występuje przede wszystkim w Borzygniewie, Proszkowicach oraz Mietkowie, ale także w pozostałych miejscowościach.

Zabudowa wielorodzinna niska i mało skoncentrowana znajduje się w Milinie, Maniowie, Maniowie Małym, Domanicach, Mietkowie, Proszkowicach, Wawrzeńczykach i Stróży i mieści się m.in. w zabytkowych obiektach, takich jak dawne pałace, dwory i budynki folwarczne, wybudowane przed II wojną światową.

Na obrzeżu Zbiornika Mietkowskiego w Maniowie i w Borzygniewie powstały niewielkie skupiska zabudowy lotniskowej. Zabudowa lotniskowa znajduje się również przy Zbiorniku Proszkowickim w miejscowości Proszkowie.

Usługi

Administracja:

- 1) Urząd Gminy w Mietkowie,
- 2) Zakład Gospodarki Komunalnej w Mietkowie.

Usługi oświaty:

- 1) przedszkole publiczne w Mietkowie,
- 2) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Mietkowie,
- 3) Gimnazjum w Mietkowie.

Usługi kultury:

- 1) Gminny Ośrodek Kultury w Mietkowie,

- 2) Gminna Biblioteka Publiczna w Mietkowie, ul. Spółdzielcza 5,
- 3) Filia Biblioteczna w Domanicach,
- 4) Filia Biblioteczna w Milinie, ul. Chłopska 9,
- 5) Filia Biblioteczna w Dzikowej,
- 6) świetlice wiejskie:
  - Piława 12A,
  - Milin, ul. Chłopska 9,
  - Proszkowice, ul. Szkolna 17,
  - Maniów Wielki, ul. Sobócka 4,
  - Maniów, ul. Główna 2C,
  - Chwałów 24a,
  - Domanice 12A,
  - Borzygniew, ul. Główna 5B,
  - Wawrzeńczyce, ul. Kątecka 32,
  - Stróża, ul. Kolejowa 8,
  - Ujów 7A.

Bezpieczeństwo i ochrona mienia:

- 1) Ochotnicza Straż Pożarna w Mietkowie,
- 2) Remiza Straży Pożarnej w Stróży i Domanicach.

Usługi sakralne:

Kościóły we wszystkich miejscowościach z wyjątkiem Mietkowa, Dzikowej, Maniowa Małego i Piławy,

Usługi opieki i ochrony zdrowia:

- 1) Gminny Ośrodek Zdrowia w Mietkowie,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mietkowie,
- 3) Prywatny Dom Pomocy Społecznej w Borzygniewie,
- 4) apteka w Mietkowie.

Usługi sportu:

- 1) stadion sportowy w Mietkowie;
- 2) hala sportowa i boisko w Mietkowie (w szkole podstawowej),
- 3) Gminny Ośrodek Sportów Wodnych w Borzygniewie,
- 4) boiska sportowe zlokalizowane we wsiach: Borzygniew, Chwałów, Domanice, Maniów, Maniów Wielki, Milin, Proszkowice, Stróża oraz Wawrzeńczyce.
- 5) place sportowe w miejscowościach Piława oraz Stróża.

Gastronomia:

- 1) sezonowe punkty gastronomiczne w Proszkowicach i Borzygniewie,
- 2) bar Myśliwski w Mietkowie.
- 3) Bar Sailor w Borzygniewie przy przystani Sportów Wodnych.

Obsługa turystyki:

- 1) plaża w Borzygniewie,
- 2) przystań wodna i wypożyczalnia sprzętu wodnego w Borzygniewie,
- 3) Stanica Wędkarska PZW w Borzygniewie,
- 4) koło łowieckie „Jarząbek” w Mietkowie,
- 5) plaża i camping w Maniowie,
- 6) parking i plaża w Proszkowicach,

- 7) parking przy zaporze Zbiornika Mietkowskiego.

Obsługa rolnictwa:

- 1) skup i sprzedaż zbóż w Mietkowie – HERIM PPUH S.J.,
- 2) skup i sprzedaż zbóż w Mietkowie, sprzedaż nawozów i środków ochrony roślin w Mietkowie, Komex sp. zoo.
- 3) gabinet weterynaryjny w Mietkowie,
- 4) Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Maniowie Wielkim,
- 5) Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Stróży,
- 6) sprzedaż materiału siewnego w Milinie.

Pozostałe usługi:

- 1) sklepy ogólnospożywcze we wszystkich miejscowościach z wyjątkiem Dzikowej, Maniowa Małego i Ujowa,
- 2) piekarnia w Mietkowie,
- 3) poczta w Mietkowie,
- 4) zakład „Żwirek” w Borzygniewie,
- 5) usługi układania bruku w Borzygniewie,
- 6) usługi transportowe w Borzygniewie,
- 7) Rękodzieło w Maniowie Małym – ręczna wytwórnia mydeł.
- 8) usługi transportowe w Mietkowie,
- 9) zakład kamieniarski w Domanicach,
- 10) krzewy i drzewa ozdobne w Domanicach,
- 11) usługi stolarskie w Domanicach,
- 12) warsztat mechaniki pojazdowej w Milinie,
- 13) układanie bruku w Milinie,
- 14) mechanika pojazdowa w Milinie,
- 15) zakład stolarski w Milinie,
- 16) usługi transportowe w Maniowie Wielkim,
- 17) zakład kamieniarski w Proszkowicach,
- 18) punkt skupu złomu i makulatury w Proszkowicach,
- 19) usługi budowlane w Stróży,
- 20) usługi krawieckie w Stróży,
- 21) Schody „ŻELASKO” w Stróży,
- 22) Renowacja mebli i sklep z antykami „Antyczek” w Stróży,
- 23) Auto Serwis „Kombak” w Wawrzeńczycach,
- 24) mechanika pojazdowa (2 warsztaty) w Wawrzeńczycach,
- 25) usługi budowlane w Ujowie.

Przemysł, magazyny, bazy, składy

Przemysł wydobywczy:

- 1) EUROVIA Kruszywa S.A. w Mietkowie i w Borzygniewie,
- 2) WALMAR w Maniowie i Proszkowicach,
- 3) KSM „Byczeń” w Wawrzeńczycach i Stróży.

Pozostałe zakłady:

- 1) ARNO – MED w Mietkowie,
- 2) „Bartek” P.H.U. w Mietkowie,
- 3) LIBET w Mietkowie,
- 4) „KOMEX” w Mietkowie,
- 5) DSR Transprt & Logistic w Mietkowie,
- 6) „HERIM” Sp.j. w Mietkowie,

- 7) skład węgla w Mietkowie,
- 8) KOMPLEKS-DACH w Maniowie,
- 9) KOPI-TRANS w Milinie,
- 10) AUTO_TRANS w Proszkowicach
- 11) EL-REM w Stróży,
- 12) AMARKO w Wawrzeńczykach.

1.4. DOTYCHCZASOWE UZBROJENIE TERENU

Zaopatrzenie w wodę

Istniejąca sieć wodociągowa to magistrala o długości 15,2 km i sieć rozdzielcza o długości 39,8 km. Sieć zaopatruje w wodę 100% mieszkańców gminy.

Poziomy użytkowe wody ujmowane są w ujęciu Stróża i Mietków.

Ujęcie Stróża (2 studnie) zaopatruje miejscowości Stróża, Wawrzeńczyce i Ujów.

Ujęcie Mietków (ul. Spółdzielcza 9 – 2 studnie) zaopatruje miejscowości Mietków, Milin, Piławę, Borzygniew, Maniów, Maniów Mały i Maniów Wielki, Proszkowice i leżącą poza obszarem gminy miejscowość Szymanów.

Pozostałe miejscowości gminy: Dzikowa, Domanice i Chwałów są zaopatrywane z ujęcia w Strzelcach (gmina Marcinowice) i z ujęcia znajdującego się na terenie gminy Żarów.

Ponadto, ujęcia wody znajdują się w Borzygniewie, ul. Ogrodowa – 2 studnie i w Proszkowicach, ul. Szkolna – 2 studnie. Oba te ujęcia nie są obecnie użytkowane i ze względu na złą jakość wcześniej eksploatowanych wód użytkowych nie planuje się podjęcia ich eksploatacji.

Łączna wydajność gminnych ujęć wody wynosi 135,50 m³/godzinę, czyli 3252 m³/dobę i w pełni zaspokajają aktualne zapotrzebowanie dobowe wynoszące 422 m³. W 2011 roku dostarczono gospodarstwom domowym 103,1 dm³ wody, co daje 26,1 m³ na 1 mieszkańca gminy.

Odprowadzanie ścieków

Gminna mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków BOS 500 znajduje się w Mietkowie.

Na terenie gminy skanalizowane są miejscowości: Borzygniew, Mietków, Maniów, Maniów Wielki, Maniów Mały i Proszkowice.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 23,5 km. W 2011 roku z gospodarstw domowych odprowadzono 50 dcm³ ścieków.

Poza Borzygniewem wszystkie w/w miejscowości posiadają przepompownie ścieków.

Ścieki z pozostałych miejscowości odprowadzone są do szamb i nielicznych oczyszczalni przydomowych, a następnie dowożone są do oczyszczalni.

Gospodarka odpadami

Odpady z terenu gminy są wywożone i deponowane na składowisko odpadów znajdujące się w Świdnicy. Do roku 2011 odpady składowane były na składowisko znajdujące się w Stróży (około 800 m na zachód od zabudowy). Składowisko to jest zamknięte i trwa jego rekultywacja

Energia elektryczna

Na terenie gminy Mietków znajduje się rozległa sieć elektroenergetyczna SN obejmująca zarówno napowietrzne jak i kablowe linie elektroenergetyczne oraz stacje transformatorowe SN/nN. Sieć zabezpiecza dostawę energii elektrycznej wszystkim odbiorcom na terenie gminy.

W Mietkowie znajduje się elektrownia wodna.

Ponadto, przez teren gminy przebiegają elektroenergetyczne linie przesyłowe 400 kV i 220kV:

- 1) odcinek napowietrznej linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kV relacji Świebodzice – Wrocław,
- 2) odcinek napowietrznej linii elektroenergetycznej o napięciu 220 kV relacji Świebodzice – Klecina,

- 3) wzdłuż linii 400 kV należy uwzględnić pas technologiczny o szerokości 70 m (po 35 m od osi linii w obu kierunkach),
- 4) wzdłuż linii 220 kV należy uwzględnić pas technologiczny o szerokości 50 m (po 25 m od osi linii w obu kierunkach),
- 5) w w/w pasach technologicznych obowiązują następujące ograniczenia użytkowania i zagospodarowania terenu:
  - zakaz realizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, tj.: zakazuje się lokalizowania budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej typu szkoła, szpital, internat, żłobek, przedszkole i podobne,
  - zakaz lokalizowania miejsc stałego przebywania ludzi w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, turystyczną, rekreacyjną,
  - teren w pasie technologicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową lub zagrodową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) właściciela linii,
  - nie wolno tworzyć hałd, nasypów oraz sadzić pod linią roślinności wysokiej powyżej 3 m.

Sieć gazowa

Na terenie gminy Mietków nie ma rozdzielczej sieci gazowej, która umożliwiałaby pobór gazu odbiorcom indywidualnym. Mieszkańcy zaopatrywani są w gaz bezprzewodowy. Wymiana butli gazowych dokonywana jest w punktach wymiany zlokalizowanych we wszystkich wsiach na terenie gminy.

Na południe od wsi Domanice i Chwałów przebiega gazociąg średniego podwyższonego ciśnienia Dn 150 (PN 1,6 MPa), będący odgałęzieniem z węzła Żarów w kierunku Sobótki. Długość gazociągu na terenie gminy wynosi 4,731 km.

Telekomunikacja i łączność

Na terenie gminy dostępne są usługi Telekomunikacji Polskiej SA., Telefonii DIALOG oraz operatorów sieci komórkowych.

Z północy na południe (od Środy Śląskiej do Sobótki) przebiega Dolnośląska sieć szkieletowa szerokopasmowego internetu, która umożliwi mieszkańcom gminy Mietków powszechny dostęp do łączy internetowych.

W gminie funkcjonuje 1 placówka pocztowa zlokalizowana w Mietkowie, świadcząca również usługi telekomunikacyjne.

Ciepłownictwo

Na terenie gminy Mietków nie ma sieciowych systemów centralnego ogrzewania. Potrzeby grzewcze mieszkańców gminy pokrywane są ze źródeł indywidualnych - piece opalane węglem kamiennym i jego pochodnymi oraz olejem opałowym lub gazem propan – butan. Zabudowania produkcyjne oraz usługowe ogrzewane są z lokalnych kotłowni na węgiel kamienny lub olej opałowy. Coraz większy udział ma również energia odnawialna (baterie słoneczne i pompy ciepła).

Cmentarze

Na terenie gminy Mietków funkcjonują 4 cmentarze komunalne oraz 3 cmentarze parafialne. Zlokalizowane są w następujących miejscowościach:

- komunalne: Milin, Proszkowice, Wawrzeńczyce, Borzygniew,
- parafialne: Borzygniew, Domanice, Stróża oraz przy kościołach w Ujowie i Maniowie.

Łączna powierzchnia cmentarzy wynosi 4,15 ha.

1.5. STAN KOMUNIKACJI

Drogi krajowe:

Autostrada A-4 relacji Jędrzychowice – Bolesławiec – Krzywa – Legnica – Wrocław – Gliwice – Katowice – Kraków – Tarnów – Rzeszów – Jarosław – Korczowa przebiega wzdłuż części północnej granicy gminy Mietków.

Autostrada A 4 jest częścią europejskiego korytarza transportowego E 40, łączącego Berlin i Dreźnie z Kijowem i Odessą. Najbliższy węzeł drogowy umożliwiający wjazd na autostradę jest zlokalizowany w odległości 10 km od wsi Mietków, w Kątach Wrocławskich.

Droga krajowa nr 35 relacji Golińsk (przejście graniczne z Czechami) – Mieroszów – Wałbrzych – Świebodzice – Świdnica – Wrocław przebiega wzdłuż części południowo-wschodniej granicy gminy Mietków.

Drogi wojewódzkie:

Na terenie gminy Mietków nie występują drogi wojewódzkie.

Drogi powiatowe:

- 1) nr 1996D relacji: droga nr 2075D – Maniów – Proszkowice – droga nr 35 – Wojnarowice,
- 2) nr 1997D relacji: droga nr 2075D – Maniów – Chwałów – droga nr 2085D,
- 3) nr 1998D relacji: droga nr – 1997D – Chwałów – granica gminy (Gola Świdnicka),
- 4) nr 1999D relacji: droga nr 2075D – Mietków – Borzygniew – granica gminy (Imbramowice),
- 5) nr 2000D relacji: droga A 4 – Piława – Milin – droga nr 2075D – Mietków,
- 6) nr 2001D relacji: droga nr 2000D – Kilianów – Szymanów – droga nr 2000D,
- 7) nr 2005D relacji: droga nr 2000D – Milin – Okulice – droga nr 1996D – Wojnarowice,
- 8) nr 2006D relacji: droga nr 1996D – Maniów – droga nr 2005D – Okulice,
- 9) nr 2007D relacji: droga nr 1996D – Proszkowice – droga nr 2075D,
- 10) nr 2008D relacji: droga nr 2075D – Wawrzeńczyce – Ujów – granica gminy (Paździorno),
- 11) nr 2010D relacji: droga nr 347 – Kąty Wrocławskie – Nowa Wieś Kącka – droga nr 2075D – Wawrzeńczyce,
- 12) nr 2075D relacji: granica gminy (Paździorno) – Mietków – Maniów – granica gminy (droga nr 35),
- 13) nr 2080D relacji: granica gminy (Samsonowice) – Sokolniki – droga nr 2010D,
- 14) nr 2085D relacji: granica gminy (Imbramowice) – Domanice – granica gminy (Krasków),
- 15) nr 2892D relacji: granica gminy (Buków) – Dzikowa – droga nr 1999D,
- 16) nr 2896D relacji: granica gminy (Siedlimowice) – droga nr 2085D.

Drogi gminne:

- 1) nr 111011D relacji: Mietków – zaporą,
- 2) nr 111012D relacji: Milin – Proszkowice,
- 3) nr 111013D relacji: Mietków: ul. Chłopska,
- 4) nr 111014D relacji: Mietków: ul. Spółdzielcza,
- 5) nr 111015D relacji: Mietków: ul. Parkowa,
- 6) nr 111016D - Ujów,
- 7) nr 111017D relacji: Ujów – Godków,
- 8) nr 111018D - Wawrzeńczyce: wieś,
- 9) nr 111019D - Wawrzeńczyce: folwark,

- 10) nr 111020D - Wawrzeńczyce: osiedle,
- 11) nr 111021D - Stróża: ul. Szkolna,
- 12) nr 111022D - Stróża: ul. Leśna,
- 13) nr 111023D - Stróża: ul. Kolejowa,
- 14) nr 111024D - Stróża: ul. Parkowa,
- 15) nr 111025D - Stróża: ul. Ogrodowa,
- 16) nr 111026D - Borzygniew: ul. Główna,
- 17) nr 111027D - Borzygniew: ul. Wąska,
- 18) nr 111028D – Domanice,
- 19) nr 111029D relacji: Maniów – Maniów Mały,
- 20) nr 111030D - Maniów Mały: ul. Parkowa
- 21) nr 111031D - Maniów: ul. Boczna.
- 22) nr 111032D - Maniów: ul. Leśna
- 23) nr 111033D - Proszkowice: ul. Boczna
- 24) nr 111034D - Maniów Wielki: ul. Sobócka
- 25) nr 111035D - Maniów Wielki: ul. Krótka,
- 26) nr 111036D - Maniów Wielki: ul. Leśna,
- 27) nr 111037D - Milin: ul. Kątecka,
- 28) nr 111038D - Milin: ul. Okulicka,
- 29) nr 111039D relacji: Milin – droga nr 2010D.

Łączna długość dróg gminnych wynosi 18,684 km. 16,857 km, to jest 90,22 % dróg ma nawierzchnię twardą, a 9,78 nawierzchnię gruntową. Wśród dróg o nawierzchni twardej:

- 71,20 % (12,002 km) to nawierzchnia bitumiczna;
- 15,67 % (2,641 km) – tłuczniowa;
- 9,59 % (1,616 km) – betonowa;
- 3,55 % (0,598 km) – kostka.

Relacja łącznej długości dróg: powiatowych i gminnych na 100 km² powierzchni wynosi w gminie 88,05 km i jest to wartość wyższa od średniej w powiecie wrocławskim i województwie dolnośląskim, wynoszącej odpowiednio 84,12 oraz 72,03 km.

Linie kolejowe:

- 1) linia kolejowa nr 274 relacji Wrocław – Zgorzelec. Jest to linia pierwszorzędna, dwutorowa i zelektryfikowana.
- 2) linia kolejowa nr 970 – łącznik – częściowo rozebrana (pozostała jedynie bocznicza dla kopalni kruszywa Eurovia).

Na terenie gminy znajduje się jedna stacja kolejowa - w Mietkowie.

Szlaki rowerowe i piesze:

Przez gminę Mietków przebiega międzynarodowy szlak rowerowy Eurovelo nr R9, łączący Morze Adriatyckie z Morzem Bałtyckim. Szlak biegnie z Kątów Wrocławskich przez Stróżę, Wawrzeńczyce, Mietków i Maniów w kierunku Sobótki.

Drugim ważnym międzynarodowym szlakiem turystycznym jest Ślązański Szlak Św. Jakuba, który przebiega ze Ślęzy przez Chwałów, Maniów Mały, wzdłuż wschodniego brzegu Zbiornika Mietkowskiego, do Borzygniewa, Bukowa i Ujowa, gdzie znajduje się najstarszy w gminie kościół p.w. św. Jakuba. Z Ujowa szlak prowadzi przez Kostomłoty do Środy Śląskiej.

2. STAN ŚRODOWISKA

2.1. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Według waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej dokonanej przez IUNG warunki agroekologiczne na terenie gminy zostały ocenione na 72,5 punktów (w Polsce – 66,6 punktów). Są to warunki średnio korzystne dla produkcji rolnej. W poszczególnych obrębach warunki te są nieco odmienne od najbardziej korzystnych w obrębach Dzikowa (76,6 pkt), Chwałów (76,3 pkt), Ujów 75,2 pkt) do najmniej korzystnych w obrębach Milin i Maniów Mały (odpowiednio 70 pkt i 66,4 pkt).

Gleby obszaru gminy wytworzone są głównie z utworów piaszczystych pochodzenia rzecznego i fluwioglacjalnego oraz z utworów gliniastych i ilastych stanowiących skałę macierzystą. Dominują gleby brunatne zwłaszcza brunatne właściwe z niewielkim stosunkowo udziałem gleb brunatnych wylugowanych. Gleby te występują głównie w obrębie łagodnych wzniesień. Zajmują one znaczną powierzchnię w części północnej i północno-wschodniej gminy: na północ od Wawrzeńczyc i Stróży, w rejonie Borzygniewu oraz na północ od Milina i północny zachód od Piławy.

Gleby brunatne wylugowane charakteryzują się większym zakwaszeniem niż gleby brunatne właściwe o odczynie słabo kwaśnym i zbliżonym do obojętnego. Tworzą one niewielkie enklawy głównie w południowej i północno-zachodniej części gminy (na północ od Wawrzeńczyc).

Nieco mniejszy udział mają gleby pseudobielicowe (płowe) wytworzone z utworów pylastych i glin. Największą powierzchnię zajmują w południowej części gminy, na południe, południowy zachód i wschód od Chwałowa oraz w rejonie Maniowa Wielkiego. Większe płaty tych gleb występują również w części północnej gminy, na wschód od Dzikowej, na północ od Piławy i na wschód od Stróży Górnej i Mietkowa. Poza tym mniejsze enklawy spotykane są również w obrębie całej gminy.

W dolinie rzeki Bystrzycy i Strzegomki, w obrębie występujących tam najmłodszych utworów pochodzenia rzecznego występują mady. Ich skałę macierzysta stanowią utwory piaszczysto-zwirowe. Gleby te charakteryzują się gorszymi warunkami fizyczno-chemicznymi i mechanicznymi, ich odczyn jest obojętny lub lekko kwaśny.

Najmniejszy udział mają czarne ziemie właściwe i czarne ziemie zdegradowane. Występują one w obrębie terenów charakteryzujących się większym uwilgotnieniem, lekko podmokłych, tj. w obniżeniach terenu i w obrębie płytko występujących wód gruntowych. Większe płaty tych gleb występują w rejonie Dzikowej, Domanic, Proszkovic i Mietkowa, mniejsze enklawy – na północ od Wawrzeńczyc i Stróży.

Biorąc pod uwagę przydatność rolniczą gleb dla określonych upraw na obszarze gminy występują niemal wszystkie kompleksy glebowe. Największą powierzchnię zajmują jednak gleby zaliczane do kompleksu 2 pszenego dobrego. Kompleks ten występuje głównie w obrębie gleb zwięźlejszych, chociaż również w obrębie gleb lekkich zaliczanych do klasy IIIa i IIIb. Charakteryzuje się okresowo zmieniającymi się warunkami wilgotnościowymi. Pozostałe kompleksy mają znacznie mniejszy udział i tworzą większe i mniejsze enklawy w obrębie dominującego wyraźnie kompleksu 2. Kompleks 1 pszeny bardzo dobry dominuje w obrębach Piława i Wawrzeńczyce, Kompleks 3 pszeny wadliwy występuje na terenie całej gminy, kompleks 4 (żytni bardzo dobry) występuje jedynie w obrębie Piława, kompleks 5 (żytni dobry) ma niewielki udział – największy w obrębie Piława, kompleks 6 żytni słaby nieco większe powierzchnie zajmuje w obrębach Piława i Maniów Wielki, kompleks 8 (żytni słaby) zajmuje niewielkie powierzchnie, nieco większy udział ma w obrębie Maniów Wielki.

Wśród użytków zielonych dominują łąki i pastwiska zaliczane do kompleksu 2z użytków zielonych średnich. Największą powierzchnię zajmują w obrębie doliny Bystrzycy pomiędzy Maniowem a Milinem oraz wzdłuż doliny Strzegomki. Kompleks 1z użytków zielonych bardzo

dobrych i dobrych (gleby I i II klasy) zajmuje największą powierzchnię w rejonie Domanic, następnie w rejonie miejscowości Ujów, na południowy zachód od Mietkowa, na północ od Maniowa Małego. Łąki i pastwiska zaliczane do kompleksu 3z użytków zielonych słabych i bardzo słabych tworzą niewielkie enklawy, m.in. w obrębie Borzygniew – na północ od linii kolejowej oraz w obrębie Maniów.

2.2. LASY

Lasy pełnią ważne funkcje: przyrodniczą jako miejsce występowania wielu gatunków flory i fauny, w tym gatunków chronionych, funkcje ochronne, w tym wodochronną, retencyjną, rekreacyjną. Wpływają korzystnie na klimat lokalny, warunki bioklimatyczne i jakość powietrza (asymilują zanieczyszczenia powietrza napływające spoza obszaru gminy).

Na terenie gminy Mietków występują głównie lasy liściaste porastające siedliska wilgotne. W drzewostanie przeważają takie gatunki drzew jak: dąb, jesion, klony, olsza, topola, brzoza, ale występują również gatunki iglaste - świerk i sosna.

Najbardziej cenne przyrodniczo zbiorowiska pod względem bioróżnorodności znajdują się w zachodniej części obszaru gminy, na północ od miejscowości Domanice oraz w rejonie Maniowa i Milina. Lasy w rejonie Domanic zajmują niewielką powierzchnię a występujące tam zbiorowiska leśne, tj. las dębowo-grabowy (*Galio carpinetum*) wykształcony w postaci wilgotnej, charakteryzują się wysokimi walorami ekologicznymi. W drzewostanie występują takie gatunki jak: grab, dąb szypułkowy, rzadziej klon, wiąz pospolity, jesion, lipa drobnolistna, olsza. W bogatym runie spotyka się kostrzewę olbrzymią, kokorycz pustą, zdrojówkę, złoć żółtą, miodunkę ćmę, prosownicę rozpięchłą, niezapominajkę leśną, brodziszka żałobnego, pierwiosnka lekarskiego.

W rejonie Maniowa występują zbiorowiska leśne w postaci lasu dębowego z fragmentami drzewostanu jaworowo-jesionowego oraz grądu z drzewostanem dębowym, miejscami zastąpione zaroślami wierzbowymi. W lasach tych spotyka się stanowiska licznie występującej śnieżyczki przebiśnieg, z którą współwystępuje niejednokrotnie czosnek niedźwiedzi.

Natomiast w rejonie Milina wzdłuż rzeki Bystrzycy występują lasy łąkowe dębowo-wiązowo-jesionowe występujące na siedliskach wilgotnych sporadycznie zalewanych wodami rzeczными, (pomiędzy Milinem a Maniowem Wielkim oraz Piławą a Okulicami), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe.

2.3. ZASOBY WODNE

Wody powierzchniowe

Gmina Mietków położona jest w zasięgu zlewni rzeki Bystrzycy (lewobrzeżny dopływ Odry). Grunty pod wodami zajmują 11,6% powierzchni gminy. Na sieć hydrograficzną gminy składają się cieki wodne naturalne i sztuczne (rowy melioracyjne), w tym dwie większe rzeki – Bystrzyca i jej lewobrzeżny dopływ - rzeka Strzegomka, duży zbiornik zaporowy oraz liczne większe i mniejsze zbiorniki wodne pełniące różnorakie funkcje (rekreacyjne, retencyjne, gospodarcze).

Sieć hydrograficzna na obszarze gminy Mietków jest w znacznej części ukształtowana przez człowieka.

Na terenie gminy znajdują się urządzenia melioracji szczegółowych w postaci rowów melioracyjnych i sieci drenarskiej. System rowów melioracyjnych odwadnia tereny położone w dolinie Bystrzycy.

Poza zbiornikiem zaporowym - Zbiornikiem Mietków dość znaczną powierzchnię zajmują zbiorniki powstałe w wyniku eksploatacji kruszywa, tj. Zbiornik Proszkowice i powstały niedawno zbiornik Wawrzeńczyce-Stróża. Znajdujący się w krańcu południowo-zachodnim gminy zbiornik Chwałów powstał w wyniku zalania naturalnie ukształtowanego obniżenia terenu

w rejonie cofki zbiornika. Sieć zbiorników wodnych stale się zmienia wskutek prowadzonej eksploatacji kruszywa, zmienia się również ich powierzchnia i zasięg.

Wg Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r., a ogłoszonego w dniu 27 maja 2011 r. (M.P. 2011, nr 40, poz. 451) Gmina Mietków znajduje się na obszarze następujących jednostek planistycznych gospodarowania wodami – jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- 1) Strzegomka od Pełcznicy do Bystrzycy o kodzie PLRW600020134899,
- 2) Młynisko o kodzie PLRW600016134894,
- 3) Tarnawka o kodzie PLRW600016134889, które (1-3) stanowią fragment scalonej części wód *Strzegomka od Pełcznicy do Bystrzycy (SO0812)*,
- 4) Bystrzyca od zb. Mietków do Strzegomki o kodzie PLRW60002013479,
- 5) Młynówka o kodzie PLRW6000161345929,
- 6) Grzmiąca o kodzie PLRW60001613458,
- 7) Bystrzyca, zb. Mietków o kodzie PLRW6000013455, które (4-7) stanowią fragment scalonej części wód *Bystrzyca od zb. Mietków włącznie do Strzegomki (SO0808)*,
- 8) Czarna Woda od źródła do Potoku Sulistrowickiego o kodzie PLRW60004134669 rozmieszczona w scalonej części wód powierzchniowych *Czarna Woda (SO0809)*,
- 9) Bystrzyca od Piławy do zb. Mietków o kodzie PLRW60008134539,
- 10) Dryżyna o kodzie PLRW600016134536, które (9-10) stanowią fragment scalonej części wód *Bystrzyca od źródeł do zb. Mietków (SO0806)*.

Głównym ciekim jest rzeka Bystrzyca mająca swe źródło w Górach Suchych. Stanowi ona oś hydrograficzną gminy. Jej długość w granicach gminy wynosi około 14 km (całkowita długość rzeki – około 95 km), natomiast spadek nie przekracza 1,5%. Rzeka wpływa na teren gminy w krańcu południowo-zachodnim, poniżej Domanic, na niewielkim odcinku płynie niemal południkowo, a następnie skręca w kierunku północno-wschodnim i opuszcza teren gminy w rejonie Piławy (pomiędzy Piławą a Okulicami). Wybudowana w 1987r. zapora na rzece Bystrzycy przegradziła koryto rzeki i na znacznym odcinku (również powyżej i poniżej zbiornika) zmieniła naturalny przepływ wód. Obecnie wody ze zbiornika odprowadzane są kanałem o długości 1,7 km do koryta rzeki Bystrzycy, natomiast zachowane stare koryto rzeki odprowadza wody okresowo. Rzeka Bystrzyca charakteryzuje się szybkimi wezbraniami i długimi okresami niżówek. Przepływy charakterystyczne dla Bystrzycy w przekroju Krasków przedstawiają się następująco (według Studium ochrony...):

- przepływ najniższy NNQ = 0,175 m³/s
- przepływ średni niski SNQ = 0,712 m³/s
- przepływ średni roczny SSQ = 4,56 m³/s
- przepływ średni wysoki SWQ = 68,0 m³/s
- przepływ maksymalny WWQ = 198 m³/s

Dopływami rzeki Bystrzycy są po stronie lewobrzeżnej rzeka Strzegomka (III rzędu) z wpadającymi do niej Tarnawką i Młynówką, natomiast w części prawobrzeżnej – ciekі takie jak: Dryżyna, Młynówka Proszkowińska, Podolszyna, której odcinek górny biegnie przez południowo-wschodnią część gminy, pozostała część cieku odwadnia gminę sąsiednią. Oprócz wymienionych cieków Bystrzycę zasilają również niewielkie ciekі naturalne bez nazwy oraz rowy melioracyjne. System rowów odwadnia głównie grunty w części prawobrzeżnej rzeki Bystrzycy.

Płynąca po stronie północnej rzeka Strzegomka jest jednym z większych dopływów rzeki Bystrzycy. Uchodzi ona do Bystrzycy już poza obszarem gminy. Przez teren gminy Strzegomka płynie zakolami. Naturalne koryto rzeki posiada umocnione brzegi, nieco podwyższone w części prawostronnej. Spadek rzeki jest tu niewielki i wynosi 0,2%. Jest to rzeka o górskim i podgórskim reżimie przepływów. Dział wodny pomiędzy zlewniami Bystrzycy i Strzegomki przebiega na wysokości Borzygniewu.

Ciekі na terenie gminy, poza rzeką Bystrzycą i Strzegomką, charakteryzują się niewielkimi przepływami i niewielkimi powierzchniami zlewni. Zasilane są głównie przez opady oraz wody roztopowe w okresie zimowo-wiosennym.

Położony w centralnej części gminy Zbiornik Mietkowski jest zbiornikiem zaporowym powstałym w 1987 r. wskutek przegrodzenia rzeki Bystrzycy w 45+ 030 km jej biegu.

Główne parametry hydrotechniczne zbiornika „Mietków” przedstawiają się następująco:

- Powierzchnia zlewni - 722 km²,
- Minimalny poziom piętrzenia Min PP = 160,00 m nKr,
pojemność zbiornika Vzb = 2,11 mln m³,
powierzchnia zalewu F = 119,69 ha,
- Normalny poziom piętrzenia NPP = 170,60 m nKr
pojemność zbiornika Vzb = 63,26 mln m³,
powierzchnia zalewu F = 787,90 ha,
- Maksymalny poziom piętrzenia Max PP = 172,30 m nKr
pojemność powodziowa stała Vps = 13,72 mln m³,
pojemność zbiornika Vzb = 76,98 mln m³,
powierzchnia zalewu F = 813,55 ha,
- Nadzwyczajny poziom piętrzenia Nad PP = 173,60 m nKr
pojemność powodziowa stała Vps = 13,72 mln m³,
pojemność powodziowa forsowana Vpf = 10,86 mln m³,
pojemność zbiornika Vzb = 87,84 mln m³,
powierzchnia zalewu F = 827,58 ha,
- Wysokość maksymalna zapory - 17,0 m.

Wahania lustra wody w zbiorniku następują w ciągu roku w zależności od zasilania zbiornika oraz od zarządzania jego wodami. Opróżnianie zbiornika następuje najczęściej jesienią (lub w czasie wykonywania prac remontowych w obrębie zapory) i trwa do wczesnej wiosny, powodując odsłonięcie znacznej części dna zbiornika.

Zbiornik pełni różnorodne funkcje: retencyjną (zasilanie wód rzeki Odry w okresach niżówkowych), przeciwpowodziową, funkcje gospodarcze, a ponadto rekreacyjno-turystyczne oraz funkcje przyrodnicze. W obrębie dna zbiornika znajduje się częściowo wyeksploatowane złoża surowców naturalnych.

Funkcję gospodarczą pełnią również zbiorniki: Proszkowicki i Wawrzeńczyce - Stróża w obrębie których prowadzona jest eksploatacja kruszywa.

Pozostałe zbiorniki wodne występujące na terenie gminy pełnią w środowisku przyrodniczym ważną rolę jako obiekty małej retencji, wpływają również na wzbogacenie bioróżnorodności otaczających go terenów.

W pozwoleniu wodno-prawnym nr DM-W-I.7322.4.2011.JL z dnia 31 maja 2013 r. wydanym przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dla zbiornika Mietków przepływ nienaruszalny dla dolnego biegu rzeki Bystrzycy (poniżej zbiornika) określona została na poziomie 1,00 m³/s. Jest to przepływ, który jest konieczny dla utrzymania życia biologicznego w wodach.

Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym analizowany obszar należy do Regionu Przesudeckiego, Podregionu Średzko-Otmuchowskiego, a tylko niewielki obszar gminy – na południe od Domanic i w rejonie Ujowa położony jest w zasięgu Podregionu Podsudeckiego. Poziome wodonośne występują w utworach trzeciorzędowych i czwartorzędowych, a w podregionie podsudeckim również w utworach krystalicznych (proterozoik-paleozoik – wody szczelinowe).

Główny użytkowy poziom wodonośny występuje w utworach trzeciorzędowych. Są to zazwyczaj 2-4 warstwy wodonośne w piaszczysto-żwirowych przewarstwieniach ilów. Warstwy wodonośne w tych utworach mają charakter nieciągły, występują tu na różnej głębokości, od 10 m do około 150 m. Łączne zatwierdzone zasoby piętra trzeciorzędowego wynoszą 77 m³/h. Warstwy te są dobrze izolowane przed potencjalnymi zanieczyszczeniami przenikającymi w głąb. Zwierciadło tych wód jest napięte.

Użytkowy poziom wodonośny czwartorzędowy ma zasoby wodne wynoszące 166,5 m³/h. Występuje na głębokości od 10 do około 30 m i jest związany głównie z dolinami rzecznyymi i ich

dopływami. Zwierciadło tych wód jest swobodne, miejscami lekko napięte i stabilizuje się na głębokości 1,0-3,0 m.

W obrębie terenów najniższej położonych (rejon terasy nadzalewowej Bystrzycy) wody podziemne I zwierciadła występują do głębokości 2 m ppt, głębiej występują w obrębie terenów wyżej położonych (wysoczyzny) – nawet na głębokości poniżej 5 m. We wsi Borzygniew stwierdzono występowanie zwierciadła wody w studniach na głębokości 5 i 7,6 m ppt. W obrębie utworów ilastych i mułków wody gruntowe występują w postaci sączeń. Wody podziemne zarówno trzeciorzędowe jak i czwartorzędowe wykazują podwyższone zawartości żelaza i manganu.

Poziomy użytkowe ujmowane są w ujęciu Stróża i Mietków. Ujęcie Stróża zaopatruje miejscowości Stróża, Wawrzeńczyce i Ujów, natomiast ujęcie Mietków zaopatruje miejscowości Mietków, Milin, Piławę, Borzygniew, Maniów, Maniów Mały i Maniów Wielki, Proszkowice i leżącą poza obszarem gminy miejscowość Szymanów. Pozostałe miejscowości gminy: Dzikowa, Domanice i Chwałów są zaopatrywane z ujęcia w Strzelcach (gmina Marcinowice) i z ujęcia znajdującego się na terenie gminy Żarów.

W ujęciu Stróża ujmowane są wody trzeciorzędowe z głębokości 66m. W pozwoleniu wodnoprawnym na szczególne korzystanie z wód (wydane na czas do 16 listopada/grudnia 2021 r.) określone zostały zatwierdzone zasoby eksploatacyjne $Q_e=37,0 \text{ m}^3/\text{h}$. Dla ujęcia tego wyznaczona została strefa ochrony bezpośredniej (teren ochrony bezpośredniej jest jednocześnie terenem ochrony pośredniej wewnętrznej), w obrębie której:

- wyklucza się użytkowanie terenu dla celów niezwiązanych z eksploatacją urządzeń służących do poboru wody,
- nakazuje się odprowadzać zanieczyszczone wody opadowe w taki sposób, aby nie mogły się one przedostawać do urządzeń służących do poboru wody,
- należy utrzymywać zagospodarowanie zielenią,
- zakazuje się wprowadzania ścieków do ziemi i ich rolnicze wykorzystanie,
- zakazuje się stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
- zakazuje się urządzania parkingów i mycia samochodów.

W ujęciu w Mietkowie (2 studnie – podstawowa i awaryjna) ujmowane są wody z głębokości 62 i 61 m. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą $Q_e=32,5 \text{ m}^3/\text{h}$ (określone w pozwoleniu wodnoprawnym na szczególne korzystanie z wód ważnym do dnia 30 czerwca 2016r. Ujęcie „Borzygniew” (Mietków, ul.Ogrodowa) posiada dwie studnie ujmujące wody trzeciorzędowe z głębokości 67 i 66 m o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $Q_e= 48 \text{ m}^3/\text{h}$. W ujęciu w Proszkowicach o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $Q_e= 18\text{m}^3/\text{h}$ ujmowane są wody czwartorzędowe z głębokości 27,5 m. Oba te ujęcia nie są obecnie użytkowane i ze względu na złą jakość wcześniej eksploatowanych wód użytkowych nie planuje się podjęcia ich eksploatacji.

Zarówno dla eksploatowanych i nie eksploatowanych ujęć wód (w Borzygniewie, w Proszkowicach) wyznaczone są strefy ochrony bezpośredniej. Strefy te pokrywają się z granicą wyznaczonych działek.

2.4. SUROWCE MINERALNE

Gmina Mietków ma dość bogate zasoby surowców naturalnych, takich jak: piaski, żwiry i pospółki. Złoża te związane są z osadami wypełniającymi dolinę rzeczną Bystrzycy. W części południowo-wschodniej (pomiędzy Maniowem Małym a Tworzyjanowem) znajduje się obszar prognostyczny zasobów ilów i glin kaolinowych (na podstawie Atlasu surowców woj. wrocławskiego, gminy Mietków). Zasoby bilansowe złóż i wielkość wydobycia ilustruje tabela 1. (według Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce PIG Warszawa 2012r.):

Tabela 1. *Wykaz złóż piasków i żwirów wg stanu na 31.XII.2013r.(Bilans zasobów złóż kopalin...)*

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Zasoby geologiczne bilansowe	Zasoby przemysłowe	Wydobycie	Koncesja
		w tys. ton			
Maniów*	E	872	-	16	ważna do 3.IX.2018r.
Maniów I*	R	796	-	-	
Mietków*	Z	351	-	-	
Proszkowice*	T	3858	109	-	ważna do 31.XII.2017r.
Proszkowice I*	R	446	-	-	
Domanice*	E	25 522	22 441	660	ważna do 31.XII.2020r.
Stróża Dolna	R	3914	-	-	
Stróża Górna II*	E	7461	7213	809	ważna do 31.XII.2019r.

* - złoża zawierające piasek ze żwirem

E – złoża eksploatowane

R – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo

Z – złoża, z którego wydobycie zostało zaniechane

T- złoża zagospodarowane i eksploatowane okresowo

Wśród wymienionych w aktualnym „Bilansie ...” złóż znajdują się złoża obecnie eksploatowane (Maniów, Domanice, Stróża Górna II), złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo (Maniów I, Proszkowice I, Stróża Dolna) lub też złoża, w obrębie którego wydobycie zostało zaniechane (Mietków). Eksploatowane złoża mają wyznaczone granice obszarów i terenów górniczych (pokazane na rysunku opracowania ekofizjograficznego). W większości przypadków granice obszarów i terenów górniczych pokrywają się.

Poza granicami gminy Mietków, w bliskim sąsiedztwie, znajdują się złoża, których tereny górnicze, wchodzi fragmentarycznie na obszar gminy Mietków:

- złoża granitu "Gołaszyce I", które jest obecnie eksploatowane - koncesja jest ważna do końca 2016 r.; fragment terenu górniczego, wyznaczonego dla tego złoża wchodzi w granice gminy Mietków i obejmuje niewielką powierzchnię użytków leśnych w obrębie Domanice,
- złoża kwarcytu żyłowego "Krasków", którego eksploatacja została zaniechana; fragment terenu górniczego dla złoża "Krasków" znajduje się w obrębie Domanice i obejmuje tereny rolne i leśne.

Obszary górnicze złóż "Gołaszyce I" i "Krasków" nie wchodzi w granice gminy Mietków.

2. 5. RZEŻBA TERENU

Położenie gminy w zasięgu dwóch mezoregionów Równiny Wrocławskiej i Równiny Świdnickiej (część Przedgórze Sudetów) ma swoje odzwierciedlenie w nieco odmiennej rzeźbie tego terenu. Na rzeźbę obszaru gminy składa się bogata sieć hydrograficzna cieków naturalnych (z rzekami

Bystrzycą i Strzegomką) i sztucznych (system rowów melioracyjnych), duży zbiornik zaporowy, szereg mniejszych zbiorników wodnych oraz formy geomorfologiczne różnej genezy.

Rzeźba została ukształtowana w wyniku procesów geomorfologicznych zachodzących głównie w plejstocenie, ale również w holocenie. Następowala akumulacja utworów glacialnych i fluwioglacialnych, denudacja i erozja, lokalne ruchy masowe a w dnach dolin akumulacja piasków, żwirów i namulów rzecznych. Znaczny wpływ na rzeźbę i miejscowy krajobraz miała (i nadal ma) działalność człowieka.

Znaczną powierzchnię gminy zajmuje dolina rzeki Bystrzycy z rozległym zbiornikiem zaporowym, do której przylega część wysoczyznowa. Dolina rzeki Bystrzycy, początkowo niewielkiej szerokości (w rejonie Domanic osiąga szerokość około 250 – ma tu charakter przełomowy), ma przebieg S-N, na północ od Domanic skręca ku północnemu wschodowi i wyraźnie się rozszerza osiągając szerokość 2800m wzdłuż osi zapory. Powierzchnia terenu w strefie dolinnej jest niemal płaska, lekko nachylona w kierunku osi doliny – rzeki Bystrzycy, o wysokości bezwzględnej od 147m poniżej zbiornika do nieco powyżej 170m n.p.m. – powyżej zbiornika. Zróznicowanie wysokości względnych i spadków części dolinnej jest niewielkie. Spadki nie przekraczają tu 2%.

Najwyżej wyniesiona jest część południowo-zachodnia gminy położona w zasięgu Równiny Świdnickiej. Najwyższy punkt (wzgórze bez nazwy) położony jest na wschód od Domanic na wysokości 191,4m n.p.m. Powierzchnia terenu generalnie obniża się w kierunku północno-wschodnim, do wysokości około 145m n.p.m.. Bardziej urozmaicona jest część wysoczyznowa, pod względem budujących ją form. Jest to obszar o powierzchni lekko falistej i wysokości bezwzględnej od około 170 m n.p.m. do nieco powyżej 191m n.p.m. Najwyższe spadki występują w rejonie przyległym do zbiornika (krawędź wysoczyzny) i w krańcu południowo-zachodnim.

Część wysoczyznową po stronie północnej rozcina dolina rzeki Strzegomki. Jest ona znacznie węższa niż dolina Bystrzycy, od około 300m do około 1200m w najszerszym miejscu – na północ od Stróży.

Pod względem geomorfologicznym na terenie gminy wyróżnić można następujące formy terenu:

- **wysoczyznę morenową**; jej fragmenty występują na północny wschód od Mietkowa, na północ od Piławy, na południe od Maniowa i Maniowa Wielkiego, na zachód od Stróży; jej powierzchnia jest prawie płaska, miejscami pagórkowata, porożcinana niewielkimi płytkimi dolinami. Ponad powierzchnią wznoszą się niewielkie pagórki o wysokości względnej do około 5m.
- **formy pochodzenia wodnolodowcowego** – pokrywy sandrowe; pokrywają znaczną część powierzchni gminy; jednakże wskutek zachodzących procesów znaczna ich część została zdenudowana i zachowały się jej fragmenty – niekiedy znacznej powierzchni – w postaci wyizolowanych płatów, m.in. w rejonie Wawrzeńczyc, na północ i wschód od Milina, na południe od doliny Bystrzycy. Powierzchnia pokryw sandrowych jest lekko falista z zaznaczającymi się pagórkami o wysokości względnej dochodzącej do kilku metrów, nawet do około 10m (na północ od Milina).
- **formy pochodzenia eolicznego** – pokrywy glin pyłowych; w rejonie Maniowa Małego zachował się niewielki płat,
- **formy erozyjne pochodzenia rzecznego**; są to płaskodenne najczęściej i nieckowate doliny powstałe w wyniku erozji rzecznej oraz krawędzie terasów akumulacyjnych. Najlepiej wykształcone są doliny rzeki Bystrzycy i Strzegomki. Doliny pozostałych cieków naturalnych są znacznie mniejsze.
- **formy akumulacyjne pochodzenia rzecznego**: do nich należą terasy zalewowe, wznoszące się 0,5-2,5m n.p. rzeki Strzegomki i 0,5-4,0m n.p. rzeki Bystrzycy. Towarzyszą one korytom obu rzek na całej długości zajmując dość znaczny obszar. Terasy nadzalewowe niższe wznoszą się 2,5-4,0 n.p. rzeki Strzegomki oraz 4,0-6,0 n.p. rzeki Bystrzycy. Ich fragmenty zachowały się w rejonie Mietkowa, Maniowa Małego, Maniowa, pomiędzy Maniowem a Proszkowicami, w rejonie Milina. Natomiast terasa nadzalewowa wyższa wznosi się 8,0-11,0 m n.p. rzeki Bystrzycy – jej fragment zachował się na północny-zachód od Milina.

Kolejnymi formami akumulacji są stożki napływowe. Zachowały się one na północ od Milina, w sąsiedztwie linii kolejowej w postaci niewielkich wzniesień o łagodnie nachylonych stokach oraz płaskich lub kopulastych wierzchołkach. Na ich powierzchni występują liczne głązy narzutowe.

- **formy pochodzenia denudacyjnego**; do nich należą m.in. ostańce denudacyjne – pagórki o spłaszczonych i kopulastych wierzchołkach, zaokrąglonych grzbietach wyróżniające się w krajobrazie. Spotyka się je w rejonie Borzygniewu, na zachód od Wawrzeńczyc,
- **formy pochodzenia antopogenicznego**; są to przede wszystkim wyrobiska po eksploatacji piasku i żwiru wypełnione wodą, stawy rybne, wąwozy występujące w strefie wysoczyznowej wzdłuż zbiornika zaporowego, podcięcia drogowe, liczne rowy melioracyjne, zaporą wodną, wały przeciwpowodziowe. Na północ od wsi Borzygniew wysoczyzną morenową rozcina kilkumetrowej głębokości wykop, którym biegnie linia kolejowa Wrocław-Jelenia Góra.

Krajobraz gminy tworzą rozległy Zbiornik Mietkowski, mozaika pól ornych, łąk i terenów osadniczych, niewielkie kompleksy leśne oraz zarysowujący się na horyzoncie Masyw Ślęży. Opodal tamy Zbiornika Mietkowskiego położony jest Zbiornik Proszkowiński – znacznie mniejszy od Zbiornika Mietkowskiego, a pomiędzy Stróżą a torami kolejowymi – powstaje zbiornik „Wawrzeńczyce”. Oba zbiorniki są wynikiem prowadzonej eksploatacji kruszywa a ich ostateczny zarys może ulec zmianie.

2.6. BUDOWA GEOLOGICZNA

Pod względem tektonicznym analizowany obszar i tereny sąsiednie położony jest w zasięgu dużej jednostki strukturalnej – bloku przedsudeckiego. Najstarsze udokumentowane wierceniami utwory proterozoiczne i staropaleozoiczne to amfibolity, paragnejsy, łupki kwarcowo-skalenkowe tzw. serii wrocławskiej oraz fylity, łupki serycytowo-kwarcowe i szarogłazowe oraz łupki zielenkowe tzw. serii lużyckiej. Utwory te są silnie zmetamorfizowane. Na nich zalegają łupki serycytowe, kwarcyty, metałupki ilaste i krzemionkowe zawierające intruzje granitoidów, związanych m.in. z fałdowaniem warwyscyjskim. Intruzje takie tworzą masyw granitowy Strzegom-Sobótka sięgający po Polkowice i Maniów Mały. W okolicach miejscowości Domanice utwory metamorficzne odsłaniają się na powierzchni tworząc ostańce denudacyjne.

Starsze podłoże przykrywają osady trzeciorzędowe różnej miąższości tworzące powierzchnię nieciągłą. W miocenie górnym w czasie fazy attyckiej orogenezy alpejskiej starsze podłoże zostało pocięte uskoki, w wyniku czego powstały rowy i zręby przykryte następnie gliną zwietrzelinową, ilami i mułkami serii poznańskiej zawierającymi przewarstwienia piaszczysto-żwirowe oraz osadami piaszczysto-żwirowymi.

Wychodnie trzeciorzędu (miocen górny) w postaci ilów i mułków, do których przylegają większe i mniejsze płyty piasków i żwirów kwarcowych stwierdzono na zachód i północny - zachód od Milina, na południe od Wawrzeńczyc, na północ i południe od Borzygniewu – wzdłuż brzegu zbiornika (niewielkie płyty), na wschód od Domanic oraz na południe od Maniowa Małego (pomiędzy Maniowem Małym a Maniowem). Piaski i żwiry kwarcowe odsłaniają się spod utworów czwartorzędowych i plioceńskich. Tworzą one ławice o miąższości do 8m.

Powierzchnię trzeciorzędową przykrywają utwory czwartorzędu plejstoceni i holoceni różnej genezy. Są to utwory pochodzenia lodowcowego – glacialne i fluwioglacjalne oraz utwory rzeczne. Najstarszymi utworami spośród osadów plejstoceni są piaski i żwiry rzeczne stożków napływowych. Miąższość tych utworów nie przekracza 10m. Zachowały się jedynie niewielkie fragmenty stożków przykryte miejscami cienką warstwą gliny zwałowej. Utwory te występują w rejonie Borzygniewu (po stronie zachodniej), na północ od Milina. W rejonie Domanic zachowały się terasy kemowe zbudowane z piasków, żwirów i ilów.

Dość znaczną powierzchnię zajmują na terenie gminy piaski i żwiry wodnolodowcowe odsłaniające się na powierzchni w rejonie Milina, Borzygniewu, Maniowa Małego, Maniowa

Wielkiego, Piławy, Wawrzeńczyc. Utwory te związane są ze zlodowaczeniem środkowopolskim – są miejscami przykryte gliną zwałową. Ich miąższość jest zmienna od 0,5m do 15m. W okolicach Piławy osady wodnolodowcowe są zaburzone glacitektonicznie.

W wyniku działalności lodowcowej na terenie gminy powstała gruba pokrywa gliny zwałowej, jednakże w wyniku zachodzących procesów pokrywa ta została w znacznej mierze zdenudowana a obecnie zachowały się większe i mniejsze płaty, niekiedy rezydwa o niewielkiej miąższości, przykryte utworami młodszymi. Większe płaty gliny zwałowej występują na powierzchni w rejonie Milina (na północ i zachód), w rejonie Wawrzeńczyc, na południe od Maniowa Małego oraz rozległy płat na południe od Maniowa i Proszkowic.

Najmłodsze utwory to osady rzeczne wieku holocenijskiego. Wypełniają one rozległą dolinę rzeki Bystrzycy oraz dolinę rzeki Strzegomki. Są to piaski i żwiry terasów zalewowych i nadzalewowych oraz namuły den dolinnych. Utwory te zawierają wkładki mułkowo-gliniaste. Ich miąższość nie przekracza kilku metrów – w dolinie rzeki Bystrzycy 0,5-6,0m, w dolinie Strzegomki od 2,0 do 5,5m.

Namuły den dolinnych występują wzdłuż koryta rzeki Strzegomki, gdzie tworzą rozległy płat na południe od Wawrzeńczyc i Stróży oraz wzdłuż rzeki Bystrzycy. Miąższość tych utworów jest niewielka – od 30cm do około 3m.

2.7. WARUNKI KLIMATYCZNE

Klimat regionalny i lokalny

Według regionalizacji A. Okołowicza (Atlas Polski) pod względem klimatycznym gmina Mietków zalicza się do regionu śląsko-wielkopolskiego. Region ten znajduje się pod wpływem ścierających się mas powietrza oceanicznego i kontynentalnego, z przewagą wpływów oceanicznych, które w znacznym stopniu kształtują jego klimat. Charakteryzują go następujące parametry (według danych wieloletnich):

- Średnia roczna temperatura powietrza w wieloleciu 1881-2000 wynosiła 8,5°C.
- Średnia temperatura stycznia ok.-1,5°C.
- Średnia temperatura lipca 18,0°C.
- Czas trwania termicznej zimy wynosi średnio 60 dni.
- Czas trwania termicznego lata wynosi średnio 90 dni.
- Długość okresu wegetacyjnego wynosi 190-195 dni dla prognozy termicznej 5°C.

Średnia roczna suma opadów dla obszaru gminy wynosi przeciętnie około 600 mm (według danych z wielolecia). Dla najbliższej położonego posterunku w Kątach Wrocławskich średnia roczna suma opadów wynosi 606 mm. Opady dla tego posterunku (tabela nr 2) wykazują zmienność w poszczególnych porach roku oraz zmienność w poszczególnych latach (od 418 mm w roku suchym do 848 mm w roku mokrym).

Tabela 2. *Sumy miesięczne i roczne opadów atmosferycznych (mm) na posterunku obserwacyjnym IMGW w Kątach Wrocławskich (wg 1999, Mapa hydrograficzna ark. Sobótka).*

Typ roku	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	Rok
Normalny średnia z wielolecia 1954-1982	40	34	28	28	30	43	62	71	103	75	45	45	606
Wilgotny (1977)	82	36	45	42	36	47	89	91	125	190	47	18	848
Suchy (1959)	35	3	22	31	19	51	42	83	61	8	22	41	418

Według danych z wielolecia 1961-1990 (posterunek we Wrocławiu) przeważają wiatry z sektora zachodniego (19%), niewiele mniejszy udział mają również wiatry z kierunku południowo-zachodniego (17%). Najmniejszą frekwencją wyróżniają się wiatry wiejące z północy (6%) i południa (9%). Najczęściej występują wiatry o prędkościach 3,5 m/s. Udział wiatrów o prędkościach energetycznych powyżej 4m/s wynosi około 40%.

W obrębie gminy Mietków można wydzielić obszary cechujące się odmiennymi nieco warunkami topoklimatu na co ma wpływ zróżnicowanie topograficzne terenu gminy. Jest to obszar położony wokół większych zbiorników wodnych (zwłaszcza Zbiornika Mietków) oraz w obrębie większych dolin rzecznych (Bystrzyca i Strzegomki). Położenie w bliskim sąsiedztwie rozległego zbiornika wodnego wpływa na zmniejszenie amplitudy temperatury średniej rocznej i dobowej. W obniżeniach i zagłębieniach terenu występują częściej inwersje termiczne, a gęsta sieć wód powierzchniowych przyczynia się do podwyższenia wilgotności powietrza. Ponadto, gęsta sieć rzeczna i zbiorniki wodne wpływają na zwiększenie częstotliwości zalegania mgieł, co obniża walory bioklimatyczne terenów położonych w sąsiedztwie. Na obszarze wysoczyzny występują korzystniejsze warunki przewietrzania, warunki wilgotnościowe i termiczne, zwłaszcza w rejonach występowania większych spadków oraz w obrębie wyniesień o ekspozycji południowej. Występuje tu m.in. mniejsze prawdopodobieństwo zalegania mgieł radiacyjnych.

Klimat akustyczny

Gmina Mietków jest obszarem, gdzie główne uciążliwości związane z klimatem akustycznym dotyczą hałasu komunikacyjnego oraz hałasu związanego z przeróbką kruszywa, w znacznie mniejszym stopniu z jego wydobywaniem. Najważniejszym szlakiem komunikacji drogowej jest, leżąca wzdłuż niewielkiego odcinka północnej granicy gminy, autostrada A4, biegnąca z Krakowa w kierunku Zgorzelca (przejście graniczne). Droga ta przenosi znaczący ruch tranzytowy międzynarodowy o dużym natężeniu. W strefie oddziaływania autostrady jest jednak niewielki obszar i są to tereny rolne. Tereny o funkcji chronionej – zabudowa mieszkaniowa miejscowości Stróża – oddalone są od autostrady około 1300m. Również przebiegająca wzdłuż granicy południowo-wschodniej dość ruchliwa droga nr 35 Kąty Wrocławskie-Świdnica nie wpływa na klimat akustyczny gminy. Przebiega ona przez tereny rolne a od najbliższych terenów mieszkaniowych jest oddalona około 1800 m.

Przez obszar gminy przebiegają ponadto drogi powiatowe i gminne, w mniejszym stopniu obciążone ruchem komunikacyjnym. Drogi przecinają tereny zabudowane a zabudowa w poszczególnych miejscowościach rozlokowana jest po obu stronach dróg, przy czym stara, historyczna zabudowa znajduje się niekiedy zbyt blisko pasa jezdni, co przy narastającym stale natężeniu ruchu powoduje, że jest ona narażona na oddziaływanie hałasu komunikacyjnego.

Na klimat akustyczny pewien wpływ ma linia kolejowa z Wrocławia do Jeleniej Góry. Linia ta straciła obecnie na znaczeniu, zmniejszyła się bowiem znacznie ilość pociągów. Ponadto linia ta biegnie przez tereny rolne, niezabudowane, częściowo w wykopie (co znacznie zmniejsza poziom hałasu spowodowany ruchem pociągu) i dla położonych w pewnym oddaleniu terenów mieszkaniowych nie stanowi uciążliwości.

Na klimat akustyczny wpływa prowadzona eksploatacja kruszywa. Źródłem hałasu są pracujące maszyny i urządzenia eksploatujące znajdujące się na terenie gminy złoża, a zwłaszcza maszyny i urządzenia w rejonie prowadzonej przeróbki kruszywa. Szczególnie dokuczliwy dla mieszkańców poszczególnych jednostek osadniczych jest ruch pojazdów ciężkich przewożących kruszywo. Najbardziej narażona na uciążliwy hałas jest zabudowa mieszkaniowa miejscowości położonych na trasie przejazdu samochodów przewożących urobek, m.in. w Proszkowicach, Maniowie, Wawrzeńcicach, Stróży i Mietkowie.

2.8. WALORY PRZYRODNICZE

Szata roślinna

Według podziału geobotanicznego Śląska dokonanego przez Zespół Zakładu Systematyki i Fitosocjologii U.Wr. pod kierunkiem I.Kuczyńskiej gmina Mietków znajduje się w zasięgu Równiny Chojnowsko-Legnicko-Wrocławskiej (podokrąg zaliczany do poddziału Pas Kotlin Podgórskich). Roślinność naturalną potencjalną stanowią tu grądy środkowoeuropejskie (*Galio-Carpinetum*) z grabem i dębem szypułkowym, jako gatunkiem głównym oraz domieszką lipy drobnolistnej, klonów (pospolity, jawor, polny), buka, dębu bezszypułkowego, brekini, jesionu i wiązu. W dolinach rzecznych Strzegomki i Bystrzycy roślinność potencjalną stanowią łągi jesionowo-wiązowe (*Ficario-Ulmetum typicum*), charakteryzujące się wielogatunkowym drzewostanem porastającym siedliska o znacznym uwilgotnieniu. W drzewostanie występuje wiąz, jesion, dąb, czeremcha, grab, lipa drobnolistna, klon, topola. Warstwa krzewów jest tu bardzo dobrze wykształcona i tworzy ją czeremcha, głogi, bez czarny, kalina koralowa, dereń, porzeczka dzika i czerwona.

Roślinność rzeczywista gminy różni się od roślinności potencjalnej. Została ona dość znacznie przekształcona przez człowieka a zachowane niewielkie kompleksy leśne różnią się od pierwotnych zarówno strukturą, jak i składem florystycznym. Szatę roślinną tworzą:

- zbiorowiska leśne
- zbiorowiska pól ornych dominujące na obszarze gminy,
- zbiorowiska łąkowo-pastwiskowe,
- zbiorowiska zaroślowe
- zbiorowiska synantropijne: segetalne i ruderalne,
- zbiorowiska wodne i przywodne.

Zbiorowiska leśne:

W drzewostanie leśnym na terenie gminy Mietków występują takie gatunki drzew jak: dąb, jesion, klony, olsza, topola, brzoza, ale również gatunki iglaste świerk i sosna, przy czym w rejonie Domanic występuje las dębowo-grabowy (*Galio carpinetum*) wykształcony w postaci wilgotnej, z takimi gatunkami jak: grab, dąb szypułkowy, rzadziej klon, wiąz pospolity, jesion, lipa drobnolistna, olsza. W bogatym runie spotyka się kostrzewę olbrzymią, kokorycz pustą, zdrojówkę, złoć żółtą, miodunkę ćmę, prosownicę rozpierzchłą, niezapominajkę leśną, brodziszka żałobnego, pierwiosnka lekarskiego.

W rejonie Maniowa występują zbiorowiska leśne w postaci lasu dębowego z fragmentami drzewostanu jaworowo-jesionowego oraz grądu z drzewostanem dębowym, miejscami zastąpione zaroślami wierzbowymi. W lasach tych spotyka się stanowiska licznie występującej śnieżyczki przebiśnieg, z którą współwystępuje niejednokrotnie czosnek niedźwiedzi. Natomiast w dolinie rzeki Bystrzycy, m.in. w rejonie Milina (w kierunku wschodniej granicy gminy) występują najbardziej cenne zbiorowiska leśne: łągi dębowo-wiązowo-jesionowe na siedliskach wilgotnych sporadycznie zalewanych wodami rzecznyymi, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz grąd środkowoeuropejski.

Zbiorowiska pól ornych:

Zbiorowiska pól ornych zajmują 60,3% powierzchni gminy. Niewielka część gruntów ornych jest odłogowana (około 1,2% ogólnej powierzchni użytków). W obrębach gruntów odłogowanych pojawiają się spontanicznie gatunki segetalne, a także samosiejki drzew i krzewów.

Wśród upraw polowych występują zbiorowiska chwastów, z dość powszechnie występującymi gatunkami takimi jak: miotła zbożowa, przytulica czepna, rumianek pospolity, fiołek polny, tasznik pospolity, gwiazdnica pospolita i inne.

Zbiorowiska łąkowo-pastwiskowe:

Zbiorowiska łąkowo-pastwiskowe występują głównie w dolinach rzeki Bystrzycy i Strzegomki. Część pokrywających łąki i pastwiska zbiorowisk ma uproszczoną strukturę gatunkową, co wynika ze sposobu gospodarowania, tj. wysiewania określonych gatunków traw z zastosowaniem środków chemicznych chwastobójczych. Wśród występujących w obrębie zbiorowisk łąkowo-pastwiskowych gatunków spotyka się dość licznie wykę łądzianową, przymiotno roczne, rajgras wyniosły, koniczynę biało-różową, krwawnik pospolity, babkę lancetową i inne. Na części użytków zielonych, podobnie jak w przypadku pól ornych, zaprzestano gospodarowania, m.in. wypasu oraz wykaszania łąk, co wynika z malejącej a nawet zanikającej hodowli bydła. W ich obrębie rozwijają się spontanicznie zbiorowiska synantropijne, m.in. dość ekspansywny wrotycz pospolity, bylica pospolita, nawłóć pospolita.

Zbiorowiska zaroślowe:

Zbiorowiska zaroślowe tworzą większe i mniejsze skupiska zieleni śródpolnej wzdłuż miedz i dróg, wzdłuż cieków wodnych naturalnych i sztucznych, w sąsiedztwie zbiorników wodnych. W obrębie tych zbiorowisk spotyka się krzewy z udziałem takich gatunków jak: tarniny, głogu, leszczyny pospolitej, dzikiej róży oraz samosiejki drzew, m.in. gatunków powszechnie występujących w okolicznych lasach. Znaczną powierzchnię terenu zajmuje pas zieleni zaroślowej rosnącej wzdłuż linii kolejowej przecinającej obszar gminy. Jest to zwarty pas zróżnicowanej zieleni wielopiętrowej, ze znacznym udziałem drzew i krzewów spontanicznie zarastających skarpę i pobrzeże wykopu kolejowego. Zbiorowiska te są ostoją dla miejscowej fauny, zwłaszcza ptaków oraz drobnych ssaków.

Zbiorowiska wodne i przywodne:

W sąsiedztwie cieków wodnych i zbiorników wodnych oraz w ich zasięgu rozwijają się zbiorowiska wodne i przywodne. Spotyka się tu gatunki charakterystyczne dla klasy *Phragmitetea*, takie jak m.in.: trzcina pospolita, szuwar szerokolistny oraz gatunki charakterystyczne dla zespołu *Eleocharitetum palustris* i zespołu *Phalaridetum arundinaeae*. Trzcinowiska zajmują znaczną powierzchnię wzdłuż brzegów zbiornika wodnego w Chwałowie.

Zbiorowiska synantropijne (ruderalne i segetalne):

Zbiorowiska te porastają tereny zdegradowane, m.in. w sąsiedztwie prowadzonej obecnie lub w przeszłości eksploatacji kruszywa. Towarzyszą one użytkom rolnym, które obecnie nie są wykorzystywane pod uprawy, występują również na skarpach lub towarzyszą poboczom dróg. Wśród gatunków synantropijnych na terenie gminy spotyka się zespół żmijowca, nostrzyka białego, wiesiołka dwuletniego, miecznicy pospolitej, komosy strzałkowej, na terenach odlogowanych użytków rolnych - zespół *Tanaceto-Artenisietum vulgaris* (rejon Domanic, Maniowa) z udziałem bylicy pospolitej i wrotycza pospolitego.

Zbiorowiska okrajkowe:

Są to wąskie pasy ziołorośli występujące na pograniczu terenów leśnych, zarośli i użytków rolnych (pól ornych, łąk i pastwisk).

Fauna

Najliczniej na terenie gminy występują ptaki. Wśród gatunków ptaków chronionych, część należy do gatunków pospolitych, natomiast część wymieniona jest w czerwonej księdze jako gatunki zagrożone wyginięciem. Wśród występujących na terenie gminy gatunków znajdują się również ptaki wymienione w załącznikach dyrektywy tzw. ptasiej i dyrektywy siedliskowej.

Zidentyfikowane na terenie gminy bezkręgowce spotyka się głównie w rejonie zadrzewień znajdujących się w dolinie Bystrzycy, tj. w sąsiedztwie Milina, Proszkowic i Maniowa, również w rejonie Borzygniewu oraz zadrzewień rosnących wzdłuż rzeki Strzegomki – pomiędzy Ujowem a Wawrzeńczycami. Są to należące do rzędu chrząszczy (*Coleoptera*) i motyli (*Lepidoptera*) m.in. takie gatunki jak: *Carabus coriaceus* (biegacz skórzasty), *C.garanulatus* (biegacz granulowaty),

C.cancellatus (biegacz węgraty), *C.ulrichii* (biegacz Ulrichiego), *Papilio machaon* (Paź królowej), *Apatura ilia* (Mieniak strużnik). Należą one do gatunków pospolitych i tworzą populacje dość stabilne. W dolinie rzeki Bystrzyca (okolice Milina) występuje kozioróg dębosz oraz pachnica dębowa i motyl przeplatka matura.

Środowiskiem życia dla ryb są głównie rzeka Bystrzyca, Młynówka oraz zbiornik Mietków. Wśród występujących tam gatunków ryb stwierdzono obecność szczupaka, płoci, wzdregi, słonecznicy, uklei, leszcza, lina, kielbia, karpia, karasia srebrzystego, śliza, ciernika, okonia, jazgacza i sandacza.

Na terenie gminy stwierdzono występowanie takich gatunków płazów i gadów jak: traszka górską, traszka zwyczajna, traszka grzebieniasta, żaba trawna, żaba wodna, ropucha zwyczajna, kumak zwyczajny, jaszczurka zwinka, padalec i zaskroniec zwyczajny.

Spośród ssaków na terenie gminy powszechnie występują:

- kret, którego siedliskiem są pola, łąki i ogrody,
- jeż – spotykany w pobliżu zabudowań, w lasach i zaroślach rosnących w dolinach rzeki Bystrzyca i Strzegomki
- ryjówka aksamitna
- ryjówka malutka
- kuna domowa; dość licznie występuje w rejonie Proszkowic i Milina, w innych miejscowościach rzadko spotykana
- gronostaj spotykany w rejonie Wawrzeńczyc, Ujowa, Stróży i Milina,
- łasica łaska: występuje w pobliżu siedzib ludzkich, na łąkach i miedzach, w przydrożnych zaroślach,
- wydra, dla której środowiskiem życia są brzegi rzeki Bystrzyca.

Ponadto spotyka się ssaki takie jak: lis, zając (rzadko spotykany obecnie), sarna, dzik.

Nietoperze należą do najbardziej zagrożonej przez człowieka grupy zwierząt. Ich obecność na terenie gminy została potwierdzona na podstawie prowadzonych obserwacji udokumentowanych w Inwentaryzacji przyrodniczej wykonanej w 1992r. i badań późniejszych. Występują tu takie gatunki nietoperzy jak: nocek duży (występujący na strychach kościołów w Borzygniewie, w Domanicach, w Maniowie i w Milinie), nocek rudy (na strychu kościoła w Borzygniewie i w Domanicach), mopek (w ruinach pałacu w Maniowie Małym) i nocek Natterera (na strychu kościoła w Milinie). Najliczniej występują nocek duży. Nocek duży jest gatunkiem zagrożonymi wyginięciem. Nie stwierdzono na analizowanym obszarze występowania kolonii rozrodczych.

Nietoperze unikają terenów otwartych żerując wśród terenów zadrzewionych i zakrzaczonych. Do przemieszczania się wybierają również tereny zadrzewione i zakrzaczone (wzdłuż dróg i miedz, zadrzewień śródpolnych), najchętniej wzdłuż dolin rzecznych. Istotne znaczenie dla nietoperzy ma zachowanie ich żerowisk i schronień oraz zachowanie bioróżnorodności siedlisk.

2.9. OCHRONA PRZYRODY

W obrębie gminy znajdują się obszary i obiekty o szczególnych walorach przyrodniczych, które objęto różnymi formami ochrony:

- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 „Zbiornik Mietkowski” PLB020004,
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Przeplatki nad Bystrzycą” PLH020055,
- Park Krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”,
- cztery pomniki przyrody,
- szereg stanowisk flory i fauny chronionej.

Poza wymienionymi obszarami, w części południowo-zachodniej gminy, na północ od Domanic, znajduje się szczególnie cenny przyrodniczo fragment lasu grądu środkowo-europejskiego (*Galio sylvatici-Carpinetum*), dla ochrony którego planowane jest utworzenie użytku ekologicznego. Występują tu takie gatunki jak: dąb szypułkowy, jesion wyniosły, lipa drobnolistna, jawor, klon zwyczajny, wiąz pospolity, brzoza brodawkowata, grab pospolity. W podszybie – powszechnie

występuje leszczyna i czeremcha a w runie kostrzewa olbrzymia, miodunka ćma, śnieżyczka przebiśnieg, prosownica rozpięchła, pierwiosnka wyniosła, zdrojówka rutewka, czyściec leśny, niezapominajka leśna, brodziszek żałobny, kokorycz pusta.

Obszary NATURA 2000

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków NATURA 2000 „Zbiornik Mietkowski” i mający znaczenie dla Wspólnoty projektowany Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk NATURA 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą” wraz ze znajdującymi się już poza granicami gminy, ale na terenach sąsiednich projektowanymi Specjalnymi Obszarami Ochrony Siedlisk „Łęgi nad Bystrzycą” i „Masyw Ślęzy”, stanowią element systemu europejskiej sieci obszarów chronionych.

Dla obszaru „Zbiornik Mietkowski” został ustanowiony plan zadań ochronnych - zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Mietkowski PLB020004 (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dn. 3 kwietnia 2014 r., poz. 1684).

Dla obszaru „Przeplatki nad Bystrzycą” plan zadań ochronnych został ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przeplatki nad Bystrzycą PLH020055 (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dn. 15 maja 2014 r., poz. 2390).

Realizacja planów zadań ochronnych pozwoli na utrzymanie i przywrócenie do właściwego stanu ochrony siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary NATURA 2000. W planie zadań ochronnych oprócz identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń zawarte są cele działań ochronnych oraz działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Obszar Specjalnej Ochrony (OSO) Ptaków NATURA 2000 „Zbiornik Mietkowski” (kod PLB020004):

Został utworzony na podstawie Dyrektywy Ptasiej 79/409/EWG w celu ochrony przed wyginięciem dziko żyjących ptaków lęgowych i migrujących wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej przy uwzględnieniu wymagań gospodarczych, społecznych, kulturowych i regionalnych.

Zbiornik Mietkowski pełni szczególnie ważną rolę w czasie przelotów i zimowania wielu gatunków ptaków. Według Standardowego Formularza Danych (SFD) uaktualnionego w 2012 r. w granicach tego obszaru występują ptaki wymienione w Załączniku I, takie jak: trzmiełojad, batalion, łączak, mewa czarnogłowa, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, rybitwa czarna oraz ptaki migrujące: perkoz rdzawoszyi, gęś zbożowa, gęś białoczelna, ohar (wymieniony również w Polskiej Czerwonej Księdze), krzyżówka, płaskonos, sieweczka rzeczna, siewnica, biegus mały, biegus krzywodzioby, biegus zmienny, krzyk, kulik wielki (PCK), brodziec śniady, mewa pospolita, mewa białogłowa. Spośród wymienionych gatunków szczególnie licznie występuje gęś zbożowa. tworząca stada liczące nawet do 64 500 osobników, dość liczne są również stada gęsi białoczelnej (do 5000 osobników), krzyżówki, siewnicy, łączaka i kulika wielkiego. Ptaki wodno-błotne występują w koncentracjach liczących powyżej 20 000 osobników.

Duże wahania poziomu wód w zbiorniku stwarzają zmieniające się warunki dla bytowania określonych gatunków ptaków. Przy niskim poziomie wody w zachodniej części zbiornika pojawiają się w dnie zbiornika powierzchnie błotne stanowiące miejsca żerowania i odpoczynku wielu gatunków ptaków, w tym wodno-błotnych (żerowiska siewkowatych). Natomiast wyspy znajdujące się w obrębie zbiornika (również powstające w wyniku prowadzonej eksploatacji kruszywa) są miejscem gniazdowania mew i rybitw, w tym rzadko spotykanej w tym regionie rybitwy białoczelnej czy też mewy śmieszki.

W planie zadań ochronnych (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 r. opublikowane w Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2014 r., poz. 1684) dla obszaru Zbiornik Mietkowski wyznaczono w zachodniej części Zbiornika tzw. strefę ciszy, wyłączoną z możliwości przebywania ludzi w obrębie i w sąsiedztwie miejsc

przebywania ptaków (strefa A). Ponadto, ustanowiono działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Do działań ochronnych należą:

- podjęcie działań mających na celu skrócenie okresu polowań do okresu od 1 grudnia do 31 stycznia i wyznaczenia stałych miejsc strzelniczych,
  - uwzględnienie potrzeb gatunków w sposobie gospodarowania wodą zbiornika:
    - nie obniżanie wody poniżej rzędnej 164,0 m – dotyczy całego roku.
    - utrzymywanie stałego poziomu wody na rzędnej 169,0 m npm. w okresie 1.04 – 20.06.
  - wyłączenie części zbiornika z możliwości przebywania ludzi w obrębie i w sąsiedztwie miejsc przebywania ptaków.(dot. strefy A). Wyznaczenie - poprzez zamieszczenie informacji na wodzie i brzegu (pływające boje, tablice informacyjne) - „strefy ciszy”, w której nie powinni przebywać ludzie poruszający się przy użyciu sprzętu pływającego (z wyjątkiem Straży Pożarnej i innych służb ratowniczych, Policji, Straży Rybackiej, Straży Łowieckiej, pracowników lub osób działających na podstawie umowy lub upoważnienia Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu i spółki Eurovia Kruszywa S.A),
  - zapobieganie płoszeniu ptaków przebywających na terenie zbiornika, szczególnie w okresie zimy. Umieszczenie w obrębie czaszy zbiornika tablic informacyjnych oraz znaków zakazu wjazdu pojazdów (z wyłączeniem pojazdów Straży Pożarnej i innych służb ratowniczych, Policji, Straży Rybackiej, Straży Łowieckiej, pracowników lub osób działających na podstawie umowy lub upoważnienia Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu i spółki Eurovia Kruszywa S.A),
  - zwiększenie powierzchni siedlisk lęgowych gatunku ohar. Zwiększenie bazy potencjalnych miejsc lęgowych, poprzez rozmieszczenie sztucznych nor,
  - zwiększanie powierzchni żerowisk z jednoczesną poprawą bezpieczeństwa dla koloni mew i rybitw. Usunięcie wszystkich zadrzewień oraz zniwelowanie hałd do poziomu sąsiedniego obszaru 167,0-168,0 m npm. Zasypanie zagłębień,
  - uwzględnienie potrzeb gatunku kulik wielki w sposobie gospodarowania wodą zbiornika.
    - Gospodarka wodna w okresie przelotu ptaków:
      - do 20.06.-169 m n.p.m.,
      - 5.07. -168,0 m n.p.m,
      - 20.07.-167,5 m n.p.m,
      - 5.08.-167,0 m n.p.m,
      - 20.08.-166,5 m n.p.m,
      - 5.09.-166,0 m n.p.m,
      - 20.09.-165,5 m n.p.m,
      - 5.10.-165,0 m n.p.m,
      - 20.10-164,5 m n.p.m
- poziom na rzędnej 164,5 utrzymywany jest przynajmniej do 31.10 (optymalnie do 15.11).
- ogólne zasady: 2 tygodnie stały poziom wody, po tym okresie obniżanie 40-50 cm w ciągu 3-4 dni. Podane powyżej terminy są orientacyjne (modelowe), istotne jest zastosowanie cykli obniżania wody: obniżanie o ok. 40÷50 cm w ciągu ok. 1 tygodnia (najlepiej w ciągu maksymalnie 4 dni), a następnie utrzymanie względnie stałego poziomu (± 10 cm) przez okres ok. 1,5÷2 tygodni. Tempo obniżania poziomu wody uzależnione jest od sytuacji hydrologicznej na Bystrzycy i Odrze.
  - ochrona żerowisk polegająca na zapobieganiu naruszaniu pierwotnej struktury czaszy zbiornika pomiędzy rzędnymi dna 169,0-164,5 m.
- dostosowanie wysp do wymagań siedliskowych gatunku mewa czarnogłowa:

- usunięcie mechaniczne oraz preparatami chemicznymi wszystkich krzewów i drzew, przykrycie terenu 25 cm warstwą żwiru i piasku różnej granulacji (z wyłączeniem obszarów K i L stanowiących ok. 35 arów zarośli wierzby podtapianych wiosną).
  - utrzymywanie siedliska w stanie niezarośniętym (wyłącznie z niską roślinnością trawiastą) poprzez wykaszanie raz na dwa lata.
  - ochrona przed drapieżnikami.
  - gospodarka wodna w okresie przelotu ptaków:
    - do 20.06.-169 m n.p.m.,
    - 5.07. -168,0 m n.p.m,
    - 20.07.-167,5 m n.p.m,
    - 5.08.-167,0 m n.p.m,
    - 20.08.-166,5 m n.p.m,
    - 5.09.-166,0 m n.p.m,
    - 20.09.-165,5 m n.p.m,
    - 5.10.-165,0 m n.p.m,
    - 20.10-164,5 m n.p.m
 poziom na rzędnej 164,5 utrzymywany jest przynajmniej do 31.10 (optymalnie do 15.11).
  - ogólne zasady: 2 tygodnie stały poziom wody, po tym okresie obniżanie 40-50 cm w ciągu 3-4 dni. Podane powyżej terminy są orientacyjne (modelowe), istotne jest zastosowanie cykli obniżania wody: obniżanie o ok. 40÷50 cm w ciągu ok. 1 tygodnia (najlepiej w ciągu maksymalnie 4 dni), a następnie utrzymanie względnie stałego poziomu (± 10 cm) przez okres ok. 1,5÷2 tygodni. Tempo obniżania poziomu wody uzależnione jest od sytuacji hydrologicznej na Bystrzycy i Odrze.
- dostosowanie wysp do wymagań siedliskowych gatunku rybitwa rzeczna i rybitwa białoczelna:
- zabezpieczenie brzegów przed osypywaniem się oraz uzupełnienie 25 cm warstwą żwiru i piasku.
  - utrzymywanie siedliska w stanie niezarośniętym (wyłącznie z niską roślinnością trawiastą) poprzez wykaszanie raz na dwa lata.
  - ochrona przed drapieżnikami

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Przeplatki nad Bystrzycą” (kod PLH020055):

Obszar został wyznaczony w drodze decyzji przez Komisję Europejską jako Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Położony jest w zasięgu gminy Mietków, Sobótka i Kąty Wrocławskie. Jest kluczowym obszarem dla zachowania populacji motyla przeplatki matura i dla ochrony siedlisk, w tym siedlisk przeplatki. W granicach tego obszaru (na terenie gminy Mietków) znajdują się następujące typy siedliskowe wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG: łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (kod 91E0), łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (kod 91F0), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (kod 6410), niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie (kod 6510) oraz zajmujące niewielkie powierzchnie wzdłuż rzeki Bystrzycy od Milina w kierunku granicy wschodniej – ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne (kod 6430), zachowane jako niewielka enklawa położona na południe od Milina – siedlisko starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne z Nympheion, Potamion (kod 3150). Występują tu m.in. kolonie rozrodcze nocka dużego (kościół w Milinie), mopka w kościele w Maniowie, również inne gatunki fauny wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, tj.: wydra europejska, przeplatka matura, pachnica dębowa, kozioróg dębosz, trzepla zielona, a w rzece Bystrzycy – różanka i piskorz.

Pomniki przyrody

W granicach gminy znajdują się cztery pomniki przyrody (tabela 3). Są to objęte ochroną prawną pojedyncze drzewa, takie jak: dąb szypułkowy (*Quercu robur*) rosnący w Wawrzeńczycach pośrodku łąki na skraju lasu i w Maniowie w pobliżu starego koryta rzeki Bystrzycy, cyprysik błotny (*Toxodium dislichum*) rosnący w Wawrzeńczycach na terenach rolnych oraz grupa pięciu dębów szypułkowych znajdujących się w Maniowie wzdłuż wału przeciwpowodziowego przy starym korycie rzeki Bystrzycy.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody na terenach niezabudowanych podlegają ochronie drzewa stanowiące pomniki przyrody aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

Tabela 3. *Rejestr pomników przyrody (według danych RDOŚ we Wrocławiu)*

Nr	Opis pomnika przyrody	Opis lokalizacji	Obwód na wysokości 1,3m [cm]	Data utworzenia i podstawa prawna
1	dąb szypułkowy	Wawrzeńczyce,	580	18.11.1983 r. Decyzja nr 26/83 z dn 18.11.1983 r. Woj.Wrocławskiego
2	cyprysik błotny	Wawrzeńczyce	436	18.11.1983 r. Decyzja nr 25/83 z dn 18.11.1983 r. Woj.Wrocławskiego
3	dąb szypułkowy	Maniów	602	18.11.1983r. Decyzja nr 27/83 z dn 18.11.1983 r. Woj.Wrocławskiego
4	grupa pięciu dębów szypułkowych	Maniów	260 312 377 377 450	Rozp.Woj.Dolnośląskiego z dnia 19 kwietnia 2002 r. Dz.Urz. Nr 69 z dnia 06.05.2002 r.

W odniesieniu do ustanowionych pomników przyrody mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej.

Park Krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”

PK „Dolina Bystrzycy” powołany został rozporządzeniem Wojewody Wrocławskiego Nr 17 z 1998 r. (Dz.Urz.Woj.Wrocławskiego z 1998 r., Nr 19 poz. 210) ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe. Ochroną objęto obszar położony wzdłuż rzeki Bystrzycy wykraczający znacznie poza granice gminy, należący administracyjnie do kilku gmin: Sobótka, Mietkowa, Kątów Wrocławskich, Miękinia i gminy Wrocław. Celem ochrony obszaru znajdującego się w granicach Parku (cele ochrony określono w Dzienniku Urzędowym Nr 252 z 2006 r.) jest zachowanie, popularyzacja tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju, również ochrona doliny rzeki o charakterze nizinnym z licznymi starorzeczami i ochrona zbiornika wodnego Mietków jako cennego miejsca bytowania ptaków (cele szczególne).

W obrębie PK „Dolina Bystrzycy” występują fragmenty lasów o szczególnie cennych wartościach przyrodniczych. Są to zbiorowiska łągowo-jesionowych oraz grądów rosnących na

siedliskach żyznych i podmokłych. W obrębie zbiorowisk leśnych najczęściej spotykane są dąb szypułkowy, grab, jesion, lipa drobnolistna. W lasach tych spotyka się bogaty podszyt i runo leśne. W podszyciu występuje m.in. kruszyna pospolita, kalina koralowa. W runie leśnym spotyka się rzadkie gatunki roślin, takie jak: wawrzynek wilczełyko, ale również masowo występującą śnieżyczkę przebiśnieg, czosnek niedźwiedzi, konwalię majową oraz kopytnik pospolity. W starorzeczach i innych małych zbiornikach wodnych, spotyka się roślinność wodną i szuwarową. Znaczne fragmenty parku zajmują zbiorowiska roślinności łąkowej i polnej. W zbiorowiskach tych występują m.in. storczykowate (objęte ochroną ścisłą).

Otoczony terenami rolnymi PK „Dolina Bystrzycy” stanowi ważną ostoję dla zwierząt, m.in. wydry. Ponadto na obszarze Parku występują liczne gatunki ptaków, takich jak.: modraszka, bogatka, zięba, świstunka, kowalik, mazurek, szpak itd. Do najcenniejszych przyrodniczo gatunków ptaków należą: bocian czarny, kania rdzawa, siweczka rzeczna, żuraw, dzięcioł średni, muchołówka białoszyja, kłaskawka, strumieniówka, jarzębatka, wilga, srokosz. W Parku stwierdzono również występowanie 5 gatunków płazów, 2 gatunków gadów, objętych ochroną gatunki owadów: chrząszczy – kozioroga dębosza oraz biegaczy, przeplatki maturna i pachnicy dębowej oraz pazia królowej i mieniaka strużnika - zdjętych z listy gatunków chronionych po 2011r. W rzekach i zbiornikach wodnych najczęściej spotykane gatunki ryb to: płoć, okoń, kiełb, ciernik, szczupak, śliz, sandacz i leszcz. W rzece Bystrzycy występują też gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy siedliskowej, tj. piskorz (znajdujący się w PCK Zwierząt) i różanka (gatunek zagrożony).

W obrębie Parku obowiązują, na podstawie Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 252 z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2006 r. Nr 252, poz. 3735 oraz z 2008 r. Nr 317, poz. 3921), zakazy m.in.:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych (*nie dotyczy gruntów określonych w ewidencji gruntów jako użytki rolne*),
- 3) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów; (*nie dotyczy pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu na powierzchni mniejszej od 25 ha o ile OOS wykazała brak niekorzystnego oddziaływania na przyrodę Parku*),
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym, lub budową, odbudową, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- 6) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej (*nie dotyczy terenów położonych w obrębie jednostek osadniczych oraz obszarów przeznaczonych pod zabudowę przed wejściem w życie Rozporządzenia*),
- 7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych (*nie dotyczy przekształcania zbiornika Mietków przez posiadacza koncesji na wydobycie kruszywa pod warunkiem, że nie zostaną zlikwidowane sztuczne wyspy występujące na zbiorniku*),
- 8) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściolową.
- 9) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych.

Należy podkreślić, że zakaz budowy obiektów w pasie 100 m od brzegów rzek i zbiorników wodnych nie dotyczy znajdujących się w sąsiedztwie Bystrzycy i zbiorników (Mietkowskiego i Proszkowskiego) terenów istniejącej zabudowy oraz terenów przeznaczonych na zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, które obowiązywały na tych obszarach zanim weszło w życie w/w Rozporządzenie (dnia 15

grudnia 2006 r.). Plany miejscowe weszły w życie przed grudniem 2006 r., a studium było uchwalone w 2000 r. (zmiana w 2005 r.).

Stanowiska chronionej flory

Według sporządzonej w 1992 r. inwentaryzacji przyrodniczej w granicach gminy Mietków stwierdzono występowanie szeregu gatunków roślin objętych ochroną ścisłą i ochroną częściową – przedstawione w tabeli nr 4. Powszechnie występującym gatunkiem chronionym jest śnieżyczka przebiśnieg (31 stanowisk) występująca masowo w lasach położonych, m.in. wzdłuż rzeki Strzegomki, z którą współwystępuje czosnek niedźwiedzi. Dość licznie występuje również konwalia majowa (udokumentowanych 7 stanowisk), kopytnik pospolity (10 stanowisk) i pierwiosnka lekarska (8 stanowisk).

Tabela 4. *Gatunki flory objęte ochroną (według inwentaryzacji przyrodniczej)*

Nr	gatunki objęte ochroną ścisłą
1	centuria pospolita
2	listeria jajowata (storczykowate)
3	śnieżyczka przebiśnieg
4	wawrzynek wilczętyko
Nr	gatunki objęte ochroną częściową
1	bluszcz pospolity
2	kalina koralowa
3	konwalia majowa* ¹⁾
4	kopytnik pospolity* ²⁾
5	kruszyna pospolita* ³⁾
6	czosnek niedźwiedzi
7	pierwiosnek lekarski

*gatunki, które mogą być pozyskiwane i sposoby ich pozyskiwania:

1) ścinanie i zrywanie pędów kwiatowych

2) ręczny zbiór ziela

3) zdzieranie kory ze ściętych pędów

4) ręczny zbiór kwiatostanów

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2012 r., poz. 81) zawiera spis gatunków chronionych oraz obowiązujące zakazy. Istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego są takie zakazy jak m.in.:

- zrywania, niszczenia i uszkodzenia (występujących na analizowanym obszarze roślin objętych ochroną,
- niszczenia ich siedlisk i ostoi,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej i gleby w ostojach.

Zakazy nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeśli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie zakazów oraz usuwania roślin i grzybów niszczących materiały lub obiekty budowlane.

W wymienionych wyżej Rozporządzeniach określone zostały również sposoby ochrony roślin i grzybów polegające m.in. na:

- 1) zabezpieczeniu ostoi i stanowisk roślin i grzybów przed zagrożeniami zewnętrznymi,
- 2) wykonywaniu zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan siedliska roślin: utrzymywaniu lub odtwarzaniu właściwych dla gatunków stosunków świetlnych, stanu gleby i wody oraz stosunków wodnych.

Gatunki chronione występują głównie na terenach leśnych, ale część stanowisk związana jest z użytkami rolnymi i terenami zaroślowymi. Największe skupisko roślin chronionych występuje w dolinie Bystrzycy.

Stanowiska fauny chronionej

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237 poz.1419) określa gatunki dziko występujących zwierząt objętych ochroną ścisłą i ochroną częściową oraz zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania. Zawiera również zakazy właściwe dla danego gatunku i sposoby ochrony, m.in. zakaz niszczenia siedlisk zwierząt chronionych i ich ostoi.

Wśród występujących na obszarze gminy Mietków gatunków fauny chronionej najliczniej występują ptaki. Są to ptaki pospolite, związane z występującymi na terenie gminy siedliskami, w tym ptaki wodno-błotne związane ze zbiornikiem Mietków, również gatunki znajdujące się w czerwonej księdze i zagrożone wyginięciem (np. kulik wielki). Gatunki chronione na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, udokumentowane na podstawie Inwentaryzacji faunistycznej oraz udokumentowane w ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie zadań ochronnych dla obszarów NATURA 2000 na obszarze Polski” (materiały udostępnione przez RDOŚ we Wrocławiu) – wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG przedstawiono w tabeli 5. Siedliska, wyszczególnione w drugiej części tabeli wskazano na rysunku Uwarunkowań.

Tabela 5. *Udokumentowane gatunki fauny objęte ochroną (według Inwentaryzacji faunistycznej, według „Opracowanie zadań ochronnych dla obszarów NATURA 2000”)*

Kod/siedlisko owadów na rysunku uwarunkowań	Wyszczególnienie
	bezkęgowce
	biegaczowate ¹⁾ :
	Carabus coriaceus
	C.granulatus
	C.cancellatus
	C.ulrichii
1088	kozioróg dębosz ¹⁾
6169	przeplatka maturna ²⁾
1084	pachnica dębowa
6179	modraszek nausitous ²⁾
6177	modraszek telejus ²⁾
1037	trzepla zielona ²⁾
	ryby
	śliz ¹⁾
1145	piskorz ²⁾

1134	różanka ²⁾
	plazy i gady
	żaba trawna ¹⁾
	żaba moczarowa ¹⁾
	ropucha szara ¹⁾
	żaba wodna ¹⁾
	traszka zwyczajna ¹⁾
	traszka górską ¹⁾
	jaszczurka zwinka ¹⁾
	jaszczurka żyworodna ¹⁾
	padalec zwyczajny ¹⁾
	zaskroniec zwyczajny ¹⁾
	ptaki
	trzmiełojad
	batalion
	łęczak
Nr stanowiska na rysunku uwarunkowań	rybitwa rzeczna
	Wyszczególnienie
	ptaki
	rybitwa czarna
1	bocian biały ¹⁾²⁾
2	łabędź niemy ¹⁾
3	mewa śmieszka ¹⁾
4	mewa pospolita ¹⁾
5	rybitwa zwyczajna ¹⁾
6	brzegówka ¹⁾
7	remiz ¹⁾
8	gęś zbożowa ²⁾
9	gęś białoczelna ²⁾
10	ohar ²⁾
11	krzyżówka ²⁾
12	plaskonos ²⁾
13	kulik wielki ²⁾
14	mewa czarnogłowa ²⁾
15	rybitwa rzeczna ²⁾
16	rybitwa białoczelna ²⁾

	Ssaki
	jeź ¹⁾
	kret ¹⁾ *
	ryjówka aksamitna ¹⁾
	ryjówka malutka ¹⁾
	badylarka ¹⁾ *
	łasica łaska ¹⁾
	gronostaj ¹⁾
	nietoperze ¹⁾ :
17	nocek duży ¹⁾²⁾
18	nocek rudy ¹⁾
19	nocek Natterera ¹⁾
20	mopek ¹⁾²⁾
21	wydra ^{1)*2)}

*Uwaga: 1) wymienione w Rozporządzeniu; Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt ; * ochrona częściowa
2)wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG*

Wszystkie gatunki nietoperzy, w tym występujące na obszarze gminy nocek rudy, nocek duży, nocek Natterera, mopek podlegają ochronie.

Ochronie wymienionych gatunków służą m. in. takie działania, jak: zabezpieczenie ostoi i stanowisk zwierząt, renaturyzacja i odtwarzanie siedlisk zwierząt, utrzymanie lub odtwarzanie właściwych dla gatunku stosunków wodnych, stanu gleby i wody, odtwarzanie oraz zakładanie nowych zadrzewień śródpolnych, tworzenie i utrzymywanie korytarzy ekologicznych, instalowanie przejść dla zwierząt pod lub nad drogami stanowiącymi bariery ekologiczne.

3. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.

3.1. HISTORIA

Pierwsze ślady osadnictwa na obszarze gminy Mietków pochodzą z młodszej epoki kamienia - neolitu (4.500 - 1.800 p.n.e.). W czasach słowiańskich i przedpiastowskich teren ten zamieszkiwało plemię Ślęzan, biorące swą nazwę od ich świętej góry - Ślęży i mające tam swój główny ośrodek kultowy. Na terenie gminy zachowały się trzy grodziska - z wczesnego średniowiecza (VII - X w.) pochodzi grodzisko w Milinie, z okresu późnego średniowiecza (XIII - XV w.) pochodzi już kilkadziesiąt osad i śladów osadnictwa, a także grodzisko w Maniowie i gródek stożkowy w Stróży.

Do roku ok. 990 teren gminy, jako część Śląska, przynależał do państwa czeskiego.

Następnie ziemie te przeszły pod panowanie państwa polskiego – najpierw zostały włączone do wczesnopiastowskiego państwa księcia polskiego Mieszka I, a od 1138 roku znajdowały się

w jednej z dziedzicznych dzielnic senioralnych. Na skutek podziału ziem śląskich między potomków Władysława II Wygnańca teren gminy znalazł się w Księstwie Wrocławskim, a później w księstwie Jaworsko – Świdnickim, które w wyniku postępującego rozdrobnienia dzielnicowego po rozpadzie monarchii Henryków Śląskich, od 1348 roku stało się częścią państwa czeskiego.

Czechy wraz ze Śląskiem przeszły pod panowanie cesarstwa austriackiego na skutek wojny 30 – letniej, po śmierci ostatniego Piasta Śląskiego w 1675 roku.

W 1742 roku, po pokoju wrocławskim, cały Śląsk został włączony do Królestwa Pruskiego. Mietków pozostał pod rządami niemieckimi - należał do Cesarstwa Niemieckiego, do Republiki Weimarskiej i do Trzeciej Rzeszy – do 1945 roku.

Po II wojnie światowej do 1998 roku gmina Mietków wchodziła w skład województwa wrocławskiego, a po reformie administracyjnej z 1999 roku – województwa dolnośląskiego (powiat wrocławski).

3.2. KRAJOBRAZ KULTUROWY

Osadnictwo na terenie gminy skupione jest wzdłuż dróg dojazdowych. Najwcześniej wzmiankowane miejscowości to Ujów (1149 r.), Domanice (1193 r.) i Maniów Wielki (1193 r.). Z 1298 r. pochodzi zapisek o Milinie.

Prawie w każdej wsi znajdował się pałac lub dwór z parkiem, folwarki, cmentarz i kościół. Do dzisiaj zachowała się część pałaców oraz ich ruiny, natomiast parki uległy degradacji, przechodząc w większości naturalnie, w skład sąsiednich lasów.

Wsie zachowały swój tradycyjny charakter – przetrwało dużo historycznej zabudowy i układ zwartej zabudowy wzdłuż dróg. Folwarki, wyróżniają się zwartą zabudową usytuowaną wokół prostokątnego placu, nierzadko dwukondygnacyjną. Zachowała się zabudowa zagrodowa, pochodząca głównie z końca XIX w. oraz z pierwszej połowy XX w. Najczęściej występują budynki parterowe, z dwuspadowymi dachami, nierzadko z naczółkami lub wystawkami. Wśród pokryć dachowych dominuje dachówka ceramiczna, ściany murowane są z cegły, tynkowane lub nie.

Spotykane są następujące układy budynków:

- zagrody, składające się zazwyczaj z budynku mieszkalnego, 1 lub 2 budynków gospodarczych, stodoły sytuowane wokół prostokątnego podwórka;
- obejścia gospodarskie, składające się z domu mieszkalnego oraz niewielkiego budynku gospodarczego.

Na terenie gminy do rejestru zabytków zostało wpisanych 18 obiektów. Najcenniejszym zabytkiem, o znaczeniu ponadregionalnym, jest zespół pałacowo - parkowo - folwarczny w Domanicach. Zabytki o znaczeniu regionalnym to: kościół św. Barbary w Borzygniewie, kościół Niepokalanego Poczęcia NMP w Maniowie Wielkim, kościół św. Michała Archanioła w Milinie, kościół św. Jakuba Apostoła w Ujowie. W wielu miejscowościach znajdują się lub znajdowały zespoły dworskie z parkami i folwarkami.

Znaczący wpływ na zmianę krajobrazu miała realizacja Zbiornika Mietkowskiego (1987 r.). Powstała wówczas także droga otaczająca Zbiornik od północy, wschodu i od południa, która podzieliła Chwałów, a także częściowo – Domanice. Nastąpił również rozwój zabudowy w Borzygniewie – pomiędzy starą, ukształtowaną wsią, a Zbiornikiem oraz zabudowy letniskowej przy Zbiorniku.

3.3. ZABYTKOWE PARKI

Zachowało się 9 historycznych założeń parkowych:

- 1) park podworski w Borzygniewie,

- 2) teren dawnych ogrodów przypałacowych w Chwałowie,
- 3) park przypałacowy w Domanicach,
- 4) park podworski w Maniowie Małym,
- 5) park podworski w Maniowie Wielkim,
- 6) park podworski w Mietkowie, a właściwie zadrzewienie wokół pałacu oraz teren z groblami, obsadzonymi drzewami,
- 7) park podworski w Milinie,
- 8) park podworski w Stróży,
- 9) park podworski w Wawrzeńczycach - zachowany jedynie w stanie szczątkowym.

W Stróży przy linii kolejowej położony jest kompleks leśny przyległy do folwarku, który może być pozostałością założenia parkowego.

3.4. ZABYTKOWE CMENTARZE

Na terenie gminy znajdują się cmentarze o wartościach kulturowych:

- 1) cmentarz w Borzygniewie przy kościele parafialnym,
- 2) cmentarz ewangelicki w Chwałowie,
- 3) cmentarz w Domanicach, przy kościele parafialnym p.w. św. Anny,
- 4) cmentarz w Domanicach d. ewangelicki, z mauzoleum grafów von Brandenburg,
- 5) cmentarz w Maniowie,
- 6) cmentarz przykościelny w Maniowie Wielkim,
- 7) cmentarz przykościelny w Milinie,
- 8) cmentarz w Proszkowicach, ewangelicki,
- 9) d. cmentarz rodowy w Stróży,
- 10) cmentarz w Stróży, przy kościele p.w. św. Jana Chrzciciela,
- 11) d. cmentarz ewangelicki w Stróży,
- 12) d. cmentarz katolicki w Stróży, usytuowany na zachód od wsi,
- 13) cmentarz przykościelny w Ujowie,
- 14) cmentarz przy kościele parafialnym w Wawrzeńczycach,
- 15) cmentarz wiejski w Wawrzeńczycach.

3.5. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI I WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH:

Borzygniew (dawniej: *Borignew, Burgene, Borganie, Bergen*)

Ukształtowana historycznie część wsi ma zachowaną zwartą zabudowę zagrodową, pochodzącą z XIX/XX w., zlokalizowaną po obu stronach ulicy Głównej, charakteryzującą się szczytowym układem zabudowy mieszkaniowej od frontu oraz stodołami, o kalenicach równoległych do drogi, w głębi działek. We wschodniej części wsi – na zamknięciu osi ulicy Głównej znajduje się kościół parafialny p.w. św. Barbary wpisany do rejestru zabytków z kaplicą grobową i cmentarzem oraz zespół parkowo-pałacowy (ruina pałacu, budynki folwarczne, park pałacowy).

Borzygniew to rozległa miejscowość, na południe od której w 1987 r. powstał Zbiornik Mietkowski. Historyczny zespół ruralistyczny wsi znajduje się na uboczu głównej drogi dojazdowej - po jej stronie północnej.

Tabela 6. *Borzygniew - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:*

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny			

	wsí			
2	Zespół kościelny:	ul. Szkolna 5		
a	Kościół fil. św. Barbary	ul. Szkolna 5	2 poł. XIII, XVII, XIX	A/1230/1246 z dn. 5.03.65
b	Kaplica grobowa	ul. Szkolna 5	ok. 1900	
c	Cmentarz katolicki	ul. Szkolna 5	XV	
d	Mur cmentarny z bramami	ul. Szkolna 5	XV, XVIII/XIX	
3	Zespół dworski:			
a	Dwór (ruina)		1613	1247 z dn. 5.03.65
b	Brama wjazdowa		XIX/XX	
c	Budynek gospodarczy I		XIX/XX	
d	Budynek gospodarczy II		XIX/XX	
e	Obora I		XIX/XX	
f	Obora II		XIX/XX	
g	Obora III		XIX/XX	
h	Stajnia		XIX/XX	
i	Park pałacowy		XVIII/XIX	
4	Dom mieszkalny	ul. Główna 11	ok. 1850	
5	Dom mieszkalny	ul. Główna 15	k. XIX	
6	Dom mieszkalno-gospodarczy	ul. Główna 16	k. XIX	

Chwałów (dawniej: *Vrawinhayn, Frouwenhain, Frauenhayn, Frauenhain*)

Wieś o metryce średniowiecznej z zachowaną zwartą zabudową zagrodową i czytelnym układem ruralistycznym. Zabudowa wsi jest skoncentrowana po obu stronach biegnącej z północy na południe drogi. W północnej części wsi (za drogą biegnącą wzdłuż Zbiornika Mietkowskiego) znajduje się zabytkowy cmentarz poewangelicki z dzwonnica. W miejscowości zlokalizowany jest zespół pałacowy z XIX/XX w. z terenem dawnych ogrodów.

Tabela 7. *Chwałów* - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Cmentarz poewangelicki	W północnej części wsi	2 poł. XIX	
a	Dzwonnica		p. XX	
3	Zespół pałacowy:			
a	Pałac		k. XIX, XX	
b	Oficyna mieszkalno-gospodarcza		poł. XIX	
c	Budynek gospodarczy		k. XIX	
d	Stodoła		1889	

e	Wozownia		XIX/XX	
f	Wiata		p. XX	
4	Dom mieszkalny	Nr 1	p. XX	
5	Dom mieszkalny	Nr 11	ok. 1870	

Domanice (dawniej: *Domano, Domancz, Domanze*)

Pierwsze wzmianki historyczne o Domanicach pochodzą z 1193 roku. Jest to duża wieś o metryce średniowiecznej z ukształtowanym zabytkowym układem ruralistycznym i wieloma cennymi obiektami zabytkowymi. W północnej części miejscowości znajduje się zespół pałacowo - parkowo – folwarczny, który jest zabytkiem o znaczeniu ponadregionalnym. Do rejestru zabytków wpisany jest również zespół kościelny - kościół filialny p.w. św. Anny z cmentarzem parafialnym, dawny cmentarz ewangelicki z mauzoleum grafów von Brandenburg. Zachowały się również dwa zespoły folwarcze – jeden w części północno – wschodniej, a drugi w części środkowej. We wsi znajdują się liczne zabytkowe budynki mieszkalne i gospodarskie.

Tabela 8. *Domanice* - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Zespół kościelny			
a	Kościół fil. św. Anny		2 poł. XV, 1665, 1894	A/1231/1673 z dn. 12.05.66
b	Cmentarz katolicki		XVII	
3	Cmentarz wiejski:		2 poł. XIX	
a	Mauzoleum grobowe, ob. kaplica cmentarna		1856	A/1232/543/W z dn. 3.02.83
4	Zespół pałacowy:		XII/XIII, 1820, p. XX	1188 z dn. 10.12.64
a	Pałac	Nr 25	1600, 2 poł. XVII, XIX	
b	Oficyna pałacowa, ob. przedszkole		XVIII, p. XIX	
c	Stajnia ze spichlerzem		XVIII, p. XIX	
d	Wozownia, ob. garaże		XVIII, 1 poł. XIX	
e	Kuźnia		ok. 1820	
f	Pawilon ogrodowy		XVIII, p. XIX	
g	Park pałacowy		1 poł. XVIII	372/W z dn. 24.07.76
5	Zespół folwarku I:	Nr 10		
a	Budynek mieszkalno-gospodarczy I		XIX/XX	
b	Budynek mieszkalno-gospodarczy		XIX/XX	

	II			
c	Budynek gospodarczy I		XIX/XX	
d	Budynek gospodarczy II		XIX/XX	
e	Stodoła I		XIX/XX	
f	Stodoła II		XIX/XX	
6	Zespół folwarku II:	Nr 48	ok. 1870	
a	Dom mieszkalny		k. XIX	
b	Obora I		k. XIX	
c	Obora II		k. XIX	
d	Spichlerz I			
e	Spichlerz II			
f	Stodoła I			
g	Stodoła II			
h	Stodoła III			
7	Dom mieszkalny	Nr 8	1901	
8	Dom mieszkalny	Nr 9	ok. 1870	
9	Dom mieszkalny	Nr 13	poł. XIX, k. XIX	
a	Budynek gospodarczy		k. XIX	
10	Dom mieszkalny	Nr 19	1841	
a	Stodoła		poł. XIX	
11	Dom mieszkalny	Nr 20	poł. XIX	
12	Dom mieszkalny	Nr 21	ok. 1910	
13	Dom mieszkalny	Nr 23	XIX/XX	
14	Dom mieszkalny z pocztą	Nr 24	k. XIX	
15	Dom mieszkalny	Nr 27	XIX/XX	
16	Dom mieszkalny	Nr 28	ok. 1910	
17	Dom mieszkalny	Nr 44	p. XX	
18	Dom mieszkalny	Nr 45	XIX/XX	
19	Budynek mieszkalno-gospodarczy	Nr 46	XIX/XX	
a	Stodoła			
20	Zespół budynków szkolnych:			
a	Budynek szkolny I	Nr 50	XVIII/XIX	
b	Budynek szkolny II, dawna pastorówka	Nr 50a	poł. XVIII	
c	Budynek szkolny III, dawny budynek gospodarczy	Nr 50b	poł. XVIII, p. XX	
21	Dom mieszkalny z Klubem „Ruch”	Nr 51	XIX/XX	
22	Kamienica, obecnie biblioteka	Nr 53	k. XIX	

23	Dom mieszkalny	Nr 54	k. XIX	
24	Dom mieszkalny	Nr 55	k. XIX	
25	Dom mieszkalny	Nr 57	1821	
26	Zespół mieszkalno-gospodarczy:	Nr 72	XIX/XX	
a	Budynek mieszkalno-gospodarczy			
b	Budynek bramny			
c	Budynek gospodarczy			
27	Dom mieszkalny	Nr 74	2 poł. XIX	
a	Obora		1852	
28	Dom mieszkalny	Nr 81	XIX/XX	

Dzikowa (dawniej: *Eberhardi villa, Ebersdorf*)

Nieduża wieś w północnej części gminy Mietków (na północ od linii kolejowej). Historycznie wieś była własnością kościelną katedry wrocławskiej. Po kasacji tej własności należała do pruskiego Skarbu Państwa, potem jej ziemie zostały rozprzedane. Zachowała się zwarta zabudowa zagrodowa (zabytkowe zagrody i obejścia gospodarskie) oraz historyczny układ urbanistyczny miejscowości.

Tabela 9. *Dzikowa* - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Zespół mieszkalno-gospodarczy:	Nr 3		
a	Dom mieszkalny		XVIII/XIX, 1881	
b	Obora I		ok. 1880	
c	Obora II		ok. 1880	
3	Dom mieszkalny	Nr 5	ok. 1870	
4	Dom mieszkalny	Nr 11	ok. 1860	
a	Stodoła		k. XIX	
5	Dom mieszkalny	Nr 12	ok. 1877	

Maniów (dawniej: *Paruum Manow polonice dictum, Wenig Manow, Wenig Mohnau*)

Grodzisko w Maniowie pochodzi z okresu późnego średniowiecza (XIII - XV w. n.e.). Wieś typu owalnica ma metrykę średniowieczną. Zabudowa wsi jest skoncentrowana wzdłuż dróg. We wsi znajduje się zabytkowy cmentarz poewangelicki z kaplicą pw. św. Krzysztofa, zabytkowy zespół młyna oraz liczne zabytkowe zagrody i obejścia.

Tabela 10. *Maniów* - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Zespół cmentarza:			
a	Cmentarz poewangelicki	w pd.-zach. części wsi	2 poł. XIX	
b	Kaplica cmentarna św. Krzysztofa		k. XIX	
c	Mur cmentarny z bramą		k. XIX	
3	Zespół młyna:	ul. Leśna 2		
a	Młyn, obecnie dom mieszkalny		1892	
b	Budynek gospodarczy		ok. 1890	
4	Budynek mieszkalno-gospodarczy	ul. Proszkowska 6	ok. 1870	
5	Dom mieszkalny	ul. Sobócka 9	1786,19	
a	Budynek gospodarczy		1770	
b	Obora		1 poł. XIX	
6	Dom mieszkalno-gospodarczy	ul. Sobócka 11	k. XIX	
7	Budynek mieszkalny, obecnie gospodarczy	ul. Sobócka 18	poł. XIX	
8	Dom mieszkalny	ul. Sobócka 20	XIX/XX	
9	Dom mieszkalno-gospodarczy	ul. Sobócka 24	ok. 1880	
10	Zespół mieszkalno-gospodarczy:	ul. Sobócka 30		
a	Budynek mieszkalno-gospodarczy		ok. 1880	
b	Budynek mieszkalno-gospodarczy, obecnie gospodarczy		XIX/XX	
c	Stodoła		XIX/XX	
11	Dom mieszkalny	ul. Sobócka 31	XIX/XX	
12	Dom mieszkalny	ul. Sobócka 34	ok. 1860	

Maniów Mały (dawniej: *Klein Monau + Berghof, Klein Mohnau + Berghof, Berghof – Mohnau*)
Nieduża wieś położona na zachód od Maniowa. We wsi znajduje się wpisany do rejestru zabytków, położony na wzgórzu zespół pałacowy – ruina pałacu (pałac datowany na 1750 r.), oficyna, spichlerz i park pałacowy. Zabudowa wsi ukształtowała się na osi pałacu po stronie południowej.

Tabela 11. *Maniów Mały* - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Zespół pałacowy:			
a	Pałac (ruina)	ul. Parkowa 1	1750, poł. XIX	1795 z dn. 20.08.66
b	Oficyna pałacowa	ul. Parkowa 3	XVIII, k. XIX, XX	
c	Spichlerz, obecnie dom mieszkalny	ul. Parkowa 5	1746	
d	Park pałacowy		poł. XIX	371/W z dn. 24.07.76
3	Spichlerz, obecnie dom mieszkalny	ul. Główna 7	p. XIX, XX	
a	Stodoła		k. XIX	
4	Budynek mieszkalno-gospodarczy	ul. Główna 10	ok. 1870	

Maniów Wielki (dawniej: *Tymanow, Mohnau, Manov, Manow, Grozzen Manow, Grozzen Mohnau, Gross Mohnau*)

Pierwsze wzmianki historyczne o Maniowie Wielkim datowane są na 1193 rok. Maniów Wielki należał do wrocławskiego klasztoru na Piasku. W centrum wsi znajduje się zabytkowy kościół parafialny Niepokalanego Poczęcia NMP z cmentarzem. Zachowały się pozostałości zespołu pałacowego - park, budynki gospodarskie i mieszkalne, natomiast z pałacu pozostała jedynie ruina.

Tabela 12. *Maniów Wielki* - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Kościół parafialny Niepokalanego Poczęcia NMP	ul. Okulicka 3	poł. XIV, XV, 1678, 1861	A/1233/1796 z dn. 20.08.66
a	Cmentarz katolicki		XV	
3	Zespół pałacowy:			
a	Pałac (ruina)	ul. Sobócka	XVIII, XIX	
b	Oficyna dworska	ul. Sobócka 6	XVIII, XIX/XX	
c	Dom mieszkalny I	ul. Sobócka 6	k. XIX, XX	
d	Dom mieszkalny II	ul. Sobócka 6	XIX/XX	
e	Obora dworska	ul. Sobócka 6	p. XIX, p. XX	1797 z dn. 22.08.66
f	Obora II	ul. Sobócka 6	k. XIX	
g	Stajnia dworska	ul. Sobócka 6	p. XIX, p. XX	1797 z dn. 22.08.66

h	Spichlerz (spalony)	ul. Sobócka 6	p. XIX, p. XX	1797 z dn. 22.08.66
i	Ujęcie wody	ul. Sobócka	k. XIX	
j	Stodoła I	po drugiej str. ul. Sobóckiej	k. XIX	
k	Stodoła II	po drugiej str. ul. Sobóckiej	k. XIX	
l	Park pałacowy		2 poł. XVIII	
4	Zespół mieszkalno-gospodarczy:	ul. Krótka 4	XIX/XX	
a	Budynek mieszkalno-gospodarczy		XIX/XX	
b	Budynek gospodarczy I		XIX/XX	
c	Budynek gospodarczy II		XIX/XX	
5	Willa	ul. Leśna 3	XIX/XX	
6	Dom mieszkalny ze sklepem	ul. Leśna 8	p. XX	
7	Budynek mieszkalno-gospodarczy	ul. Leśna 20	XIX/XX	
8	Dom mieszkalny	ul. Sobócka 8	2 poł. XIX	
a	Obora		2 poł. XIX	
9	Dom mieszkalny	ul. Sobócka 13	ok. 1910	
a	Budynek gospodarczy		ok. 1910	

Mietków (dawniej: *Mettichaw, Metkow, Metkau, Mettkau*)

Rozległa wieś (obecnie siedziba Gminy) z zachowaną typową zabudową wiejską. W części południowej znajduje się park oraz ruina dworu obronnego.

Tabela 13. *Mietków - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:*

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Dwór obronny (ruina):	ul. Ogrodowa 6	poł. XVI, poł. XIX	1798 z dn. 22.08.66
a	Otoczenie dworu		ok. 1885	
3	Młyn, obecnie dom mieszkalny	ul. Kątecka	XIX/XX	
4	Zasadnicza Szkoła Mechanizacji Rolnictwa	ul. Kolejowa	ok. 1870	
5	Dom mieszkalny	ul. Kolejowa 26	p. XX	
6	Gołębnik drewniany	teren firmy KOMEX	1898	

Milin (dawniej: *Furstenow, Furstenowe, Antiqua civitas Furstenowe, Antiquum Wurstenowe, Furstenaw und Altstadt Furstenowe, Furstenaw, Furstenow, Fürstenau*)

Grodzisko w Milinie pochodzi z okresu wczesnego średniowiecza (VII - X w. n.e.).

Z XIII w. pochodzi zapisek o Milinie (1298 r.), określany w nim mianem miasta. Milin to wieś wielodrożnicowa, z zachowanymi licznymi obiektami zabytkowymi. Kościół filialny św. Michała Archanioła, pałac i park pałacowy są wpisane do rejestru zabytków. Zachował się także zespół młyna, dom ludowy, liczne zagrody i obejścia.

Tabela 14. *Milin - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:*

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Zespół kościelny:	ul. Chłopska		
a	Kościół fil. św. Michała Archanioła		p. XIV, XV	A/1234/1799 z dn. 22.08.66
b	Cmentarz katolicki		XIV-XV, XVIII	
c	Mur cmentarza z bramą			
3	Zespół pałacowy:			
a	Pałac	ul. Chłopska 2	XVI, 2 poł. XVII, 1778, XIX	1800 z dn. 22.08.66
b	Obora	ul. Chłopska 10	p. XX	
c	Zespół budynków folwarcznych	ul. Chłopska 10	p. XX	
d	Park pałacowy	ul. Chłopska	XVIII/XIX	370/W z dn. 24.07.76
4	Dom mieszkalny	ul. Bystrzycka 2	XIX/XX	
5	Dom mieszkalny	ul. Bystrzycka 7	ok. 1870	
a	Obora		ok. 1870	
6	Dom mieszkalny	ul. Bystrzycka 9	k. XIX	
7	Dom mieszkalny	ul. Chłopska 10	ok. 1910	
8	Dom Ludowy, obecnie biblioteka	ul. Chłopska 11, ob. 9	p. XX	
9	Dom mieszkalny	ul. Chłopska 18	ok. 1910	
10	Dom mieszkalny	ul. Chłopska 21	ok. 1860	
11	Dom mieszkalny	ul. Chłopska 22	p. XX	
12	Dom mieszkalny	ul. Chłopska 23	p. XX	
13	Dom mieszkalny	ul. Chłopska 25	XIX/XX	
14	Dom mieszkalny	ul. Chłopska 29	poł. XIX	
15	Dom mieszkalny	ul. Chłopska 33	XIX/XX, ok. 1910	
16	Dom mieszkalny	ul. Chłopska 35	1857, k. XIX	
17	Zespół młyna:	ul. Chłopska 36		
a	Młyn wodny, obecnie magazyn		p. XX	
b	Dom mieszkalny		p. XX	
18	Dom mieszkalny	ul. Chłopska 38	poł. XIX, p. XX	

19	Dom mieszkalno-gospodarczy	ul. Kątecka 1	p. XX	
20	Dom mieszkalny	ul. Kątecka 4	k. XIX	
21	Dom mieszkalny	ul. Kątecka 6	k. XIX	
22	Dom mieszkalny	ul. Kątecka 11	k. XIX	
23	Plebania, obecnie dom mieszkalny	ul. Leśna 4	k. XIX	

Piława (dawniej: *Pylauia, Peilaw, Beilau*)

Wieś o metryce średniowiecznej z zachowaną zwartą zabudową zagrodową i czytelnym układem ruralistycznym. Zabudowa jest skoncentrowana po obu stronach biegnącej przez środek wsi drogi.

Tabela 15. *Piława* - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Dom mieszkalny	Nr 19/21	ok. 1870	
3	Zespół mieszkalno-gospodarczy:	Nr 33		
a	Budynek mieszkalno-gospodarczy		1871, ok. 1910	
b	Obora		ok. 1871	
c	Stajnia, obecnie garaż		ok. 1871	

Proszkowice (dawniej: *Protschkenhain, Protschkenhayn, Dreisteine*)

Wieś o metryce średniowiecznej. Stosunkowo rzadkim zabytkiem są dwa krzyże pokutne w południowej części wsi obok cmentarza. Zachował się historyczny układ ruralistyczny i liczne zabytki (pałac, zagrody, obejścia, szkoła).

Tabela 16. *Proszkowice* - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Cmentarz wiejski	na pd. skraju wsi	2 poł. XIX	
a	Kaplica przedpogrzebowa		p. XX	
3	Pałac, obecnie dom mieszkalny	ul. Szkolna 41	1715, 1837, p. XX	624/W z dn. 14.06.89
4	Budynek mieszkalno-gospodarczy	ul. Boczna 6	ok. 1870	
5	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 15	k. XIX	
6	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 16	1883	
a	Budynek gospodarczy		ok. 1880	
7	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 17	1869	

a	Budynek gospodarczy			
8	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 18	k. XIX	
9	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 21	k. XIX, ok. 1910	
10	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 23	ok. 1870	
11	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 28	XIX/XX	
12	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 32	k. XIX	
a	Budynek gospodarczy		k. XIX	
13	Szkoła podstawowa + ogrodzenie	ul. Szkolna 33	ok. 1910	
14	Budynek gospodarczy	ul. Szkolna 40	k. XIX	

Stróża (dawniej: *Stroz, Stroza, Strosa, Ober Struse – Nieder Struse*)

Powstała z połączenia dwóch wsi Stróży Górnej i Stróży Dolnej.

Gródek stożkowy pochodzi z okresu późnego średniowiecza (XIII - XV w. n.e.).

Wieś o metryce średniowiecznej (pierwotnie dwie wsie – Stróża Górna i Stróża Dolna) rozłożona jest wzdłuż rzeki Strzegomki. Zachowały się liczne zabytki – park pałacowy, kościół św. Jana Chrzciciela, cmentarze katolickie i ewangelicki, spichlerz, zagrody, obejścia.

Tabela 17. *Stróża - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:*

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Kościół fil. św. Jana Chrzciciela	ul. Szkolna 12	1856	
a	Cmentarz katolicki		ok. 1856	
b	Plebania		XIX/XX	
3	Dawny cmentarz katolicki	na zachód od wsi	2 poł. XIX	
4	Dawny cmentarz ewangelicki	na zachód od wsi	2 poł. XIX	
5	Cmentarz rodowy	w pn. części wsi	2 poł. XIX	
6	Park pałacowy	w pn. części wsi	XIX/XX	
a	Grobowiec rodzinny		2 poł. XIX	
7	Dom mieszkalny ze sklepem	ul. Kolejowa 8	ok. 1910	
8	Most na rzece Strzegomce	ul. Kolejowa	p. XX	
9	Spichlerz	ul. Parkowa	1788, XX	
10	Budynek mieszkalno-gospodarczy	ul. Parkowa 5	k. XIX	
11	Dom mieszkalny	ul. Parkowa 8	ok. 1910	
12	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 1	k. XIX	
a	Obora		k. XIX	
13	Budynek mieszkalno-	ul. Szkolna 4 (d.	XIX/XX	

	gospodarczy	oficyna nr 5)		
14	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 5	ok. 1870	
a	Budynek gospodarczy		ok. 1870	
15	Dom mieszkalny	ul. Szkolna 6	ok. 1910	

Ujów (dawniej: *Vievo, Vejovo, Veiouo, Ueoue, Veove, Vivio, Vyow, Viehau*)

Pierwsze wzmianki historyczne o Ujowie pochodzą z 1149 r. Ujów należał do klasztoru św. Wincentego we Wrocławiu. Jest to nieduża wieś w północnej części gminy Mietków. Zachowała się zwarta zabudowa zagrodowa (zabytkowe zagrody i obejścia gospodarskie), wpisany do rejestru zabytków kościół św. Jakuba Apostoła z zabytkowym cmentarzem przykościelnym oraz historyczny układ urbanistyczny miejscowości.

Tabela 18. *Ujów - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:*

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Kościół fil. św. Jakuba Apostoła		k. XIII, XV/ XVI, 1882	A/1235/1239 z dn. 21.12.64
a	Cmentarz katolicki		XIV	
3	Dom mieszkalny	Nr 18	k. XIX	
4	Dom mieszkalny	Nr 20	1869	
5	Dom mieszkalny	Nr 22	k. XIX	

Wawrzeńczyce (dawniej: *Laurencii villa, Lorenzendorf, Lorzendorf*)

Wieś położona nad rzeką Strzegomką. Zwarta zabudowa ukształtowała się wzdłuż ulicy Kąteckiej. Zachowały się liczne zabytkowe zagrody i obejścia. Kościół św. Wawrzyńca pochodzi z początku XIX w. Po stronie zachodniej znajdują się pozostałości zespołu pałacowo - parkowego.

Tabela 19. *Wawrzeńczyce - wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz do wojewódzkiej ewidencji zabytków:*

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Historyczny układ ruralistyczny wsi			
2	Kościół par. św. Wawrzyńca		1815-16	
a	Plebania	Nr 45	p. XX	
b	Cmentarz katolicki		XV	
3	Zespół pałacowo-parkowy			
a	Brama wjazdowa		ok. 1820	
b	Park pałacowy		p. XIX	
4	Dom mieszkalny	Nr 7	p. XX	
5	Dom mieszkalny	Nr 14	1888	

6	Dom mieszkalny	Nr 19	2 poł. XIX	
7	Dom mieszkalny	Nr 23 b	ok. 1910	
8	Stodoła, ob. dom mieszkalny	Nr 24	ok. 1920	
9	Dom mieszkalny	Nr 27	k. XIX	
10	Dom mieszkalny	Nr 29	k. XIX	
11	Dom mieszkalny	Nr 31	ok. 1920	
12	Dom mieszkalny ze sklepem	Nr 32	k. XIX	

Zasób ewidencji zabytków i rejestru zabytków podlega sukcesywnemu rozpoznaniu i może być aktualizowany.

3.6. ARCHEOLOGIA

Gmina Mietków jest rejonem województwa dolnośląskiego o stosunkowo słabym stopniu nasycenia substancją archeologiczną. Występują tu 92 stanowiska archeologiczne, z których duża część zawiera 2-5 tzw. faktów osadniczych. Zinventaryzowano również kilkanaście różnego rodzaju znalezisk, które nie mają ściśle określonej lokalizacji. Stanowiska archeologiczne o zachowanej formie krajobrazowej to: grodziska w Maniowie, Milinie, Stróży.

Najstarsze ślady osadnictwa na terenie gminy Mietków pochodzą z młodszej epoki kamienia - neolitu (4.500 - 1.800 p.n.e.). Są to dwa cmentarzyska i kilka śladów osadnictwa, wśród nich - pozostałości kultury ceramiki wstęgowej rytej i kultury pucharów lejowatych. Z epoki brązu (III - V; 1.300 - 700 p.n.e.) pochodzą ślady kilkunastu osad i paru cmentarzysk ciepłopalnych kultury łużyckiej. Kultura ta zanika stopniowo w okresie halsztackim (700 - 400 p.n.e.); natomiast okres lateński (IV - I w. p.n.e.), czas dominacji Celtów na Dolnym Śląsku, zaznacza się w gminie Mietków tylko jednym domniemanym śladem osadnictwa. Z końca tego okresu na omawianym terenie notuje się jeden ślad osadnictwa i jedną osadę kultury przeworskiej. Zwiększa ona swój potencjał osadniczy w okresie wpływów rzymskich (I - IV w. n.e.), choć jest on słabszy, niż w czasach kultury łużyckiej, a w okresie wędrówek ludów (V - VI w. n.e.) załamuje się całkowicie.

Z okresu młodszych faz wczesnego średniowiecza (XI - XIII w.) notuje się łącznie około 20 śladów osadnictwa i osad. Z tego właśnie czasu pochodzą pierwsze wzmianki historyczne o Domanicach, Maniowie Wielkim i Ujowie (1193 r.). Osadnictwo zaczęło odnawiać się w starszych fazach wczesnego średniowiecza

Tabela 20. *Wykaz stanowisk archeologicznych*

l.p	L.p. w m.	Miejscowość	Nr stanowiska	Funkcja obiektu	kultura	chronologia
		Borzygniew				
1	1	Borzygniew	1/10/83-24 AZP	osada		wczesne średniowiecze
2	2	Borzygniew	2/11/83-24 AZP	cmentarzysko ślad osadnictwa	łużycka	ep. brązu III-Halsztat pradzieje
3	3	Borzygniew	3/12/83-24 AZP	osada osada		pradzieje późne średniowiecze
4	4	Borzygniew	4/13/83-24 AZP	ślad osadnictwa		neolit
5	5	Borzygniew	5/14/83-24 AZP	cmentarzysko	łużycka	ep. brązu IV-V
6	6	Borzygniew	6/15/83-24 AZP	ślad osadnictwa ślad osadnictwa		pradzieje późne średniowiecze

7	7	Borzygniew	7/16/83-24 AZP	osada	łużycka	nieokreślona
8	8	Borzygniew	8/17/83-24 AZP	osada	łużycka	ep. brązu IV-Halsztat C
9	9	Borzygniew	9/18/83-24 AZP	nieokreślona		nieokreślona
10	10	Borzygniew	10/19/83-24 AZP	nieokreślona		nieokreślona
11	11	Borzygniew	11/20/83-24 AZP	nieokreślona		nieokreślona
12	12	Borzygniew	12/21/83-24 AZP	nieokreślona		nieokreślona
13	13	Borzygniew	13/22/83-24 AZP	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	przeworska	pradzieje OWR późny późne średniowiecze
14	14	Borzygniew	14/23/83-24 AZP	śląd osadnictwa osada		pradzieje wczesne średniowiecze X-XIII
15	15	Borzygniew	15/24/83-24 AZP	osada śląd osadnictwa osada	łużycka	nieokreślona wczesne średniowiecze X-XIII pradzieje
16	16	Borzygniew	16/25/83-24 AZP	osada osada	łużycka	nieokreślona pradzieje
17	17	Borzygniew	17/26/83-24 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa		pradzieje późne średniowiecze
18	18	Borzygniew	18/27/83-24 AZP	śląd osadnictwa osada	łużycka	nieokreślona pradzieje
19	19	Borzygniew	19/28/82-25 AZP	cmentarzysko ciałopalne		ep. brązu II-Halsztat
		Chwałów				
20	1	Chwałów	1/35/83-24 AZP	grodzisko		późne średniowiecze
21	2	Chwałów	2/36/83-24 AZP	cmentarzysko	łużycka	Halsztat
22	3	Chwałów	3/37/83-24 AZP	punkt osadniczy	łużycka	ep. brązu III
23	4	Chwałów	4/38/83-24 AZP	osada		późne średniowiecze
24	5	Chwałów	6/40/83-24 AZP	cmentarzysko		neolit
25	6	Chwałów	7/41/83-24 AZP	cmentarzysko		neolit
		Domanice				
26	1	Domanice	7/41/83-24 AZP	grodzisko		nieokreślona
27	2	Domanice	7/41/83-24 AZP	śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze
28	3	Domanice	7/41/83-24 AZP	osada śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze X-XIII późne średniowiecze
29	4	Domanice	7/41/83-24 AZP	osada	łużycka	nieokreślona
		Dzikowa				
30	1	Dzikowa	1/1/83-24 AZP	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	łużycka przeworska	neolit ep. brązu -Halsztat nieokreślona wczesne średniowiecze X-XIII

31	2	Dzikowa	2/2/83-24 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa		pradzieje późne średniowiecze
32	3	Dzikowa	3/3/83-24 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada		pradzieje wczesne średniowiecze X-XIII późne średniowiecze
33	4	Dzikowa	4/4/83-24 AZP	śląd osadnictwa osada osada		pradzieje wczesne średniowiecze X-XIII późne średniowiecze
34	5	Dzikowa	5/5/83-24 AZP	śląd osadnictwa osada osada	łużycka przeworska	nieokreślona nieokreślona pradzieje
35	6	Dzikowa	6/6/83-24 AZP	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	łużycka	neolit nieokreślona późne średniowiecze
36	7	Dzikowa	7/7/83-24 AZP	osada	łużycka	nieokreślona
37	8	Dzikowa	8/8/83-24 AZP	osada		pradzieje
38	9	Dzikowa	7/41/83-24 AZP	osada	łużycka	nieokreślona
39	10	Dzikowa	7/41/83-24 AZP	osada śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze X-XIII późne średniowiecze
		Maniów				
40	1	Maniów	1/6/83-25 AZP	grodzisko		późne średniowiecze XIII-XIV
41	2	Maniów	1/42/83-24 AZP	śląd osadnictwa	celtycka	nieokreślona
42	3	Maniów	2/17/82-25 AZP	osada osada osada śląd osadnictwa	przeworska łużycka	późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze OWL faza D nieokreślona
43	4	Maniów	3/18/82-25 AZP	nieokreślona		pradzieje
44	5	Maniów	4/7/83-25 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV pradzieje
45	6	Maniów	5/8/83-25 AZP	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze VIII-IX pradzieje
46	7	Maniów	6/9/83-25 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV
47	8	Maniów	7/10/83-25 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	przeworska	późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze pradzieje OWR późny
		Maniów Mały				
48	1	Maniów Mały	1/1/83-25 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze pradzieje
49	2	Maniów Mały	2/2/83-25 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze X-XIII
50	3	Maniów Mały	3/3/83-25 AZP	osada śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze X-XIII
51	4	Maniów Mały	4/4/83-25 AZP	osada		późne średniowiecze XIV-XV

				śląd osadnictwa		wczesne średniowiecze X-XII
52	5	Maniów Mały	5/5/83-25 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	przeworska łużycka	późne średniowiecze XIV-XV pradzieje OWR późny nieokreślona neolit wczesne średniowiecze X-XIII
		Maniów Wielki				
53	1	Maniów Wielki	1/21/83-25 AZP	wieś		wczesne średniowiecze 1193
54	2	Maniów Wielki	2/22/83-25 AZP	nieokreślona		średniowiecze
55	3	Maniów Wielki	3/23/83-25 AZP	śląd osadnictwa cmentarzysko	łużycka	późne średniowiecze XIV-XV ep. brązu III
56	4	Maniów Wielki	5/25/83-25 AZP	śląd osadnictwa osada	łużycka	późne średniowiecze XIV-XV nieokreślona
57	5	Maniów Wielki	6/26/83-25 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV
58	6	Maniów Wielki	5/5/83-25 AZP	osada osada osada śląd osadnictwa osada	przeworska łużycka KPL	późne średniowiecze XIV-XV OWR nieokreślona neolit pradzieje
59	7	Maniów Wielki	8/28/83-25 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze X-XIII pradzieje
60	8	Maniów Wielki	9/29/83-25 AZP	śląd osadnictwa		ep. kamienia
		Mietków				
61	1	Mietków	1/2/82-25 AZP	znalezisko łuźne		ep. kamienia – ep. brązu I
62	2	Mietków	2/23/82-25 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	przeworska	wczesne średniowiecze IX-X OWL faza D IV-V
63	3	Mietków	3/18/82-25 AZP	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	łużycka	neolit ep. brązu V-Halsztat pradzieje
		Milin				
64	1	Milin	1/3/82-25 AZP	grodzisko		wcz. średniowiecze VIII-IX
65	2	Milin	2/15/82-25 AZP	osada		późne średniowiecze XIV-XV
66	3	Milin	3/16/82-25 AZP	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	łużycka	późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze X-XII ep. brązu V-Halsztat
67	4	Milin	4/19/82-25 AZP	osada śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze X-XII
		Piława				
68	1	Piława	6/1/82-26 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa		ep. kamienia ep. kamienia – ep. brązu
69	2	Piława	7/2/82-26 AZP	grób ciałopalny		ep. brązu II-Halsztat
70	3	Piława	3/35/82-26 AZP	śląd osadnictwa		pradzieje

				osada	łużycka	nieokreślona
71	4	Piława	4/4/82-25 AZP	nieokreślona osada osada osada	przeworska łużycka	pradzieje późne średniowiecze XIV-XV OWL faza D ep. brązu IV-V
72	5	Piława	5/5/82-25 AZP	osada		wczesne średniowiecze
73	6	Piława	6/20/82-25 AZP	nieokreślona osada		pradzieje późne średniowiecze XIV-XV
74	7	Piława	7/23/82-26 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada osada osada	przeworska łużycka	pradzieje późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze XI-XIII OWR-OWL faza C-D ep. brązu V-Halsztat
		Proszkowice				
75	1	Proszkowice	1/11/83-25 AZP	śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV
76	2	Proszkowice	2/12/83-25 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV pradzieje
77	3	Proszkowice	3/13/83-25 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa		ON pradzieje
78	4	Proszkowice	4/14/83-25 AZP	śląd osadnictwa		ep. kamienia
79	5	Proszkowice	5/15/83-25 AZP	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	łużycka KCWR	późne średniowiecze XIV-XV nieokreślona neolit neolit
80	6	Proszkowice	6/16/83-25 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze XI-XIII pradzieje
81	7	Proszkowice	7/17/83-25 AZP	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	łużycka	późne średniowiecze XIV-XV nieokreślona
82	8	Proszkowice	8/18/83-25 AZP	śląd osadnictwa osada		późne średniowiecze XIV-XV wczesne średniowiecze X-XIII
83	9	Proszkowice	9/19/83-25 AZP	osada śląd osadnictwa		późne średniowiecze XIV-XV pradzieje
84	10	Proszkowice	10/20/83-25AZP	krzyż pokutny		późne średniowiecze XIV-XV
		Stróża				
85	1	Stróża	1/6/82-25 AZP	grodzisko stożkowate		średniowiecze
86	2	Stróża	2/9/82-25 AZP	nieokreślona osada śląd osadnictwa	łużycka	pradzieje ep. brązu IV-V neolit
87	3	Stróża	3/10/82-25 AZP	osada		późne średniowiecze XIV-XV
88	4	Stróża	4/11/82-25 AZP	osada		późne średniowiecze XIV-XV
89	5	Stróża	5/14/82-25 AZP	nieokreślona osada		pradzieje wczesne średniowiecze X-XII
		Wawrzeńczyce				

90	1	Wawrzeńczyce	1/7/82-25 AZP	nieokreślona ślad osadnictwa osada	łużycka	pradzieje późne średniowiecze XIV-XV ep. brązu V-Halsztat
91	2	Wawrzeńczyce	2/8/82-25 AZP	nieokreślona osada	łużycka	pradzieje nieokreślona
92	3	Wawrzeńczyce	3/13/82-25 AZP	osada		późne średniowiecze XIV-XV

Tabela 21. *Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków*

L.p.	Miejscowość	Rodzaj stanowiska	Wiek	Rejestr Zabytków
1	Maniów	osada		115/1104/539/1984
2	Maniów	grodzisko	późne średniowiecze XIII-XIV	116/87/Arch/1965
3	Mietków	osada		117/1105/540/1984
4	Milin	grodzisko	wczesne średniowiecze VIII-IX	118/100/Arch/1965
5	Milin	osada		119/1106/541/1984
6	Milin	osada		120/1107/542/1984
7	Piława	osada		121/1059/527/1983
8	Piława	osada		122/1060/528/1983
9	Piława	osada		123/1109/544/1984
10	Stróża	grodzisko	średniowiecze	124/56/Arch/1964
11	Stróża	osada		125/1110/545/1984
12	Stróża	osada		126/1111/546/1984
13	Wawrzeńczyce	osada		127/1112/547/1984
14	Wawrzeńczyce	osada		128/1113/548/1984
15	Wawrzeńczyce	osada		129/1114/49/1984

4. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ZDROWIA

.4.1. SIEĆ OSADNICZA I DEMOGRAFIA

Gmina Mietków na dzień 20 marca 2013 roku liczyła 3893 mieszkańców, w tym 1946 mężczyzn oraz 1947 kobiet. Na 1 km² powierzchni gminy Mietków przypada 46,7 mieszkańców, przy gęstości zaludnienia w powiecie wrocławskim w 2011 r. - 109 osób/1 km², a w województwie dolnośląskim – 146/1 km² (dane wg Urzędu Statystycznego we Wrocławiu).

Liczba ludności w gminie ulega wahaniom. Najwięcej mieszkańców odnotowano w 1970 (4050 osób), najmniej - w roku 1985, tj. 3733 osób. Ta tendencja spadkowa wynikała głównie z migracji ludności ze wsi do dynamicznie rozwijających się ośrodków miejskich.

Tabela 22. *Zaludnienie w Gminie Mietków (wg GUS)*

Rok	Ilość mieszkańców
1970	4050
1975	3900
1985	3733
1990	3853
1995	3942
2000	3814
2001	3859
2002	3903
2003	3852
2004	3857
2005	3873
2006	3900
2007	3861
2008	3852
2009	3860
2010	3844
2011	3897
2012	3892

Sieć osadniczą tworzy 14 jednostek o statusie sołectwa każda.

Tabela 23. *Statystyka mieszkańców wg miejscowości – stan na 20 marca 2013 r. (dane Urzędu Gminy Mietków)*

L.p.	Miejscowość (sołectwo)	Ilość mieszkańców
1	Borzygniew	497
2	Milin	420
3	Domanice	409

4	Mietków	407
5	Stróża	338
6	Proszkowice	261
7	Maniów	242
8	Wawrzeńczyce	227
9	Maniów Wielki	219
10	Piława	199
11	Maniów Mały	198
12	Chwałów	189
13	Ujów	167
14	Dzikowa	105

Struktura wieku i płci

Struktura ludności gminy Mietków według wieku wskazuje, iż jest to gmina młoda. Za granicę starości przyjmuje się bowiem umownie wiek 60 lat. Kobiety powyżej 60 roku życia (465) stanowią 12,11% mieszkańców, a mężczyźni powyżej 65 roku życia (196) stanowią 5,03% mieszkańców. Ludność poniżej 18 roku życia to 664 osoby, co stanowi 17,06% mieszkańców

Tabela 24. *Statystyka mieszkańców wg płci i wieku – stan na 20 marca 2013 r. (dane Urzędu Gminy Mietków)*

Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-2	54	33	87
3	14	32	46
4-5	53	52	105
6	15	18	33
7	15	20	35
8-12	86	89	175
13-15	62	44	106
16-17	48	29	77
18	27	19	46
19-65	1376		1376
19-60		1146	1146
>65	196		196
>60		465	465
Ogółem	1946	1947	3893

Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym

Korzystna jest również struktura mieszkańców w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18 – 64 lata, a dla kobiet 18 – 59 lat.

Tabela 25. *Gmina Mietków – ludność wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego w 2011 r. (wg GUS)*

Ludność w wieku	Gmina Mietków	Gmina Mietków (%)	Powiat Wrocławski(%)	Województwo Dolnośląskie (%)
Przedprodukcyjnym	718	18,58	20,76	17,20
Produkcyjnym	2519	65,19	66,04	65,26
Poprodukcyjnym	627	16,23	13,20	17,54

Mieszkańcy wieku nieprodukcyjnego (przedprodukcyjni i poprodukcyjni) stanowią 34,81 % całej zbiorowości gminy. Struktura wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego mieszkańców gminy Mietków nie odbiega od średnich wartości dla powiatu i województwa.

Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada w gminie Mietków wynosi 53 osoby w wieku nieprodukcyjnym. Wskaźnik ten jest taki sam jak dla województwa dolnośląskiego, a w powiecie wrocławskim wynosi 51. Jego wartość jest korzystna, ponieważ obywateli „produkcyjnych” jest prawie 2 razy więcej niż osób „przedprodukcyjnych” i „poprodukcyjnych”. Nie jest jednakże korzystne, że zmniejsza się liczba i udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, zwiększa się liczba ludności i udział w wieku poprodukcyjnym a przyrost naturalny jest ujemny.

Ruch naturalny i migracje ludności

Ruch naturalny ludności spowodowany jest przez urodzenia i zgony. W gminie Mietków w 2011 r. ilość urodzeń była niższa niż ilość zgonów. Przyrost naturalny był zatem ujemny. Ta tendencja dotyczy również województwa dolnośląskiego, gdzie w 2011 r. przyrost naturalny wyniósł -0,6. Natomiast w powiecie wrocławskim przyrost naturalny był dodatni i w 2011 r. wyniósł +3,6.

Tabela 26. *Gmina Mietków – ruch naturalny ludności w 2011 r. (wg GUS)*

Ruch naturalny	Wartości w liczbach bezwzględnych
Małżeństwa	17
Urodzenia żywe	38
Zgony	48
Przyrost naturalny	-10

Współczynnik małżeństw, to jest liczba zawartych małżeństw na 1000 ludności ogółem, w 2011 roku w gminie Mietków (4,4) był niższy od wartości dla powiatu (4,9) oraz województwa (5,2). Współczynnik rodności, określający liczbę urodzeń żywych badanego okresu na 1000 ludności ogółem, wyniósł w 2011 roku 9,9 i był również niższy od średniej dla powiatu (11,3), natomiast był wyższy niż w województwie (9,5). Umieralność społeczeństwa, mierzona współczynnikiem zgonów (liczba zgonów na 1000 ludności), wyniosła 12,5 i była wyższa od wartości charakteryzującej powiat wrocławski (7,7) i województwo dolnośląskie (10,1).

Tabela 27. *Współczynniki ruchu naturalnego ludności w 2011 r. (w odniesieniu do 1000 ludności) (wg GUS)*

Współczynnik	Gmina Mietków	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie
Małżeństwa	4,4	4,9	5,2
Urodzenia żywe	9,9	11,3	9,5
Zgony	12,5	7,7	10,1
Przyrost naturalny	-2,6	3,6	- 0,6

Migracje, obok przyrostu naturalnego, wpływają bezpośrednio na liczbę ludności oraz jej rozmieszczenie. Obecnie istnieje tendencja zarówno do przemieszczania się mieszkańców, z mniejszych do większych ośrodków osiedleńczych, jak też tendencja do osiedlania się ludności na terenach wiejskich z dogodnym dojazdem do miast. Saldo migracji gminy Mietków jest dodatnie i wynosi w wartościach bezwzględnych +30.

Tabela 28. *Gmina Mietków – migracje ludności w 2011 roku (wg GUS)*

Gmina	Napływ		Odływ		Saldo migracji ogółem
	ogółem	w tym z miast	ogółem	w tym do miast	
Mietków	61	43	31	12	30

Saldo migracji stałej liczone na 1000 ludności wyniosło w gminie Mietków w 2011 roku +7,7 i było niższe od średniej dla powiatu wrocławskiego (+21,9) i wyższe od średniej dla województwa dolnośląskiego (+0,4). Przyrost rzeczywisty dla gminy Mietków, liczony jako suma wartości przyrostu naturalnego oraz salda migracji, był dodatni i wyniósł w 2011 roku w liczbach rzeczywistych +20.

4.2. WARUNKI ZAMIESZKIWANIA

Zasoby mieszkaniowe

Na terenie gminy występuje głównie zabudowa zagrodowa oraz jednorodzinna i jednorodzinna – usługowa (rzemieślnicza). Zabudowa wielorodzinna mieści się w starych zabytkowych obiektach (folwarki, pałace, dwory).

Powierzchnie działek w zależności od typu zabudowy wahają się od 400 do 2000 m². Przeciętna wysokość zabudowy wynosi 2, a maksymalnie 3 kondygnacje. Większość budynków powstała przed 1945 rokiem, z czego ponad połowa została wybudowana przez 1918 rokiem. Wymagają one remontów.

Liczba budynków mieszkalnych w gminie Mietków wg danych GUS:

- w 2008 r. - 863,
- w 2010 r. - 878,
- w 2011 r. - 909,
- w 2012 r. - 917.

Najwięcej budynków mieszkalnych liczą Borzygniew, Milin, Mietków i Stróża. Należy zauważyć, że niemającą liczbę budynków mieszkalnych stanowią domy letniskowe, które często użytkowane są całorocznie. Ich skupiska powstały w Borzygniewie oraz Maniowie Małym.

Tabela 29. *Gmina Mietków – budynki mieszkalne według sołectw (wg GUS)*

Miejscowość	Ilość budynków mieszkalnych w 2003 r.	Liczba mieszkańców na 1 budynek mieszkalny w 2003 r	Ilość budynków mieszkalnych oddanych w latach 2008 - 2012
Borzygniew	93	4,2	15
Chwałów	44	4,2	4
Domanice	73	5,4	2
Dzikowa	22	5,0	1
Maniów	67	4,1	1
Maniów Mały	29	5,8	3
Maniów Wielki	54	4,2	1
Mietków	84	4,4	3
Milin	101	4,2	4
Piława	36	4,9	3
Proszkowice	61	4,2	6
Stróża	81	4,1	3
Ujów	29	6,2	3
Wawrzeńczyce	65	3,8	4
Łącznie	839		
Średnio		4,46	

Od 2002 r. do 2010 r. zasób mieszkaniowy gminy powiększył się o 54 mieszkania.

Tabela 30. *Gmina Mietków – zasoby mieszkaniowe (wg GUS)*

Wyszczególnienie	2002 r.	2009 r.	2010 r.
Liczba mieszkań	1100	1148	1154
Liczba izb	4702	4977	5010
Powierzchnia użytkowa mieszkań	95,2 tys. m ²	101,8 tys. m ²	102,7 tys. m ²

W roku 2010 uległy poprawie wskaźniki charakteryzujące warunki zamieszkania w stosunku do stanu z 2002 r. Wskaźniki te są korzystne na tle województwa dolnośląskiego, jednakże są gorsze niż dla powiatu wrocławskiego.

Tabela 31. *Gmina Mietków – wskaźniki charakteryzujące warunki zamieszkania (wg GUS)*

Przeciętna:	Gmina Mietków w 2002	Powiat Wrocławski w 2002	Województwo Dolnośląskie w 2002	Gmina Mietków w 2010	Powiat Wrocławski w 2010	Województwo Dolnośląskie w 2010
Powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	86,6	86,4	65,1	89	95,1	67,4
Liczba izb w 1 mieszkaniu	4,27	4,19	3,58	4,34	4,28	3,61
Powierzchnia użytkowa w m ² na 1 osobę	24,4	25,8	22,2	26,7	31,3	24,6

Na terenie gminy Mietków w 2011 roku oddano do użytku 13 mieszkań, składających się łącznie z 81 izb. Inwestycje zrealizowano jako indywidualne budownictwo jednorodzinne. Łączna powierzchnia użytkowa nowo oddanych mieszkań wyniosła 2259 m².

Tabela 32. *Gmina Mietków – mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r.(wg GUS)*

Wyszczególnienie	2011 r.
Liczba mieszkań	13
Liczba izb	81
Powierzchnia użytkowa mieszkań	2259 m ²

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego w 2011 r. w gminie Mietków wyniosła 173,8 m². Wskaźnik ten był zbliżony do innych gmin w powiecie wrocławskim. Jego wartość była wyższa tylko w gminie Kobierzyce (188,6 m²), natomiast pozostałe gminy powiatu miały niższy wskaźnik: gmina Żurawina -162,7 m², gmina Długołęka – 149,2 m², gmina Czernica - 142,7 m² i gmina Jordanów Śląski – 128,5 m².

Własność komunalna

Na koniec 2009 r. własność komunalną stanowiły 23 mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej 1268 m². Zarządza nimi Zakład Gospodarki Komunalnej w Mietkowie.

Tabela 33. *Gmina Mietków – komunalne zasoby mieszkaniowe (wg GUS)*

Wyszczególnienie	Własność Gminy Mietków (stan 2003 r.)	% ogółu zasobów (stan 2003 r.)	Własność Gminy Mietków (stan 2009 r.)	% ogółu zasobów (stan 2009 r.)
Mieszkania	25	2,60	23	2
Powierzchnia użytkowa w m ²	1375	1,58	1268	1,3

Własność komunalna w 2009 r. stanowiła 2 % ogółu zasobów mieszkaniowych gminy Mietków.

4.3. OŚWIATA

W roku szkolnym 2012 /2013 sieć oświatowa na terenie gminy składała się z następujących jednostek:

- 1) Przedszkola Publicznego w Mietkowie,
- 2) Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Mietkowie;
- 3) Gimnazjum w Mietkowie.

Szkoły

Ogółem w roku szkolnym 2011/2012 z gminnej sieci oświatowej korzystało:

- 217 uczniów w szkole podstawowej (w 12 oddziałach),
- 103 uczniów w gimnazjum (w 6 oddziałach).

Wszystkie placówki szkolne posiadają sale gimnastyczne oraz gwarantują uczniom możliwość korzystania z posiłków na miejscu.

Młodzież korzysta również z bogatej sieci placówek zlokalizowanych poza granicami gminy Mietków, głównie w Świdnicy i we Wrocławiu. Dotyczy to w szczególności nauki w szkołach ponadgimnazjalnych oraz na wyższych uczelniach.

Przedszkola

W gminie funkcjonuje jedna placówka przedszkolna - przedszkole zlokalizowane w Mietkowie, w którym jest 90 miejsc w 4 oddziałach. Do przedszkola w roku szkolnym 2011/2012 uczęszczało 90 dzieci.

Na tle innych gmin powiatu wrocławskiego jest to bardzo mało. Dla porównania - w gminie Kobierzyce do 18 placówek (w tym 5 przedszkoli) uczęszczało 621 dzieci (w tym do przedszkoli 350 dzieci). W gminie Żurawina do 8 placówek (w tym 3 przedszkoli) uczęszczało 287 dzieci (w tym do przedszkoli 175 dzieci).

4.4. KULTURA

W siedzibie samorządu gminnego – w Mietkowie, działa Gminny Ośrodek Kultury.

Infrastrukturę kulturalną uzupełniają ogólnodostępne świetlice wiejskie zlokalizowane w miejscowościach:

- 1) Piława 12A,
- 2) Milin, ul. Chłopska 9,
- 3) Proszkowice, ul. Szkolna 17,
- 4) Maniów Wielki, ul. Sobócka 4,
- 5) Maniów, ul. Główna 2C,
- 6) Chwałów 24a,
- 7) Domanice 12A,
- 8) Borzygniew, ul. Główna 5B,
- 9) Wawrzeńczyce, ul. Kątecka 32,
- 10) Stróža, ul. Kolejowa 8,
- 11) Ujów 7A.

Przy ośrodku kultury w Mietkowie funkcjonują następujące zespoły i sekcje zainteresowań:

- 1) „Listek Koniczyny” – zespół folklorystyczny;
- 2) „Sing and Dance” – zespół wokalny – instrumentalny;
- 3) zespół folklorystyczny „Ujowianki” z Ujowa.

Ponadto na terenie gminy funkcjonują biblioteki:

- 1) Gminna Biblioteka Publiczna w Mietkowie, ul. Spółdzielcza 5,
- 2) Filia Biblioteczna w Domanicach,
- 3) Filia Biblioteczna w Milinie, ul. Chłopska 9.

4.5. REKREACJA, TURYSTYKA, SPORT I WYPOCZYNEK

Do gminnych obiektów sportowych należą:

- 1) Ośrodek Sportów Wodnych w Borzygniewie,
- 2) stadion sportowy w Mietkowie;
- 3) hala sportowa i boisko w Mietkowie (przy szkole podstawowej),
- 4) boiska sportowe zlokalizowane we wsiach: Borzygniew, Chwałów, Domanice, Maniów, Maniów Wielki, Milin, Proszkowice, Stróža oraz Wawrzeńczyce.
- 5) place sportowe w miejscowościach Piława oraz Stróža.

Sekcje sportowe reprezentują między innymi kluby piłkarskie:

- 1) GMINNE ZRZESZENIE L.Z.S KLUB SPORTOWY „WSPÓLNI”. Siedziba: 55-081 Mietków ul. Spółdzielcza,
- 2) UCZNIOWSKI LUDOWY KLUB SPORTOWY „BŁYSKAWICA”. Siedziba: 55-081 Mietków ul. Kolejowa 28, Szkoła Podstawowa
- 3) GMINNY LUDOWY KLUB SPORTOWY MIETKÓW. Siedziba: 55-081 Mietków ul. Spółdzielcza 1,
- 4) UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY DOMANICE. Siedziba: 55-081 Mietków Domanice 24,
- 5) UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY GIMNAZJUM MIETKÓW. Siedziba: 55-081 Mietków ul. Kolejowa 28d Gimnazjum.

Główną funkcję rekreacyjną pełni na terenie gminy Zbiornik Mietkowski, który jest akwenem wodnym wykorzystywanym do sportów wodnych (żaglówki, kajaki, windsurfing), a także do rekreacji nadwodnej. Nad zbiornikiem położone jest pole namiotowe, plaża, przystań oraz wypożyczalnia łódek, restauracja, a także domy letniskowe.

Przy zbiorniku wodnym „Proszkowice” funkcjonuje camping i pole namiotowe z parkingiem i sanitariatami.

Przez gminę Mietków przebiega międzynarodowy szlak rowerowy nr R9 (z Kątów Wrocławskich przez Stróżę, Wawrzeńczyce, Mietków i Maniów w kierunku Sobótki), łączący Morze Adriatyckie z Morzem Bałtyckim.

Ważnym międzynarodowym szlakiem turystycznym jest Ślązański Szlak Św. Jakuba, który przebiega ze Ślęzy (przez Chwałów, Maniów Mały, wzdłuż wschodniego brzegu Zbiornika Mietkowskiego, Borzygniew) do Ujowa, gdzie znajduje się kościół p.w. św. Jakuba.

4.6. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Ochrona zdrowia

Całość infrastruktury służby zdrowia jest skupiona w miejscowości Mietków w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Mietkowie.

Ośrodek świadczy podstawowe usługi medyczne. Mieszkańcy korzystają ze specjalistycznych usług medycznych w placówkach zlokalizowanych poza granicami gminy, głównie w Świdnicy oraz we Wrocławiu.

Na terenie gminy jest 1 apteka, która znajduje się w Mietkowie.

Nie ma żłobków.

Opieka społeczna

W gminie funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą w Mietkowie.

Tabela 34. *Gmina Mietków – liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2000 – 2011 (wg GOPS Mietków)*

Rok	Liczba rodzin objętych pomocą
2000	121
2001	144
2002	136
2003	140
2004	154
2005	106
2006	101

2007	96
2008	77
2009	88
2010	78
2011	63

W miejscowości Borzygniew znajduje się prywatny Dom Pomocy Społecznej, w którym w 2012 r. (dane wg GUS) przebywały 42 osoby.

.4.7. RYNEK PRACY

W gminie Mietków w 2011 r. było zatrudnionych ogółem 359 osób, w tym 135 kobiet. W rolnictwie i leśnictwie było zatrudnionych 28 osób, a 117 osób w sektorze usług.

Rolnictwo i leśnictwo.

Gospodarka gminy Mietków to przede wszystkim rolnictwo. Wg stanu z 2010 r. użytki rolne zajmują 67,1% powierzchni gminy (grunty orne - 60,3%, użytki zielone – 6,7%, sady - 0,1%).

Indywidualne gospodarstwa rolne zajmowały w 2010 r. 55,5% powierzchni gminy, natomiast udział gruntów Agencji Nieruchomości Rolnych był niewielki i wynosił 2,7%.

Tabela 35. *Gmina Mietków – struktura własności gruntów w 2010 r. (wg Urzędu Gminy)*

Własność	Powierzchnia w ha	Udział (%)
Sektor publiczny ogółem	2780,38	33,5
<i>Agencja Nieruchomości Rolnych</i>	<i>225,33</i>	<i>2,7</i>
<i>Lasy Państwowe</i>	<i>919,11</i>	<i>11,1</i>
<i>Grunty komunalne</i>	<i>306,06</i>	<i>3,8</i>
<i>pozostałe</i>	<i>1321,34</i>	<i>15,9</i>
Sektor prywatny	5524,00	66,5
<i>Gospodarstwa rolne</i>	<i>4606,04</i>	<i>55,5</i>
<i>Nieruchomości do 1 ha</i>	<i>238,85</i>	<i>2,9</i>
<i>Grunty spółdzielni</i>	<i>444,63</i>	<i>5,35</i>
<i>pozostałe</i>	<i>234,48</i>	<i>2,8</i>

Charakterystyka gospodarstw rolnych.

W obrębie gminy w 2013 r. znajdowało się 575 gospodarstw rolnych (według Urzędu Gminy):

- 320 gospodarstw o powierzchni do 5 ha
- 136 gospodarstw o powierzchni od 6 do 10ha
- 54 gospodarstwa o powierzchni od 11 do 15 ha
- 45 gospodarstw o powierzchni od 16 do 50 ha
- 13 gospodarstw o powierzchni od 51 do 100 ha
- 7 gospodarstw o powierzchni powyżej 100.

Gospodarstwa małe, to jest o areale od 1 do 10 ha, stanowią aż 79,3 % ogólnej liczby gospodarstw w gminie. Gospodarstwa średnie jak na polskie warunki, czyli od 11 do 15 ha, to zaledwie 9,4 % ogółu, zaś wielkoobszarowe czyli powyżej 50 ha to 3,5 %. Należy więc przyjąć, że struktura obszarowa gospodarstw rolnych jest bardzo rozdrobniona.

Głównym kierunkiem w produkcji rolniczej jest uprawa roślinna: zboża, uprawy przemysłowe, rzepak i rzepik. Mniejszy udział powierzchni upraw zajmują buraki cukrowe i ziemniaki.

Produkcja zwierzęca na terenie gminy Mietków wg Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r. to hodowla:

- drobiu – 7558 sztuk
- trzody chlewnej – 829 sztuk
- bydła – 100 sztuk;
- koni – 53 sztuki

Leśnictwo

Gmina charakteryzuje się niewielkim zalesieniem. Wg danych WUS w 2011 r. lasy i grunty leśne stanowiły 10,9 % powierzchni gminy, to jest 935 ha (lasy – 912 ha). Jest to wskaźnik dużo niższy od średniej dla województwa dolnośląskiego – 29,6%. Lasami zarządza Nadleśnictwo Miękinia.

Tabela 36. **Gmina Mietków – wskaźnik lesistości w 2011 roku (wg WUS)**

	Gmina Mietków	Powiat Wrocławski	Województwo Dolnośląskie
Lesistość (%)	10,9	10,7	29,6

Lasy będące własnością skarbu Państwa zajmują 849 ha powierzchni, a lasy będące własnością Gminy Mietków – 2 ha.

Podmioty gospodarki narodowej

Ogółem wg stanu na 31.12.2011 r. (WUS) w gminie Mietków zarejestrowano 294 podmiotów:

- sektor publiczny – 11
- sektor prywatny – 283
- spółki handlowe – 12, w tym z udziałem kapitału zagranicznego – 1
- spółki cywilne – 13
- spółdzielnie – 4
- fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne – 17
- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 231

w następujących działach gospodarki:

- rolnictwo/leśnictwo – 25
- przemysł – 42, w tym przetwórstwo przemysłowe – 37
- budownictwo – 42
- handel, naprawa pojazdów samochodowych – 67,
- transport i gospodarka magazynowa – 38
- zakwaterowanie i gastronomia – 9
- działalność finansowa i ubezpieczenia – 5
- obsługa rynku nieruchomości - 1

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze Regon w 2011 r.

- ogółem – 294
- o liczbie pracujących 9 i mniej – 280
- o liczbie pracujących 10-49 – 13
- o liczbie pracujących 50 i więcej – 1

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:

- w przetwórstwie przemysłowym – 30
- w budownictwie – 40
- w handlu, naprawie pojazdów samochodowych – 62,

- w transporcie i gospodarce magazynowej – 33
- w zakwaterowaniu i gastronomii – 7
- w działalności finansowej i ubezpieczeniach – 5

Tabela 37. *Gmina Mietków – zatrudnienie według sołectw (wg WUS)*

Miejscowość	Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze Regon w 2012 r.
Borzygniew	44
Chwałów	8
Domanice	34
Dzikowa	3
Maniów	14
Maniów Mały	8
Maniów Wielki	8
Mietków	43
Milin	26
Piława	8
Proszkowice	12
Stróża	28
Ujów	9
Wawrzeńczyce	13
Łącznie	258

4.8. BEZROBOCIE

Na dzień 31 grudnia 2011 r. zarejestrowanych było 88 bezrobotnych z gminy Mietków. W powiecie wrocławskim stopa bezrobocia wyniosła w 2011 r. 4,5%, a w województwie dolnośląskim kształtowała się na poziomie 12,4%.

Na przestrzeni ubiegłych 11 lat największe bezrobocie w gminie Mietków występowało w latach 2000 – 2005. Ilość bezrobotnych wykazuje tendencję wzrostową w ciągu ostatnich 4 lat.

Tabela 38. *Gmina Mietków – bezrobocie w latach 2000 – 2012 (dane wg GUS)*

Rok	Liczba bezrobotnych ogółem
2000	206
2001	303
2002	304
2003	207
2004	307
2005	273
2006	166
2007	75
2008	51
2009	83
2010	106
2011	88
2012	104

Struktura bezrobotnych według stażu pracy

Najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni ze stażem pracy 1-5 lat oraz ze stażem 1 roku pracy i mniejszym.

Tabela 39. *Gmina Mietków – bezrobotni według stażu pracy (stan na 31.12.2011 r.) (wg GUS)*

Staż pracy (w latach)	Liczba bezrobotnych
Bez stażu	8
1 rok i mniej	17
1-5	27
5-10	5
10-20	11
20-30	16
Powyżej 30	4

Struktura bezrobotnych według wieku i wykształcenia

Wg danych GUS najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby najmłodsze w wieku do 34 lat (41 osób, tj. 46,6% ogółu bezrobotnych) oraz osoby bez wykształcenia wyższego (82 osoby, tj. aż 93,2% wszystkich bezrobotnych).

Tabela 40. *Gmina Mietków – bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia (stan na 31.12.2011 r.)*

Wiek	Liczba bezrobotnych
24 lata i mniej	18
25-34	23
35-44	12
45-54	14
55 i więcej	21
Wykształcenie	
wyższe	6
Średnie zawodowe	19
Średnie ogólnokształcące	9
Zasadnicze zawodowe	27
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	27

5. STAN PRAWNY GRUNTÓW.

Wg informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy struktura własnościowa gruntów w 2010 r. przedstawiała się następująco:

- indywidualne gospodarstwa rolne - 4606,04 ha,
- Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne - 444,63 ha
- Lasy państwowe – 919,11 ha,

- ANR – 225,33 ha
- Pozostałe grunty Skarbu Państwa – 1321,34 ha
- Grunty komunalne – 306,06 ha.

Tabela 41. *Struktura władania w poszczególnych obrębach gm. Mietków (w ha) w 2010 r.*

Lp	Obręb	Zasoby Gminy	Agencja Nieruchomości Rolnych	PGL	Pozostałe sektora publicznego	Sektor prywatny	Ogółem
1	Borzygniew	29,22	0,42	0,33	40,38	220,60	290,94
2	Chwałów	34,63	189,29	3,58	12,73	370,27	610,49
3	Domanice	37,15	4,48	112,43	916,97	615,69	1686,72
4	Dzikowa	15,66	0,60	-	14,74	207,44	238,44
5	Maniów, Maniów Mały	28,96	1,37	110,10	92,06	559,42	791,90
6	Maniów Wielki	18,73	0,30	28,98	9,52	510,65	568,18
7	Mietków	35,85	0,49	23,99	71,04	330,47	461,84
8	Milin	26,44	9,78	153,00	38,13	702,78	930,13
9	Piława	20,67	-	41,19	10,62	403,43	475,91
10	Proszkowice	21,51	0,64	1,23	55,31	359,62	438,32
11	Stróża	22,50	1,68	154,27	34,90	565,95	779,29
12	Ujów	9,64	16,28	80,40	4,92	280,84	392,09
13	Wawrzeńczyce	13,65	-	209,62	20,01	396,83	640,12

6. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA ORAZ ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

6.1. ZAGROŻENIA POWODZIOWE

Rzeka Bystrzyca może stwarzać zagrożenie powodziowe dla terenów położonych wzdłuż jej biegu. Reaguje ona dość gwałtownie na wystąpienie deszczów nawalnych lub roztopy wiosenne. Zagrożenie powodziowe występuje również ze strony rzeki Strzegomki, która nie jest obwałowana, a tylko wzdłuż prawego brzegu koryta brzeg jest nieco podwyższony.

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przekazał do Urzędu Gminy Mietków Mapy Ryzyka Powodziowego (MRP) i Mapy Zagrożenia Powodziowego (MZP), na których określone zostały obszary:

- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią od Bystrzycy wskazano na południe od miejscowości Milin i Mietków i na północ od Proszkowic, a także po zachodniej stronie Domanic. Obejmują one grunty rolne i lasy, a w Domanicach także w niewielkim zakresie tereny istniejącej zabudowy oraz przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na zabudowę.

W przypadku Strzegomki, obszar szczególnego zagrożenia powodzią obejmuje część miejscowości Stróża i fragment Wawrzeńczyce i rozciąga się do linii kolejowej.

Na skutek eksploatacji kruszywa pomiędzy Stróżą i Wawrzeńczykami a linią kolejową powstaje obecnie zbiornik Wawrzeńczyce, który ze względu na bliskie w stosunku do koryta rzeki Strzegomki, a co za tym idzie niebezpieczeństwo powstania zjawisk erozyjnych przy przepływach wód powodziowych powinien mieć hydrauliczne połączenie z korytem Strzegomki dla zminimalizowania tego niebezpieczeństwa.

Pewnym zagrożeniem może być również Zbiornik Mietkowski pełniący funkcję przeciwpowodziową. W stanach kryzysowych należy się liczyć, że grunty położone wokół zbiornika poniżej rzędnej 173,6m n.p.m. mogą zostać zalane. W strefie tej nie należy lokalizować trwałego zainwestowania. Ponadto maksymalne napełnienie zbiornika i konieczność zrzutu wód stwarzają zagrożenie dla terenów położonych poniżej zapory, w sąsiedztwie kanału zrzutowego.

Lokalne podtopienia obserwowane są w strefie dolinnej, w czasie występowania gwałtownych, obfitych lub długotrwałych opadów, głównie w obrębie Stróży, Maniowa Wielkiego i Milina. Sprzyja temu środowisko gruntowo-wodne, płytko występujące wody gruntowe, uszkodzony drenaż w obrębie użytków rolnych, likwidacja rowów melioracyjnych przez rolników oraz warunki litologiczne (występowanie na powierzchni utworów słabo przepuszczalnych – iłów trzeciorzędowych, glin morenowych czy namulów rzecznych).

Ochrona przed powodzią to w szczególności działania techniczne, modernizacja i budowa nowych obwałowań, zwiększenie rezerwy powodziowej w Zbiorniku Mietkowskim oraz ograniczenie lokalizacji zabudowy na terenach zagrożonych zalewem powodziowym, zwiększenie zdolności retencyjnej zlewni, tj. stworzenie systemu małej retencji, systematyczna konserwacja cieków, spowalnianie odpływu wód z terenu zlewni.

6.2. OBSZARY NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenach położonych w zasięgu nadzwyczajnego poziomu piętrzenia Zbiornika Mietkowskiego, tj. do rzędnej NadPP=173,60m n.p.m. istnieje zagrożenie występowania osuwisk ziemi na skutek dużych wahań poziomu wody w zbiorniku Mietkowskim i rozmywania gruntu - jest to obszar czynnego działania wody. Należy uwzględnić, że obiekty budowlane położone w tym zasięgu narażone będą na to oddziaływanie.

Na obszarze tym należy zakazać realizacji nowych budynków, z wyjątkiem obiektów i budynków gospodarki wodnej.

Należy przyjmować rzędną pomostów, z wyjątkiem pomostów pływających, a także rzędną kondygnacji z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi w budynkach powyżej nadzwyczajnego poziomu piętrzenia Zbiornika Mietkowskiego, tj. powyżej 173,60 m n.p.m.

W przypadku budowy infrastruktury turystycznej i związanej ze sportami wodnymi należy przeanalizować w/w uwarunkowania.

6.3. ZAGROŻENIA DLA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

Jakość wód podziemnych

Na terenie gminy nie prowadzono badań jakości wód podziemnych. Badania takie były prowadzone przez WIOŚ we Wrocławiu w gminach sąsiednich w ramach monitoringu diagnostycznego w punktach pomiarowych znajdujących się w Kątach Wrocławskich, w Bogdaszowicach i Małkowicach (gm. Kąty Wrocławskie), w Kostomłotach (gm. Kostomłoty) i Świątnikach (gm. Sobótka). Wody podziemne (trzeciorzęd) w najbliższym położonym punkcie w Kątach Wrocławskich zostały ocenione na wody dobrej jakości (II klasy). Wody te wykazują podwyższone zawartości żelaza, a przeznaczone do picia wymagają uprzedniego uzdatniania. W punktach pomiarowych w Małkowicach, Świątnikach i Bogdaszowicach wody podziemne zaliczone zostały do klasy III – zadowalającej jakości, natomiast w punkcie w Kostomłotach – do klasy IV – wody niezadowalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych są

podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach oraz wpływu działalności człowieka.

Na obniżenie jakości wód wpływają nie tylko istniejące na terenie gminy źródła zanieczyszczeń punktowe, liniowe (tereny komunikacyjne), obszarowe (zanieczyszczenia pochodzące z rolnictwa), ale również występujące warunki hydrogeologiczne, tj.: przepuszczalność podłoża, izolacja poziomów wodonośnych, odporność wodonośca na zanieczyszczenia, głębokość występowania poziomów wodonośnych i ich zdolność do samooczyszczania. Najbardziej narażone na zanieczyszczenia są tereny położone w dolinie rzeki Bystrzycy i Strzegomki, gdzie brak izolacji poziomów wodonośnych (lub niepełna izolacja) umożliwia infiltrację zanieczyszczeń, a przepuszczalne podłoże umożliwia migrację zanieczyszczeń m.in. do płytko występujących poziomów wodonośnych, również z zanieczyszczonych wód powierzchniowych (poprzez ułatwiony kontakt hydrauliczny).

Prowadzona w granicach gminy eksploatacja surowców kruszywa naturalnego powoduje przecięcie warstw wodonośnych i zakłócenia w poziomie zalegania wód podziemnych na terenach sąsiadujących z wyrobiskami.

Poprawę jakości wód podziemnych, a przede wszystkim zapobieganie zagrożeniom, można osiągnąć poprzez budowę, rozbudowę i modernizację systemów kanalizacyjnych podłączonych do oczyszczalni ścieków oraz budowę indywidualnych systemów oczyszczania w miejscach, gdzie budowa sieci kanalizacyjnych jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona.

Jakość wód powierzchniowych

Rzeka Bystrzyca jest odbiornikiem zanieczyszczeń pochodzących z oczyszczalni ścieków większych jednostek osadniczych, głównie z aglomeracji dzierzoniowskiej, Świdnicy oraz ścieków pochodzących z mniejszych jednostek osadniczych, natomiast rzeka Strzegomka – z aglomeracji wałbrzyskiej, Świebodzic. Budowa oczyszczalni ścieków w poszczególnych jednostkach osadniczych, modernizacja oczyszczalni istniejących oraz sukcesywne wyposażanie jednostek osadniczych w sieć kanalizacyjną znacznie poprawiło jakość wód w ciekach. Nadal jednak wyposażanie gmin położonych wzdłuż rzek Bystrzycy i Strzegomki w systemy kanalizacyjne jest niewystarczające.

Stan parametrów biologicznych rzeki Bystrzycy jest słaby i wynika ze znacznego obciążenia ładunkiem zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł komunalnych.

Dla poprawy jakości wód powierzchniowych konieczne jest wyposażenie w sieć kanalizacyjną terenów zainwestowanych, ograniczenie niekontrolowanego odprowadzania ścieków do wód powierzchniowych, unieszkodliwianie odprowadzanych ścieków, pozostawienie wzdłuż cieków pasa terenu z obudową biologiczną, pełniącą rolę biofiltra zatrzymującego zanieczyszczenia spływające z powierzchni terenu, m.in. zanieczyszczenia z terenów rolnych. Najbardziej skuteczne ograniczenie spływających zanieczyszczeń ma miejsce na pierwszych 7 metrach, toteż wskazane jest pozostawienie wzdłuż brzegów cieków czy zbiorników wodnych pasa zieleni przynajmniej o takiej szerokości

6.4. ZAGROŻENIA DLA JAKOŚCI POWIETRZA

Ze względu na dosyć rzadkie zaludnienie (46 mieszk./km²) i brak większych inwestycji gospodarczych, na obszarze gminy Mietków stopień zanieczyszczenia środowiska ze strony zanieczyszczeń powietrza jest niewielki. Na jakość powietrza w gminie większy wpływ mają zanieczyszczenia transgraniczne napływające z dużych ośrodków miejsko-przemysłowych, niż emisja ze źródeł lokalnych (palenisk domowych, lokalnych kotłowni i nielicznych podmiotów gospodarczych). Pomiary stężeń zanieczyszczeń wykonywane były przez WIOŚ poza obszarem gminy, na terenach o większym zagrożeniu.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska ocena poziomu substancji w powietrzu wykonywana jest rokrocznie na terenie województwa dolnośląskiego dla kilku stref, m.in. dla

strefy dolnośląskiej, w obrębie której znajduje się Mietków. W strefie tej przekroczone zostały wartości kryterialne określone dla ochrony zdrowia i dla ochrony roślin. W ostatnich latach w strefie dolnośląskiej notowano niskie stężenia dwutlenku siarki i metali ciężkich, natomiast wysoki ponadnormatywny poziom zapylenia, tlenku węgla oraz benzo(a)pirenu i ozonu. Klasyfikacja strefy stanowi podstawę do zaplanowania działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie.

6.5. ZAGROŻENIA AKUSTYCZNE

Na klimat akustyczny gminy wpływ ma hałas komunikacyjny związany z funkcjonowaniem dróg różnej kategorii (również elementów tego układu, do których należą parkingi, place manewrowe), linii kolejowej. Znacznie mniejsze znaczenie ma hałas przemysłowy związany z działalnością wydobywczą i przeróbką kruszywa oraz hałas pochodzący z innej działalności gospodarczej. Stanowi on zagrożenie o charakterze lokalnym, ogranicza się do pasa terenu sąsiadującego ze źródłem uciążliwości.

Największy wpływ na klimat akustyczny gminy ma hałas drogowy. Na poziom hałasu komunikacyjnego wpływa m.in. natężenie ruchu pojazdów, w tym udział pojazdów ciężkich, rodzaj nawierzchni, szerokość drogi, ukształtowanie terenu, zagospodarowanie terenu wzdłuż drogi (zwłaszcza rodzaj zabudowy, jej zwartość), odległość linii zabudowy od linii jezdni.

Przez obszar gminy nie przebiegają drogi o znaczeniu ponadlokalnym i o szczególnej uciążliwości. Droga o największym natężeniu ruchu pojazdów, tj. autostrada A-4 na niewielkim odcinku (1,4 km) biegnie wzdłuż granicy północnej gminy w odległości około 1300 m od zabudowy mieszkaniowej miejscowości Stróża, przecinając tereny rolne gminy. Wzdłuż granicy południowo-wschodniej (na niewielkim odcinku) przebiega dość ruchliwa droga nr 35 relacji Wrocław-Świdnica-Mieroszów. Również i ta droga biegnie w znacznym oddaleniu od jednostek osadniczych przecinając tereny rolne.

Pozostałe drogi łączące jednostki osadnicze gminy Mietków i gmin sąsiednich przecinają tereny zabudowane. Drogi te nie przenoszą ruchu tranzytowego a jedynie ruch lokalny. Ponieważ jednak zabudowa mieszkaniowa w większości jednostek osadniczych jest rozlokowana wzdłuż dróg, niekiedy zbyt blisko linii jezdni (zabudowa historyczna), przy narastającym stale natężeniu ruchu jest ona narażona na uciążliwy hałas.

Przebiegająca przez obszar gminy linia kolejowa nr 274 z Wrocławia do Jeleniej Góry i dalej do Zgorzelca straciła obecnie na znaczeniu. Znacznie zmniejszyła się ilość pociągów i uciążliwość tej linii, co jednak w przyszłości może się zmienić. Korzystne jest usytuowanie linii kolejowej w stosunku do zabudowy mieszkaniowej. Biegnie ona przez tereny rolne niezabudowane, w pewnej odległości od zabudowy, a na wysokości Borzygniewu – w wykopie, co znacznie ogranicza poziom hałasu spowodowanego ruchem pociągów. Również stacja kolejowa Mietków położona jest w pewnym oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej Mietkowa, toteż nie jest dla mieszkańców źródłem uciążliwości.

Pewne pogorszenie klimatu akustycznego na terenie gminy wiąże się z eksploatacją i przeróbką kruszywa naturalnego. Na klimat akustyczny wpływa zwłaszcza jednak transport surowca z miejsc eksploatacji surowców – ze złoża Stróża, Maniów, Proszkowice, Domanice, co jest odczuwane w obrębie zabudowy znajdującej się wzdłuż tras przejazdu samochodów przewożących urobek, tj. zwłaszcza w obrębie miejscowości Wawrzeńczyce, Stróża, Mietków, Maniów, Maniów Wielki, Proszkowice.

Dopuszczalne poziomy hałasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz.1109). W stosunku do nowo wyznaczanych terenów budowlanych podane wartości muszą stanowić bezwzględnie przestrzeganą normę. Na obszarze gminy nie występują miasta liczące w strefie śródmiejskiej powyżej 100 tys. mieszkańców, dla których norma jest wyższa, ani tereny uzdrowiskowe, szpitali – dla których wartości dopuszczalne są najniższe. Dla terenów zabudowy przepisy przewidują dopuszczalny poziom hałasu

komunikacyjnego 61-65 dB w ciągu dnia oraz 56 dB w nocy – bez względu na rodzaj terenu i jego funkcje (źródłem hałasu są drogi i linie kolejowe). Dla pozostałych źródeł hałasu dopuszczalne jest tu obciążenie nim w wysokości 50-55 dB w dzień oraz 40-45 dB w nocy. Dopuszczalne obciążenie hałasem w ramach podanych przedziałów jest uzależnione od rodzaju terenu, rodzaju zabudowy oraz pełnionych przez nią funkcji. Dolna granica przedziałów dotyczy: terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży oraz terenów domów opieki społecznej. Górna granica dopuszczalnego obciążenia hałasem dotyczy: terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz terenów zabudowy zagrodowej.

Ocena stanu akustycznego środowiska wykonywana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska m.in. przez WIOŚ we Wrocławiu. Badania takie prowadzone są w obrębie dróg o znaczeniu regionalnym oraz w miastach liczących 100 000 mieszkańców. W 2011 r. badania takie wykonywane były na terenie powiatu wrocławskiego, m.in. w dwóch punktach pomiarowych w Sobótce oraz w dwóch punktach znajdujących się w Kątach Wrocławskich przy dość ruchliwych trasach nie przebiegających jednak przez tereny gminy Mietków.

Uciążliwości hałasu mogą być oceniane w kategoriach subiektywnych. Zgodnie z tą klasyfikacją (opracowane przez PZH) uciążliwość hałasu ocenia się następująco:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62 \text{ dB}$
- duża uciążliwość $62 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB (obszar zagrożeń).

6.6. ZAGROŻENIA DLA WALORÓW PRZYRODNICZYCH.

Największe zagrożenia dla znajdującej się w granicach analizowanego obszaru fauny i flory oraz bioróżnorodności wynikają z:

- 1) kureczenia się, przekształcania i zanikania siedlisk wskutek powiększania się terenów zabudowy, zmiany użytkowania, zaniechania wykaszania traw,
- 2) ekspansji powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych,
- 3) zmiany składu gatunkowego siedlisk w wyniku sukcesji,
- 4) zmiany stosunków wodnych, w tym zmiany przebiegu koryt rzecznych,
- 5) zarastania wysp i nabrzeży Zbiornika,
- 6) zanieczyszczenia środowiska, zwłaszcza wód powierzchniowych i powietrza,
- 7) przerwania łańcucha pokarmowego wskutek wymierania niektórych gatunków lub zmiany dotychczasowych siedlisk,
- 8) niewłaściwie prowadzonej gospodarki leśnej i rolnej (m.in. nadmierne stosowanie środków ochrony roślin i środków nawozowych, wycinka drzew w pasie doliny rzeki Bystrzycy, usuwanie martwych i umierających drzew),
- 9) szybkiego wahań wód oraz napełnianie zbiornika Mietków w czasie rozrodu ptaków lęgowych,
- 10) utraty płycizn w obrębie Zbiornika Mietków, co w konsekwencji prowadzi do zmniejszenia liczebności siewkowatych,
- 11) zwiększonej antropopresji,
- 12) zagrożenia wynikającego z wędkarstwa i polowań.

Dla zachowania wartości przyrodniczych obszaru konieczne jest:

- 1) zachowanie istniejących i wprowadzenie nowych zadrzewień i zakrzaceń śródpolnych, przydrożnych, wzdłuż miedz, wzdłuż cieków naturalnych i rowów melioracyjnych,
- 2) pozostawienie dolin rzecznych wolnych od zainwestowania,
- 3) nienaruszanie siedlisk chronionych,

- 4) ekstensywne wykaszanie łąk,
- 5) poprawa jakości wód powierzchniowych; ograniczenie niekontrolowanego odprowadzanie do wód zanieczyszczeń punktowych, liniowych i obszarowych,
- 6) zachowanie zieleni urządzonej występującej na terenie jednostek osadniczych poddanie jej stałej konserwacji, a także wprowadzanie zieleni urządzonej na terenach noworealizowanej zabudowy,
- 7) pozostawienie w obrębie terenów zabudowy powierzchni terenów nieutwardzonych pokrytych zielenią,
- 8) wykonanie zaktualizowanej inwentaryzacji przyrodniczej dla terenu gminy.

6.7. ZAGROŻENIE GLEB

W wyniku prowadzonych badań gleb stwierdzono na terenie gminy naturalną zawartość metali ciężkich takich jak: cynk, ołów, kadm, zawartość pozostałych metali, takich jak miedź, nikiel, chrom jest miejscami podwyższona (stopień I). W stosunku do siarki siarczanowej stwierdzono jej niską zawartość.

Użytkowanie rolnicze nie pozostaje bez wpływu na jakość gleb. Zagrożeniem może być nadmierne lub niewłaściwe stosowanie środków ochrony roślin i środków nawozowych (tzw. zanieczyszczenia obszarowe). Na jakość gleb wpływają również zanieczyszczenia liniowe związane z użytkowaniem dróg, parkingów i placów manewrowych. Z opadami deszczu do gleb mogą przedostawać się tu zarówno metale ciężkie, jak i substancje ropopochodne czy pyły, np. resztki ścieranych opon itp.

Dla gleb użytkowanych rolniczo lub też zalesionych, zadrzewionych i zakrzaczonych zagrożenie wynika z wyłączenia ich z dotychczasowego użytkowania i przeznaczenia na cele inwestycyjne, tj. pod różnego typu zabudowę mieszkaniową i letniskową, dla aktywności gospodarczych, zwłaszcza dość dobrze rozwijającej się eksploatacji kruszywa naturalnego i dla infrastruktury. Największe przekształcenie gleb na cele nierolnicze (również nieleśne) następuje w obrębach Borzygniew i Mietków, również w obrębach Wawrzeńczyce i Stróża.

Ponadto część gleb na terenie gminy została zdegradowana i wymaga rekultywacji. Dotyczy to zwłaszcza terenów, gdzie prowadzona jest lub zakończona eksploatacja kruszywa. Przeprowadzenie rekultywacji zdegradowanych gleb pozwoli, przynajmniej do pewnego stopnia, na przywrócenie ich wartości przyrodniczych.

6.8. ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z EKSPLOATACJI SUROWCÓW MINERALNYCH

Z prowadzeniem eksploatacji wiążą się pewne zagrożenia, dla środowiska przyrodniczego. Następuje istotne przekształcenie rzeźby terenu, a w konsekwencji zmiana krajobrazu, zmiana stosunków wodnych, zmiany szaty roślinnej, utrata siedlisk i stanowisk roślin chronionych, degradacja gleb, również gleb zaliczanych do wyższych klas itd. Zmiana siedlisk i związanych z nimi struktury gatunkowej roślin i zwierząt odbierana jest częstokroć jako zmiana korzystna, może bowiem prowadzić do powstania siedlisk o większej bioróżnorodności, z którymi związane są nowe gatunki roślin (m.in. zbiorowiska szuwarowe rozwijające się w strefie brzegowej zbiorników poeksploatacyjnych) i zwierząt, zwłaszcza ptaków (np. ptaki związane ze środowiskiem wodnym, płazy itp.), co zaobserwowano wielokrotnie.

Eksploatacja, przeróbka oraz transport surowców są również źródłem hałasu, przy czym transport surowca i związany z nim hałas komunikacyjny odczuwane mogą być jako dokuczliwy poza terenem eksploatacji.

6.9. ZAGROŻENIE PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

Źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego są linie energetyczne różnych napięć, stacje transformatorowe, stacje bazowe telefonii komórkowych, których jest na terenie gminy około 30. Mieszkańcy gminy i odbiorcy przemysłowi zaopatrywani są poprzez sieci energetyczne wysokich, średnich i niskich napięć. Przez teren gminy przebiegają napowietrzne linie: fragment linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kV relacji Świebodzice-Wrocław, fragment linii elektroenergetycznej o napięciu 220 kV relacji Świebodzice-Klecina. Linie te przecinają tereny rolne niezabudowane.

Dla ograniczenia występujących zagrożeń ze strony źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego, w tym linii elektroenergetycznych, w ich sąsiedztwie należy:

- ograniczyć zabudowę w bezpośrednim sąsiedztwie linii energetycznych i innych obiektów stanowiących źródło promieniowania,
- wprowadzać w nowoprojektowanych układach energetycznych nowe materiały i technologie,
- w obrębie nowoprojektowanej zabudowy uwzględniać lokalizację obiektów telekomunikacyjnych (np. nowych stacji telefonii komórkowych, radiowych stacji nadawczych itp.) wyznaczając miejsce ich lokalizacji z dala od zabudowy mieszkaniowej,
- zmodernizować i rozbudować system elektroenergetyczny średnich i niskich napięć,
- wprowadzić okablowanie linii napowietrznych kolidujących z istniejącą zabudową.

6.10. INNE ZAGROŻENIA

Z innych zagrożeń wymienić należy:

- potencjalne zagrożenia związane z transportem kolejowym i drogowym materiałów niebezpiecznych,
- zagrożenia związane z bliskim sąsiedztwem torów kolejowych, a mianowicie: wstrząsy i wibracje od przejeżdżających pociągów, iskrzenie i pylenie, możliwość skażenia terenu poprzez np. rozszczelnienie taboru,
- zagrożenie związane z gazociągiem średniego podwyższonego ciśnienia Dn 150 (PN 1,6 MPa) w przypadku jego uszkodzenia,
- skażenie środowiska od dzikich wysypisk odpadów.

7. OBIEKTY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH.

Ustawa o ochronie przyrody:

Ustawa określa cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu.

Na obszarze gminy Mietków występują obszary, dla których ochronę ustanowiono w formie:

- obszarów Natura 2000 – OSO Ptaków „Zbiornik Mietkowski” i obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Przeplatki nad Bystrzycą”,
- Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”.

Na Obszarze Specjalnej Ochrony (OSO) Ptaków NATURA 2000 „Zbiornik Mietkowski” (kod PLB020004) i projektowanym Specjalnym Obszarze Ochrony (SOO) Siedlisk NATURA 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą” (kod PLH020055) narzędziem ochrony są plany działań ochronnych. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia

2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Mietkowski PLB020004 (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dnia 3 kwietnia 2014 r., poz. 1684) określiło zadania ochronne dla Zbiornika Mietkowskiego. Dla obszaru NATURA 2000 Przeplatki nad Bystrzycą plan zadań ochronnych ustanowiono zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przeplatki nad Bystrzycą PLH020055 (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dn. 15 maja 2014 r., poz. 2390). Celem planu ochrony jest utrzymanie i przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszary poprzez określenie kierunków i metod zagospodarowania terenu oraz prowadzenia gospodarki, w szczególności gospodarki rolnej i leśnej, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Plany należy uwzględnić w wykonywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W Parku Krajobrazowym „Dolina Bystrzycy” zasady ochrony oraz zakazy reguluje ustawa o ochronie przyrody oraz rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 252, poz. 3735 i z 2008 r. Nr 317, poz. 3921) (rozdz. 2.9.).

Ponadto, na terenie gminy Mietków występują, podlegające ochronie:

- 4 pomniki przyrody (dąb szypułkowy i cyprysik błotny w Wawrzeńcycach oraz dąb szypułkowy i grupa 5 dębów szypułkowych w Maniowie),
- stanowiska chronionych roślin, wyszczególnione w Tabeli 4,
- stanowiska chronionych zwierząt, wyszczególnione w Tabeli 5,
- siedliska przyrodnicze, wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w obrębie których nie należy podejmować działań mogących zagrozić tym siedliskom. Są to: starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami Z Nympheion, Potamion (kod 3150), zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (kod 6410), ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne (kod 6430), grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (kod 9170), łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (kod 91E0), łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (kod 91F0).

Ustawa Prawo ochrony środowiska:

Ustawa określa ochronę złóż kopalin polegającą na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, w tym kopalin towarzyszących. Eksploatację złoża kopaliny prowadzi się w sposób gospodarczo uzasadniony, przy zastosowaniu środków ograniczających szkody w środowisku i przy zapewnieniu racjonalnego wydobycia i zagospodarowania kopaliny. Podejmujący eksploatację złóż kopaliny lub prowadzący tę eksploatację jest obowiązany przedsięwziąć środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

Na obszarze gminy Mietków występują udokumentowane złoża, wyszczególnione w Tabeli 1.

Ustawa Prawo wodne:

Prawo wodne określa przepisy dotyczące ochrony ludzi i mienia przed powodzią, zasady ochrony zasobów wód, a także zasady korzystania z wód.

Zgodnie z przepisami ustawy dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi sporządza się mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

- 1) obszary, dla których prawdopodobieństwo zagrożenia wystąpienia powodzi jest niskie (raz na 500 lat) lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego,
- 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią,

- 3) obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku:
  - a) zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego,
  - b) zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwsztormowego.

W/w obszary uwzględnia się w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planie zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego lub w decyzji o warunkach zabudowy.

Na obszarze gminy wskazano ujęcia wód podziemnych w Mietkowie i Stróży. Dla stref ochronnych ujęć wody obowiązują rygory i zasady zagospodarowania określone w stosownych dokumentach o ustanowieniu tych stref.

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:

Ustawa określa iż ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania m.in.:

- 1) zabytki nieruchome będące, w szczególności:
  - a) krajobrazami kulturowymi,
  - b) układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
  - c) dziełami architektury i budownictwa,
  - d) dziełami budownictwa obronnego,
  - e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
  - f) cmentarzami,
  - g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
  - h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
- 2) zabytki archeologiczne będące, w szczególności:
  - a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
  - b) cmentarzyskami,
  - c) kurhanami,
  - d) relikdami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Na obszarze gminy Mietków występują zabytki nieruchome (układy ruralistyczne oraz obiekty budowlane, parki i cmentarze), wyszczególnione w Tabelach od 6 do 19 oraz zabytki archeologiczne, wyszczególnione w Tabeli 20.

Ustawa Prawo górnicze i geologiczne:

Obszary i tereny górnicze uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Tereny i obszary górnicze, występujące na obszarze gminy Mietków wskazano w Tabeli 43.

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych:

Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych ochrona gruntów rolnych polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne;
  - 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,
  - 3) rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
  - 4) zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych;
  - 5) ograniczaniu zmian naturalnego kształtowania powierzchni ziemi.
- Ochrona gruntów leśnych polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze;
- 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi,
- 3) przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej;
- 4) poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności;
- 5) ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Przeznaczenie gruntów na cele nierolnicze i nieleśne dokonuje się w trybie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przy czym przeznaczenie:

- 1) gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III - wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi,
- 2) gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa - wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa lub upoważnionej przez niego osoby,
- 5) pozostałych gruntów leśnych - wymaga uzyskania zgody marszałka województwa wyrażanej po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

Na rysunku Uwarunkowań wskazano klasy bonitacyjne gleb oraz występowanie lasów.

8. WYMAGANIA OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ.

Zagrożenie powodziowe występuje na terenach położonych wzdłuż rzeki Bystrzycy i rzeki Strzegomki, głównie w obrębie Stróży i Wawrzeńczyc, a także w niewielkim zakresie w Domanicach.

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przekazał do Urzędu Gminy Mietków Mapy Ryzyka Powodziowego (MRP) i Mapy Zagrożenia Powodziowego (MZP), na których określone zostały obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Na podstawie w/w map zagrożenia powodziowego wskazano na rysunku Kierunków obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi od rzeki Bystrzycy i od rzeki Strzegomki.

W stanach kryzysowych ulega wahaniom poziom wody w Zbiorniku Mietkowskim. Wówczas zmienia się linia brzegowa Zbiornika i teren położony poniżej rzędnej 173,60 m n.p.m. może zostać zalany, co należy uwzględnić przy zagospodarowaniu brzegu Zbiornika. Także maksymalne napelnienie zbiornika i konieczność zrzutu nadmiaru wód stwarzają możliwość wystąpienia wody na terenach położonych poniżej zapory, w bezpośrednim sąsiedztwie kanału zrzutowego.

W zakresie wymagań ochrony przeciwpowodziowej należy uwzględnić w szczególności:

- 1) zakazy, wynikające z przepisów ustawy Prawo wodne, dotyczące obszarów szczególnego zagrożenia powodzią:
  - a) wynikające z art. 88l, iż na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:
    - wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
    - sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk;

- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego,
  - b) wynikające z art. 40 ust. 1 pkt 3, iż na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.
- Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od w/w zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym lub, w przypadku, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.
- 2) realizację przedsięwzięć inwestycyjno – modernizacyjnych:
- a) modernizację i budowę nowych obwałowań,
  - b) zwiększenie rezerwy powodziowej w Zbiorniku Mietkowskim,
  - c) budowę zbiornika retencyjnego Wawrzeńczyce na rzece Strzegomce,
  - d) stworzenie systemu małej retencji,
  - e) systematyczną konserwację cieków,
  - f) spowalnianie odpływu wód z terenu zlewni.

W zakresie ochrony przeciwpowodziowej obowiązują przepisy ustawy Prawo wodne. Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

9. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN, ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANE KOMPLEKSY PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA.

Wykaz udokumentowanych złóż piasków i żwirów:

- Maniów*,
- Maniów I *
- Mietków* (złóże, z którego zostało zaniechane wydobycie),
- Proszkowice*
- Proszkowice I*,
- Domanice*,
- Stróża Dolna*,
- Stróża Górna II*

* - złoża zawierające piasek ze żwirem

Złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo: Maniów I, Proszkowice I.

Złoża obecnie eksploatowane: Domanice, Maniów, Proszkowice, Stróża Górna II.

Zasoby wód podziemnych

Główny użytkowy poziom wodonośny występuje w utworach trzeciorzędowych (na głębokości od 1m do około 15m). Łączne zatwierdzone zasoby pięttra trzeciorzędowego wynoszą 77 m³/h. Warstwy te są dobrze izolowane przed potencjalnymi zanieczyszczeniami przenikającymi w głąb. Użytkowy poziom wodonośny czwartorzędowy (na głębokości od 10 do około 30 m) ma zasoby wodne wynoszące 166,5 m³/h.

Ujęcie Stróża

W ujęciu Stróża (działka nr 34/21) ujmowane są wody trzeciorzędowe z głębokości 66 m. W pozwoleniu wodno-prawnym (decyzja nr 483/2011 Starosty Powiatu Wrocławskiego wydana na rzecz Zakładu Gospodarki Komunalnej w Mietkowie) na szczególne korzystanie z wód (na czas do 16 listopada/grudnia 2021r.) określone zostały zatwierdzone zasoby eksploatacyjne $Q_e=37,0$ m³/h. Teren ochrony bezpośredniej jest jednocześnie terenem ochrony pośredniej wewnętrznej (nie wykracza poza zasięg działki). Ujęcie Stróża zaopatruje miejscowości Stróża, Wawrzeńczyce i Ujów.

Ujęcie Mietków

W ujęciu w Mietkowie na działce nr 183 przy ul. Spółdzielczej (2 studnie – podstawowa i awaryjna) ujmowane są wody z głębokości 62 i 61 m. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą $Q_e=32,5$ m³/h (określone w pozwoleniu wodnoprawnym - decyzja nr 131/2006 Starosty Powiatu Wrocławskiego wydana na rzecz Zakładu Gospodarki Komunalnej w Mietkowie na szczególne korzystanie z wód, ważnym do dnia 30 czerwca 2016 r.). Strefa ochrony bezpośredniej pokrywa się z ogrodzeniem ujęcia, a zasięg wewnętrznej ochrony pośredniej obejmuje w większej części teren SUW, który jest ogrodzony. Ujęcie zaopatruje w wodę miejscowości Mietków, Milin, Piławę, Borzygniew, Maniów, Maniów Mały i Maniów Wielki, Proszkowice i leżącą poza obszarem gminy miejscowość Szymanów.

Ujęcie „Borzygniew”

(nieczynne) posiada dwie studnie ujmujące wody trzeciorzędowe z głębokości 67 i 66 m o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $Q_e= 48$ m³/h. Pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód ujęcia wody podziemnej zlokalizowanego przy ul. Ogrodowej zatwierdzone na mocy decyzji Starosty Powiatu Wrocławskiego nr 366/2007 z dnia 6 grudnia 2007 ważne jest do 6 grudnia 2017r.

W **ujęciu w Proszkowicach** (nieczynne) o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $Q_e= 18$ m³/h ujmowane są wody czwartorzędowe z głębokości 27,5 m.

Oba te ujęcia (Borzygniew i Proszkowice) nie są obecnie użytkowane i ze względu na złą jakość wcześniej eksploatowanych wód użytkowych nie planuje się podjęcia ich eksploatacji.

Zarówno dla eksploatowanych i nie eksploatowanych ujęć wód (w Borzygniewie, w Proszkowicach) wyznaczone są strefy ochrony bezpośredniej. Strefy te pokrywają się z granicą wyznaczonych działek.

Pozostałe miejscowości gminy: Dzikowa, Domanice i Chwałów są zaopatrywane z ujęcia w Strzelcach (gmina Marcinowice) i z ujęcia znajdującego się na terenie gminy Żarów.

Na terenie gminy Mietków nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

10. TERENY I OBSZARY GÓRNICZE.

Tabela 42. *Gmina Mietków – tereny i obszary górnicze (wg danych Państwowego Instytutu Geologicznego)*

Lp	Nazwa terenu i obszaru górniczego	Numer w rejestrze	Status	Nazwa złoża

1	Proszkowice	XLII/1/26	aktualny	Proszkowice
2	Domanice	10-1/1/15	aktualny	Domanice
3	Maniów 1	10-1/4/306	aktualny	Maniów
4	Stróża	10-1/3/195a	aktualny	Stróża Górna II
Tereny górnicze, dla których złoża i obszary górnicze znajdują się poza granicami gminy Mietków				
5	Gołszyce I		aktualny	Gołszyce I - złoża granitu i obszar górniczy znajdują się na terenie gminy Marcinowice
6	Krasków		eksploatacja zaniechana	Krasków - złoża kwarcu żyłowego i obszar górniczy znajdują się na terenie gminy Marcinowice

11. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.

W koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju, przyjętej uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (M. P. z 2012 r., poz. 252) wskazano, że na terenie gminy Mietków znajduje się infrastruktura związana z ochroną przeciwpowodziową - Zbiornik Mietkowski.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, zatwierdzonym uchwałą nr XLVIII/873/2002 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 sierpnia 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dnia 20 stycznia 2003 r., Nr 4, poz. 100) gminę Mietków określono jako obszar intensywnej produkcji rolniczej. Na terenie gminy nie wprowadzono programów służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, jednakże na obszarze gminy uwzględniono następujące cele publiczne o znaczeniu ponadlokalnym:

W zakresie komunikacji:

- autostrada A4 wzdłuż północnej granicy gminy,
- droga krajowa nr 35 wzdłuż południowo-wschodniej granicy gminy,
- linia kolejowa nr 274 relacji Wrocław – Zgorzelec o znaczeniu państwowym oraz linia kolejowa nr 970 (częściowo rozebrany łącznik).

W zakresie infrastruktury technicznej:

- napowietrzna linia elektroenergetyczna 220 kV relacji Świebodzice – Klecina w południowej części gminy,
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV relacji Świebodzice – Wrocław w południowej części gminy,
- planowana w północnej części gminy napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Kąty Wrocławskie – Kostomłoty – Żarów,
- gazociąg podwyższonego średniego ciśnienia 1,6 MPa w południowej części gminy,
- elektrownia wodna w Mietkowie.

W zakresie ochrony środowiska:

- granice projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą”,
- granice Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków (OSO) Natura 2000 PLB020004 „Zbiornik Mietkowski”,
- granice Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”,
- zbiornik retencyjny Mietków,
- planowany zbiornik retencyjny Wawrzeńczyce,
- wały ochronne wzdłuż rzeki Bystrzycy i rzeki Strzegomki,
- złoża surowców mineralnych.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego Perspektywa 2020, zatwierdzony uchwałą nr XLVIII/1622/2014 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2014 r. określił, iż gmina Mietków wchodzi w granice Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego. Na terenie gminy wskazano tereny powierzchniowej eksploatacji, obszary szczególnego i potencjalnego zagrożenia powodziowego, a także strefę zróżnicowanych ograniczeń dla rozwoju osadnictwa, wynikających z ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu. Poza w/w inwestycjami celu publicznego określono na terenie gminy Mietków rozwój Wrocławskiej Kolei Aglomeracyjnej.

12. OGRANICZENIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY.

Ograniczenia naturalne rozwoju zabudowy na obszarze gminy Mietków:

- zagrożenie powodzią od rzeki Bystrzycy,
- zagrożenie powodzią od rzeki Strzegomki,
- występowanie terenów podmokłych,
- kompleksy leśne.

Ograniczenia dla lokalizacji zabudowy związane z ochroną przyrody:

- na Obszarze Specjalnej Ochrony ptaków (OSO) Natura 2000 PLB020004 „Zbiornik Mietkowski”,
- na projektowanym Specjalnym Obszarze Ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą”,
- w Parku Krajobrazowym „Dolina Bystrzycy”.

Istotnym ograniczeniem rozwoju zabudowy w gminie Mietków jest także ochrona gruntów rolnych, wynikająca z ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 – z późn. zm.). Zgodnie z art. 6 tej ustawy na cele nierolnicze i nieleśne można przeznaczać przede wszystkim grunty oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki, a w razie ich braku – inne grunty o najniższej przydatności produkcyjnej. Przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi.

Ograniczenia dla lokalizowania elektrowni i farm wiatrowych.

Ograniczenia dla lokalizowania elektrowni i farm wiatrowych określono dla terenu gminy Mietków w Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim, przyjętym uchwałą nr 4857/III/10 Zarządu Województwa

Dolnośląskiego z dnia 31 sierpnia 2010 r. Zgodnie z tym Studium na większości obszaru gminy występują:

- obszar ważny dla ptaków (A5), zawierający w swych granicach obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 wraz ze strefą buforową,
- obszar najważniejszych udokumentowanych tras przelotów ptaków i ich żerowania,
- wzdłuż doliny Bystrzycy określono obszar szczególnie cenny dla zachowania populacji nietoperzy.

Tylko północny fragment gminy Mietków znajduje się na obszarze, dla którego lokalizację dużych obiektów energetyki wiatrowej należy uznać za potencjalnie najmniej konfliktową (lokalizacje bezpieczne), natomiast pozostała część gminy obciążona jest wysokim ryzykiem środowiskowym i inwestycyjnym w tym zakresie (lokalizacje niebezpieczne).

Bariery antropogeniczne stanowią:

- Zbiornik Mietkowski i potencjalne zagrożenie zalaniem terenów poniżej zapory w sytuacji kryzysowej, w przypadku konieczności zrzutu wód.
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV relacji Świebodzice – Wrocław Południe (Małuszów)
- napowietrzna linia elektroenergetyczna 220 kV relacji Świebodzice – Klecina,
- projektowana napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Kąty Wrocławskie – Kostomłoty – Żarów,
- gazociąg podwyższonego średniego ciśnienia 1,6 MPa,
- linia kolejowa nr 274 i nr 970,
- autostrada A4, droga krajowa nr 35.

13. ATUTY GMINY.

1. Korzystne położenie w regionie w odległości ok. 41 km od Wrocławia.
2. Dostępność komunikacyjna - sąsiedztwo zjazdu z autostrady A4, droga krajowa nr 35, linia kolejowa nr 274.
3. Atrakcyjność krajobrazowa – Zbiornik Mietkowski, Zbiornik Proszkowicki, Zbiornik Chwałów i w przyszłości Zbiornik Wawrzeńczyce/Stróža, doliny rzek Bystrzycy i Strzegomki, panorama na masyw Ślęży, liczne zabytki.
4. Dotychczasowe zagospodarowanie obszaru - zabudowa skupiona w miejscowościach, brak chaosu przestrzennego i zabudowy rozproszonej.
5. Dogodne warunki do zamieszkania i turystyki ze względu na położenie gminy poza zagrożeniami środowiska ze strony przemysłu.
6. Potencjał do rozwoju turystyki wodnej nad Zbiornikiem Mietkowskim.
7. Potencjał do rozwoju turystyki weekendowej – wykorzystanie zabytków jako ośrodków rekreacyjno-wypoczynkowych i bazy gastronomiczno-hotelowej, szczególnie w rejonie Zbiornika Mietkowskiego i tras rowerowych (międzynarodowy szlak rowerowy nr R9) i pieszych (Ślężański Szlak Św. Jakuba).
8. Atrakcyjność osadnictwa w cichym, zielonym i spokojnym otoczeniu wsi.

V.KIERUNKI ROZWOJU

Rola gminy Mietków w strukturze funkcjonalno – przestrzennej regionu

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego gmina Mietków wchodzi w granice Wrocławskiego Obszaru Metropolitalnego. Na terenie gminy wskazano tereny powierzchniowej eksploatacji, obszary szczególnego i potencjalnego zagrożenia powodziowego, a także strefę zróżnicowanych ograniczeń dla rozwoju osadnictwa, wynikających z ochrony środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu.

Możliwości i potrzeby rozwoju gminy

Możliwości rozwoju przestrzennego gminy Mietków wynikają przede wszystkim z uwarunkowań wynikających z położenia, walorów krajobrazowych i jej zasobów, do których należą w szczególności:

- korzystne położenie w regionie - nieopodal Wrocławia i Świdnicy,
- dostępność komunikacyjna - bliski zjazd z autostrady A4 i sąsiedztwo z drogą krajową nr 35,
- dotychczasowe zagospodarowaniem terenu gminy, w szczególności koncentracja zabudowy,
- atrakcyjność krajobrazowa - Zbiornik Mietkowski, doliny Rzek Bystrzycy i Strzegomki, panorama na masyw Ślęży, zabytki,
- brak zanieczyszczeń środowiska ze strony przemysłu,
- zasoby surowców naturalnych.

Potrzeby rozwojowe wynikają ze wzrostu znaczenia gminy Mietków w regionie jako gminy rekreacyjno-turystycznej, z przyrostu ilości mieszkańców na skutek migracji ludności – osiedlania się mieszkańców miast na terenie gminy (w ostatnich latach przyrost naturalny jest ujemny) oraz ze wzrostu poziomu życia i potrzeb mieszkańców.

Jak wynika z analizy wniosków do zmiany Studium, największe zainteresowanie dla osadnictwa występuje w Maniowie i Maniowie Małym, w Milinie, w Wawrzeńcicach, w Proszkowicach i Piławie.

Istotny wpływ na rozwój funkcji rekreacyjno-turystycznej gminy ma Zbiornik Mietkowski, na obrzeżach którego występuje duże zapotrzebowanie na rozwój usług turystyki, sportu i rekreacji, a także na rozwój zabudowy mieszkaniowej (domy rekreacji indywidualnej oraz zabudowa jednorodzinna).

Sfera gospodarcza skoncentrowana jest dotychczas głównie w Mietkowie oraz Borzygniewie. Ważne miejsce zajmuje przemysł wydobywczy kruszyw naturalnych, wydobywanych głównie spod lustra wody (Zbiornik Mietkowski, Zbiornik Proszkowice, zbiornik Wawrzeńczyce). Zapotrzebowanie na rozwój przedsiębiorczości i stworzenie warunków do różnorodnej działalności gospodarczej występuje głównie poza skupiskami zabudowy mieszkaniowej. Korzystne dla lokalizacji tego rodzaju zabudowy są tereny dobrze skomunikowane z drogami publicznymi – w szczególności, położone w sąsiedztwie drogi krajowej nr 35.

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW.

W „Strategii rozwoju gminy Mietków” (praca zbiorowa - Regioplan Sp. z o.o. Wrocław 2003 r.) określono następującą wizję gminy Mietków:

Gmina Mietków – zlokalizowana w centralnej części Dolnego Śląska, znana, zadbana i gościnna gmina; wyposażona w pełen zestaw nowoczesnej infrastruktury technicznej, z chronionymi naturalnymi zasobami przyrodniczymi, oferująca znakomite warunki dla osadnictwa i wypoczynku; sprawnie zarządzana, w której zrównoważony rozwój funkcji: rolniczych, produkcyjnych i usługowych, stymulowany planowymi działaniami zapewnia tworzenie nowych miejsc pracy; posiadająca różnorodną ofertę sportowo –rekreacyjną, słynąca z bogatego zestawu oryginalnych inicjatyw społeczno – kulturalnych i zamieszkała przez zintegrowane, aktywne i bezpieczne społeczeństwo.

Jako strategiczne cele rozwoju gminy wskazano:

- 1) Zachowanie i ochronę walorów naturalnych oraz wyposażenie gminy w pełen zakres nowoczesnej infrastruktury technicznej.
- 2) Stworzenie warunków do funkcjonowania różnorodnych zakładów pracy, aktywizację obszarów wiejskich i wypromowanie oferty turystyczno – rekreacyjnej.
- 3) Sprawnie funkcjonującą infrastrukturę społeczną, świadczącą wysoką jakość usług swoim mieszkańcom.

Polityka przestrzenna gminy

Zakłada się, że rozwój przestrzenny gminy Mietków oparty będzie na zasadach zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska naturalnego i zasobów przyrody – Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków (OSO) Natura 2000 PLB020004 „Zbiornik Mietkowski”, projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą”, Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”.

Przewiduje się wzmocnienie turystyczno- rekreacyjnej roli Zbiornika Mietkowskiego i pozostałych akwenów wodnych na terenie gminy.

Planowany jest przyrost jednostek osadniczych jako dopełnienie istniejącego zainwestowania i powiększenie obszarów zabudowy, co będzie zaspokajając potrzeby inwestycyjne gminy.

Rozwój zabudowy będzie wymagał również rozbudowy infrastruktury społecznej i lepszej dostępności mieszkańców do usług.

Przewiduje się utrzymanie dotychczasowych i wyznaczenie nowych terenów aktywności gospodarczej.

Jako główne funkcje gminy Mietków określa się:

- 1) rolnictwo – utrzymanie i rozwój produkcji roślinnej i zwierzęcej, zapewnienie obsługi produkcji rolniczej (skup i sprzedaż zbóż, sprzedaż środków ochrony roślin i nawozów, serwis maszyn rolniczych), utrzymanie i rozwój melioracji wodnych, zapewnienie dojazdu do gruntów rolnych,
- 2) rozwój turystyki o znaczeniu regionalnym:
  - a) sportów wodnych, rekreacji nadwodnej i wędkarstwa nad Zbiornikiem Mietkowskim, w rejonie Zbiornika Proszkowskiego, a także, po zakończeniu eksploatacji kruszywa – w rejonie zbiornika Wawrzeńczyce,
  - b) turystyki rowerowej i pieszej,
  - c) wykorzystanie dla celów turystycznych zabytków,
- 3) rozwój zabudowy mieszkaniowej i letniskowej - sprzyja temu dostępność komunikacyjna gminy – łatwy dojazd autostradą A-4 (zjazd „Kąty Wrocławskie”), drogą krajową nr 35 oraz linią kolejową nr 274, a także bliskość Wrocławia. Należy utrzymać zasadę lokalizacji zabudowy w skupiskach na terenach wyznaczonych do urbanizacji,

- 4) rozwój oferty usługowej dla mieszkańców (oświata, zdrowie, handel, kultura, rzemiosło i inne usługi),
- 5) przemysł - planowany w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej w Mietkowie i Borzogniewie w sąsiedztwie linii kolejowej oraz w południowej części gminy – po południowej stronie Maniowa Małego i w sąsiedztwie drogi krajowej nr 35,
- 6) eksploatację żwiru i piasku. Obecnie działalność w tym zakresie prowadzona jest przez cztery przedsiębiorstwa. Największe wydobywanie prowadzone jest z dna Zbiornika Mietkowskiego przez firmę EUROVIA Kruszywa S.A. Planowane jest utrzymanie tych funkcji i rekultywacja terenu po zakończeniu eksploatacji, głównie w kierunku rekreacyjno-wypoczynkowym, wodnym, rolnym i leśnym.

System obsługi mieszkańców gminy

W gminie przewiduje się czterostopniowy system ośrodków obsługi:

- 1) wieś Mietków - główny ośrodek administracyjny i usługowy dla całej gminy,
- 2) wsie: Borzogniew, Domanice, Milin, Stróża - ośrodki o poszerzonym programie usługowym, współpracujące z głównym ośrodkiem gminnym,
- 3) wsie: Wawrzeńczyce, Proszkowice, Maniów - ośrodki obsługi bliższego zasięgu,
- 4) wsie: Ujów, Dzikowa, Piława, Maniów Wielki, Maniów Mały, Chwałów- ośrodki elementarne o funkcjach usługowo-rolniczych, obsługujące ludność w podstawowym zakresie potrzeb.

Kierunki rozwoju struktury przestrzennej gminy

W strukturze funkcjonalno -przestrzennej gminy wyodrębnia się jednostki:

Centralną, obejmującą miejscowość Mietków – preferowane funkcje: administracja, usługi, mieszkalnictwo, przemysł, eksploatacja kruszywa, obsługa rolnictwa:

- 1) Przewiduje się utrzymanie funkcji ośrodka administracyjnego szczebla gminnego oraz rozwój oferty usługowej i inwestycyjnej, a także rozwój zabudowy mieszkaniowej.
- 2) Zabudowa produkcyjna i obsługa rolnictwa winna być realizowana w sąsiedztwie linii kolejowej oraz na obrzeżach miejscowości, poza zabudową mieszkaniową.
- 3) Przewiduje się utrzymanie i rozwój eksploatacji kruszyw, a także rekultywację gruntów w kierunku wodnym, obsługi turystyki, leśnym i rolnym.
- 4) Planowany jest rozwój układu komunikacyjnego.
- 5) Południowa część miejscowości znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”.

Zbiornik Mietkowski i miejscowości Borzogniew, Domanice, Chwałów, Maniów Mały – preferowane funkcje: obsługa turystyki, usługi, mieszkalnictwo, rolnictwo, eksploatacja kruszyw i przemysł:

- 1) Przewiduje się rozwój obsługi turystyki w sąsiedztwie Zalewu Mietkowskiego, zbiornika w Chwałowie i na bazie obiektów zabytkowych, w szczególności zespołu parkowo-pałacowego w Domanicach.
- 2) W każdej miejscowości planowany jest rozwój zabudowy mieszkaniowej, a także usług towarzyszących, a w Maniowie Małym i Borzogniewie – zespołów zabudowy letniskowej.
- 3) Przewiduje się utrzymanie i rozwój eksploatacji kruszyw na terenie Zbiornika Mietkowskiego i w Borzogniewie oraz rekultywację gruntów w kierunku wodnym, obsługi turystyki, leśnym i rolnym.
- 4) Ponadto, planowany jest rozwój oferty inwestycyjnej - przemysł w Borzogniewie i Maniowie Małym, w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej i Zbiornika Mietkowskiego.
- 5) Planowany jest rozwój układu komunikacyjnego, a także realizacja przystanku kolejowego w Borzogniewie.

- 6) Większa część obszaru znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” oraz w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków (OSO) Natura 2000 „Zbiornik Mietkowski”.

Północną, obejmującą miejscowości Dzikowa, Ujów, Wawrzeńczyce i Stróża - preferowane funkcje: mieszkalnictwo, rolnictwo, eksploatacja kruszyw, obsługa turystyki w rejonie planowanego Zbiornika Wawrzeńczyce i na bazie obiektów zabytkowych (kościół p.w. św. Jakuba w Ujowie, gródek stożkowaty w Stróży):

- 1) W każdej miejscowości przewiduje się rozwój zabudowy mieszkaniowej oraz usług towarzyszących.
- 2) Przewiduje się utrzymanie i rozwój eksploatacji kruszyw w Wawrzeńczycach i Stróży pomiędzy Strzegomką i linią kolejową oraz rekultywację gruntów w kierunku wodnym (planowany zbiornik retencyjny Wawrzeńczyce), obsługi turystyki, leśnym i rolnym.
- 3) Planowany jest rozwój układu komunikacyjnego.

Środkową, obejmującą miejscowości Milin i Piława - preferowane funkcje: mieszkalnictwo, rolnictwo.

- 1) W każdej miejscowości przewiduje się rozwój zabudowy mieszkaniowej oraz usług towarzyszących.
- 2) Dopuszcza się produkcję energii ze źródeł odnawialnych - z urządzeń fotowoltaicznych w północnej części obszaru.
- 3) Planowany jest rozwój układu komunikacyjnego.
- 4) Większa część obszaru znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”.
- 5) Teren wzdłuż rzeki Bystrzycy znajduje się w zasięgu projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą”.

Południową, obejmującą miejscowości Maniów, Proszkowice i Maniów Wielki - preferowane funkcje: mieszkalnictwo, rolnictwo, obsługa turystyki, przemysł, eksploatacja kruszyw.

- 1) W każdej miejscowości przewiduje się rozwój zabudowy mieszkaniowej oraz usług towarzyszących.
- 2) Przewiduje się utrzymanie i rozwój eksploatacji kruszyw w Maniowie i Proszkowicach oraz rekultywację gruntów w kierunku wodnym, obsługi turystyki, leśnym i rolnym.
- 3) Planowany jest rozwój funkcji turystycznej nad Zbiornikiem Proszkowice oraz na bazie obiektów zabytkowych.
- 4) Ponadto przewiduje się rozwój oferty inwestycyjnej - przemysł w Maniowie (po północnej stronie miejscowości) oraz przemysł w Maniowie Wielkim po stronie południowej, w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej i w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 35.
- 5) Dopuszcza się produkcję energii ze źródeł odnawialnych - z urządzeń fotowoltaicznych w południowej części obszaru.
- 6) Planowany jest rozwój układu komunikacyjnego.
- 7) Większa część obszaru znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”.
- 8) Teren wzdłuż rzeki Bystrzycy wchodzi w skład projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą”.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Na obszarze gminy przewiduje się następujące kategorie przeznaczenia terenów:

- tereny zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami - oznaczone symbolem **M**,
- tereny zabudowy letniskowej i zabudowy jednorodzinnej - oznaczone symbolem **MNL**,
- tereny usług - oznaczone symbolem **U**,
- tereny usług turystyki i rekreacji - oznaczone symbolem **UT**,
- tereny sportu - oznaczone symbolem **US**,
- tereny aktywności gospodarczej - oznaczone symbolem **AG**,
- tereny aktywności gospodarczej/tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych - oznaczone symbolem **AG/PG**,
- tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych - oznaczone symbolem **PG**,
- tereny obsługi eksploatacji surowców naturalnych oraz tereny usług - oznaczone symbolem **PG/U**,
- tereny zieleni (zadrzewienia, zakrzaczenia, zieleń łąkowa, zieleń izolacyjna) - bez symbolu literowego (kolor jasnozielony),
- tereny zieleni parkowej - oznaczone symbolem **ZP**,
- tereny lasów i zadrzewień - bez symbolu literowego (kolor ciemnozielony),
- tereny dolesień - bez symbolu literowego (pasy pionowe w kolorach jasnożółtym i ciemnozielonym),
- tereny cmentarzy - oznaczone symbolem **ZC**,
- tereny cmentarzy historycznych (nieczynnych) - oznaczone symbolem **ZCN**,
- tereny rolnicze - bez symbolu literowego (kolor jasnożółty),
- tereny wód powierzchniowych - bez symbolu literowego (kolor jasnoniebieski),
- tereny tamy ziemno-betonowej - oznaczone symbolem **T**,
- tereny urządzeń infrastruktury technicznej:
  - energetyka (symbol **E**),
  - urządzenia kanalizacji (symbol **K**),
  - gospodarka odpadami (symbol **O**),
  - wodociągi (symbol **W**),
- tereny komunikacji:
  - tereny dróg publicznych (KD-A – autostrada A4, KD-GP – droga główna ruchu przyspieszonego, KD-Z - drogi klasy zbiorczej, KD-L – drogi klasy lokalnej),
  - tereny kolejowe - oznaczone symbolem **KK**,
  - tereny parkingów - oznaczone symbolem **KP**,
- tereny lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy powyżej 100 kW.

USTALENIA DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW

- 1) Lokalizację terenów określono na rysunku Kierunków rozwoju, przy czym granice terenów należy traktować jako orientacyjne, z możliwością doprecyzowania przebiegu na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, po przeprowadzeniu analizy urbanistycznej, jeśli będzie to uzasadnione takimi względami jak konieczność poszerzenia dróg oznaczonych na rysunku Kierunków, nowy przebieg dróg, zmiana linii brzegowych wód powierzchniowych lub innymi względami mającymi istotny wpływ na możliwość zagospodarowania terenu.

- 2) Dopuszcza się przeznaczenie na cele eksploatacji surowców naturalnych oprócz terenów oznaczonych symbolem PG i AG/PG również terenów rolniczych, położonych poza obszarami objętymi prawną ochroną przyrody, pod warunkiem udokumentowania występowania złoża, położenia na terenie niezainwestowanym oraz prowadzenia eksploatacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 3) Na terenach już zainwestowanych dopuszcza się modernizację, przebudowę i rozbudowę obiektów istniejących pod warunkiem uwzględnienia zasad ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego, wynikających z nałożonych stref ochrony konserwatorskiej, a także pod warunkiem, że działania te nie spowodują uciążliwości obiektu dla otoczenia, nie będą sprzeczne z przepisami odrębnymi oraz zasadami i warunkami zagospodarowania terenu określonymi w niniejszym studium.
- 4) Na gruntach niezabudowanych może występować podziemna sieć drenarska. W przypadku przerwania ciągłości sieci drenarskiej w wyniku prowadzonych prac, należy uszkodzoną sieć odbudować lub odpowiednio przebudować, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 5) Na terenach przeznaczonych na zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które weszły w życie przed uchwaleniem niniejszego Studium, dopuszcza się utrzymanie parametrów, wskaźników i zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, określonych w tych planach.
- 6) Dopuszcza się korektę parametrów zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla dominant architektonicznych po przeprowadzeniu analizy urbanistycznej.
- 7) Na wszystkich terenach dopuszcza się realizację:
  - obiektów gospodarki wodnej, związanej z ochroną przeciwpowodziową,
  - ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych (pieszych i rowerowych).

Przez zabudowę mieszkaniową rozumie się zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną oraz zabudowę zagrodową.

Przez zabudowę jednorodzinną (wolno stojącą, bliźniaczą, szeregową) rozumie się odpowiednio budynki mieszkalne wolno stojące, bliźniacze lub szeregowe, wraz z garażami, budynkami gospodarczymi i urządzeniami towarzyszącymi, służące zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, w których dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych, a także lokalu usługowego o powierzchni określonej w planie miejscowym.

Przez zabudowę wielorodzinną rozumie się budynki mieszkalne wolno stojące lub w zabudowie zwartej, wraz z garażami, budynkami gospodarczymi i urządzeniami budowlanymi towarzyszącymi zabudowie, mieszczące więcej niż 2 mieszkania, z dopuszczeniem lokali usługowych.

Przez zabudowę zagrodową rozumie się budynki mieszkalne wraz z garażami, budynkami gospodarczymi i inwentarskimi, obiektami technologicznymi takimi jak silosy, a także z urządzeniami budowlanymi towarzyszącymi zabudowie, związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Przez usługi towarzyszące rozumie się usługi służące zaspokojeniu podstawowych potrzeb mieszkańców, w tym związane z oświatą, zdrowiem, kulturą, administracją, łącznością, kultem religijnym, finansami, handlem w obiektach o powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 400 m², rzemiosłem, gastronomią, obsługą turystyki, sportem, rekreacją, obsługą firm, obsługą komunikacji, obsługą rolnictwa oraz świadczeniem usług przez rolników i rzemieślników w swoich obejściach, a także z inną działalnością usługową służącą zaspokajaniu potrzeb mieszkańców, która nie powoduje przekroczenia dopuszczalnych uciążliwości dla otoczenia.

Przez usługi rozumie się usługi związane z oświatą, zdrowiem, kulturą, administracją, łącznością, kultem religijnym, finansami, handlem w obiektach o powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 2000 m², rzemiosłem, gastronomią, obsługą turystyki, sportem, rekreacją, obsługą firm, obsługą komunikacji, w tym stacje paliw, transportem, obsługą rolnictwa, skup złomu i makulatury a także

z inną działalnością służącą zaspokajaniu potrzeb mieszkańców, która nie powoduje przekroczenia dopuszczalnych uciążliwości dla otoczenia.

Przez aktywność gospodarczą rozumie się produkcję, magazyny, składy, bazy, centra logistyczne, usługi, skup złomu i makulatury, recykling tworzyw sztucznych, recykling urządzeń elektronicznych oraz wszelkie inne formy działalności gospodarczej z wyłączeniem działalności związanej z gospodarką odpadami komunalnymi.

Tereny zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami - symbol M

Tereny te obejmują zabudowę mieszkaniową (jednorodzinną, wielorodzinną oraz zabudowę zagrodową) wraz z usługami towarzyszącymi, zielenią, wodami powierzchniowymi, drogami, ścieżkami rowerowymi i parkingami oraz infrastrukturą techniczną.

Dla potrzeb zabudowy na terenach M dopuszcza się pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych. Ze względu na liczne trasy przelotów ptaków i Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Zbiornik Mietkowski PLB020004, w urządzeniach fotowoltaicznych należy stosować panele charakteryzujące się wysoką absorpcją promieni słonecznych, aby ograniczyć powstanie refleksów świetlnych, w celu zminimalizowania oddziaływań na awifaunę.

Udział poszczególnych typów zabudowy na obszarze przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową winien zostać ustalony w planie miejscowym.

Parametry i wskaźniki zabudowy:

- 1) minimalne wielkości działek dla planowanej zabudowy mieszkaniowej:
  - a) jednorodzinnej wolno stojącej - 800 m², a na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” – 1200 m²,
  - b) jednorodzinnej bliźniaczej - 450 m², a na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” – 1200 m²,
  - c) jednorodzinnej szeregowej - 250 m²,
  - d) zagrodowej – 1000 m²,
- 2) forma dachów:
  - a) zakazuje się stosowania dachów o mijających się kalenicach,
  - b) w przypadku posadowienia budynków w skarpach częściowo pod powierzchnią ziemi dopuszcza się stosowanie dachów zielonych,
- 3) maksymalna wysokość zabudowy od poziomego terenu do najwyższej krawędzi dachu:
  - a) domów jednorodzinnych i budynków w zabudowie zagrodowej – 10 m,
  - b) budynków wielorodzinnych – 12 m,
- 4) co najmniej 30% działki budowlanej należy przeznaczyć na powierzchnię biologicznie czynną, a na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, z wyjątkiem obszarów historycznie ukształtowanej zabudowy oraz z wyjątkiem obszarów, dla których miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące przed wejściem w życie niniejszego studium określiły inne wymagania – co najmniej 70%,
- 5) wskaźniki miejsc postojowych:
  - a) minimum 2 miejsca parkingowe wliczając w to garaż na 1 dom jednorodzinny;
  - b) minimum 1 miejsce parkingowe na 1 mieszkanie w zabudowie wielorodzinnej,
  - c) dla usług towarzyszących:
    - dla gastronomii minimum 20 miejsc/100 miejsc konsumpcyjnych lub 1 miejsce postojowe na 10 m² sali konsumpcyjnej,
    - dla przychodni zdrowia minimum 10 miejsc postojowych/1000 m² powierzchni użytkowej lub 1 miejsce postojowe /1 gabinet lekarski,
    - dla szkół minimum 30 miejsc postojowych /100 zatrudnionych,
    - dla obiektów sportu i rekreacji minimum 5 miejsc postojowych/100 użytkowników jednocześnie,

- dla hoteli i pensjonatów minimum 35 miejsc postojowych/100 łóżek lub 1 miejsce postojowe/1 pokój,
- dla kościołów minimum 10 miejsc postojowych / 100 użytkowników jednocześnie,
- dla pozostałych usług minimum 1 miejsce parkingowe na każde 50 m² powierzchni użytkowej usług lub na 3 zatrudnionych,

6) minimalna odległość nowej zabudowy od granicy lasu – 20 m.

Na terenach przylegających do terenów kolejowych dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury kolejowej, a także lokalizację przystanków i stacji kolejowych.

Na terenach przylegających do dróg i linii kolejowej dopuszcza się lokalizację ekranów akustycznych.

Uwzględnić zieleń izolacyjną od planowanych ważniejszych dróg i linii kolejowej.

Tereny zabudowy letniskowej i jednorodzinnej – symbol MNL

Tereny te obejmują zabudowę letniskową wraz z zabudową mieszkaniową jednorodziną wolno stojącą i usługami z zakresu handlu, gastronomii i sportu dla obsługi tej zabudowy i infrastrukturą techniczną oraz zieleń, wody powierzchniowe takie jak ciekły wodne, oczka wodne, stawy rekreacyjne, drogi, ścieżki rowerowe i parkingi.

Na budynkach dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, wykorzystujących energię słoneczną o mocy nieprzekraczającej 100 kW, przy czym należy stosować panele charakteryzujące się wysoką absorpcją promieni słonecznych, aby ograniczyć powstanie refleksów świetlnych, w celu zminimalizowania oddziaływań na awifaunę.

Parametry i wskaźniki zabudowy:

- 1) minimalna powierzchnia działki - 600 m², a na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” – 1500 m²,
- 2) co najmniej 50% powierzchni działki budowlanej należy przeznaczyć na powierzchnię biologicznie czynną, a na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” – co najmniej 75%,
- 3) maksymalna wysokość zabudowy - 10 m od poziomu terenu do najwyższej kalenicy;
- 4) wskaźniki miejsc postojowych:
  - a) minimum 1 miejsce parkingowe na 1 dom,
  - b) minimum 1 miejsce parkingowe na każde 50 m² powierzchni użytkowej usług lub na 4 zatrudnionych.

Tereny usług – symbol U

Tereny te obejmują zabudowę usługową z zakresu oświaty, zdrowia, opieki społecznej, kultury, administracji, łączności, kultu religijnego, finansów, handlu o powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 2000 m², rzemiosła, gastronomii, obsługi turystyki, sportu, rekreacji, obsługi firm, obsługi komunikacji, stacje paliw, a także inne usługi świadczone dla ludności wraz z zielenią, wodami powierzchniowymi, drogami, ścieżkami rowerowymi i parkingami oraz infrastrukturą techniczną.

Dla potrzeb zabudowy na terenach U dopuszcza się pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z wyłączeniem wyłączeniem elektrowni wiatrowych oraz z wyłączeniem lokalizowania ogniw fotowoltaicznych na obszarze Natura 2000. Ze względu na liczne trasy przelotów ptaków i Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Zbiornik Mietkowski PLB020004, w urządzeniach fotowoltaicznych należy stosować panele charakteryzujące się wysoką absorpcją promieni słonecznych, aby ograniczyć powstanie refleksów świetlnych, w celu zminimalizowania oddziaływań na awifaunę.

Parametry i wskaźniki zabudowy:

- 1) co najmniej 25% powierzchni działki budowlanej przeznaczyć na powierzchnię biologicznie czynną,
- 2) maksymalna wysokość zabudowy - 15 m od poziomu terenu do najwyższej kalenicy, z dopuszczeniem dominant przekraczających tę wysokość,
- 3) minimalna odległość nowej zabudowy od granicy lasu – 20 m,
- 4) wskaźniki miejsc postojowych:
  - a) dla gastronomii minimum 20 miejsc/100 miejsc konsumpcyjnych lub 1 miejsce postojowe na 10 m² sali konsumpcyjnej,
  - b) dla przychodni zdrowia minimum 10 miejsc postojowych/1000 m² powierzchni użytkowej lub 1 miejsce postojowe /1 gabinet lekarski,
  - c) dla szkół minimum 30 miejsc postojowych /100 zatrudnionych,
  - d) dla obiektów sportu i rekreacji minimum 10 miejsc postojowych/100 użytkowników jednocześnie,
  - e) dla hoteli i pensjonatów minimum 35 miejsc postojowych/100 łóżek lub 1 miejsce postojowe/1 pokój,
  - f) dla kościołów minimum 10 miejsc postojowych/100 użytkowników jednocześnie,
  - g) dla hurtowni minimum 10 miejsc postojowych /1000 m² powierzchni użytkowej,
  - h) dla magazynów, placów magazynowych, składów, placów wystawowych i targowych minimum 8 miejsc postojowych/1000 m² powierzchni użytkowej lub 30 miejsc postojowych/100 osób zatrudnionych,
  - i) dla stacji obsługi pojazdów minimum 4 miejsca postojowe/1 stanowisko naprawcze,
  - j) dla pozostałych usług minimum 1 miejsce parkingowe na każde 50 m² powierzchni użytkowej usług lub na 4 zatrudnionych.

Tereny usług turystyki i rekreacji – symbol UT

Tereny te zlokalizowane są głównie w sąsiedztwie Zbiornika Mietkowskiego i Zbiornika Proszkowice. Obejmują obsługę turystyki, w tym biura turystyczne, hotele, pensjonaty, campingi, pola namiotowe i inne bazy noclegowe, w tym agroturystkę, gastronomię, usługi sportu (takie jak boiska, baseny, pływalnie, kręgielnie, pola golfowe, tory saneczkowe, lodowiska, tory i szkółki jazdy konnej, skate parki, bazy i ośrodki sportów wodnych i inne obiekty sportowe oraz obiekty zapleczy, takie jak magazyny sprzętu, sanitariaty, szatnie), usługi rekreacji (takie jak plaże, pomosty, ogródki jordanowskie, skwery, parki, ścieżki rowerowe, ścieżki dydaktyczne, ścieżki zdrowia, parki linowe i inne usługi rekreacji), łowiska komercyjne, ośrodki szkoleniowe oraz usługi towarzyszące obiektom turystyki i rekreacji, wbudowane w te obiekty, takie jak ochrona zdrowia, gabinety odnowy biologicznej, w tym kosmetyczne, SPA, gabinety masażu, handel wraz z zielenią, wodami powierzchniowymi, drogami i parkingami oraz infrastrukturą techniczną.

Dla potrzeb zabudowy na terenach UT dopuszcza się pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 100 kW z wyłączeniem elektrowni wiatrowych oraz z wyłączeniem lokalizowania ogniw fotowoltaicznych na obszarze Natura 2000. Ze względu na liczne trasy przelotów ptaków, w urządzeniach fotowoltaicznych należy stosować panele charakteryzujące się wysoką absorpcją promieni słonecznych, aby ograniczyć powstanie refleksów świetlnych, w celu zminimalizowania oddziaływań na awifaunę.

Parametry i wskaźniki zabudowy:

- 1) co najmniej 25% powierzchni działki budowlanej przeznaczyć na powierzchnię biologicznie czynną,
- 2) maksymalna wysokość zabudowy - 15 m od poziomu terenu do najwyższej kalenicy, z dopuszczeniem dominant przekraczających tę wysokość,
- 3) minimalna odległość nowej zabudowy od granicy lasu – 20 m,

- 4) wskaźniki miejsc postojowych dla samochodów:
- dla obiektów sportu i rekreacji minimum 10 miejsc postojowych/100 użytkowników jednocześnie,
  - dla hoteli i pensjonatów minimum 35 miejsc postojowych/100 łóżek lub 1 miejsce postojowe/1 pokój,
  - dla gastronomii minimum 20 miejsc/100 miejsc konsumpcyjnych lub 1 miejsce postojowe na 10 m² sali konsumpcyjnej,
  - dla pozostałych usług – minimum 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni użytkowej lub minimum 1 miejsce postojowe na 4 zatrudnionych.

Tereny sportu – symbol US

Tereny te obejmują usługi sportu kubaturowe oraz terenowe: boiska, baseny, pływalnie, kręgielnie, pola golfowe, tory saneczkowe, lodowiska, tory i szkółki jazdy konnej, skate parki, bazy i ośrodki sportów wodnych, a także inne obiekty sportowe oraz obiekty zapleczy (takie jak magazyny sprzętu, sanitariaty, szatnie, pokoje gościnne i baza noclegowa), usługi rekreacji (takie jak plaże, ogródki jordanowskie, skwery, parki, ścieżki rowerowe, ścieżki dydaktyczne, ścieżki zdrowia, parki linowe i inne usługi rekreacji), ośrodki szkoleniowe, a także związane z obsługą tych funkcji, wbudowane w obiekty sportowe usługi zdrowia, gabinety odnowy biologicznej i SPA, gabinety masażu, gastronomię i handel oraz inne usługi związane z obsługą sportu wraz z zielenią, wodami powierzchniowymi, drogami, parkingami i infrastrukturą techniczną.

Dla potrzeb zabudowy na terenach US dopuszcza się pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 100 kW z wyłączeniem elektrowni wiatrowych oraz z wyłączeniem lokalizowania ogniw fotowoltaicznych na obszarze Natura 2000.

Parametry i wskaźniki zabudowy:

- maksymalna wysokość zabudowy – 15 m od poziomu terenu do najwyższej krawędzi dachu,
- co najmniej 20 % terenu przeznaczyć na powierzchnię biologicznie czynną, a na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, z wyjątkiem obszarów historycznie ukształtowanej zabudowy lub stanowiącej jej logiczną kontynuację historyczną – co najmniej 55%,
- wskaźniki miejsc postojowych dla samochodów:
  - dla usług sportu – minimum 10 miejsc postojowych/100 użytkowników jednocześnie,
  - dla usług, niewymienionych w lit. a – minimum 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni użytkowej lub minimum 1 miejsce postojowe na 4 zatrudnionych.

Tereny aktywności gospodarczej – symbol AG

Tereny te obejmują zabudowę produkcyjną, magazynową, bazy, centra logistyczne, składy, przetwórstwo oraz zabudowę usługową z zakresu zdrowia, administracji, transportu, finansów, handlu o powierzchni sprzedaży nie przekraczającej 2000 m², rzemiosła, gastronomii, obsługi turystyki, sportu, rekreacji, obsługi firm, obsługi komunikacji, stacje paliw oraz wszelkich innych form działalności gospodarczej, a także usługi sportu, zieleń urządzoną i zieleń izolacyjną, wody powierzchniowe, drogi, ścieżki rowerowe, parkingi i infrastrukturę techniczną.

Dla potrzeb zabudowy na terenach AG dopuszcza się pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych i lokalizację urządzeń, wytwarzających energię o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych. Ze względu na liczne trasy przelotów ptaków i Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Zbiornik Mietkowski PLB020004, w urządzeniach fotowoltaicznych należy stosować panele charakteryzujące się wysoką absorpcją promieni słonecznych, aby ograniczyć powstanie refleksów świetlnych, w celu zminimalizowania oddziaływań na awifaunę. Energię elektryczną należy odprowadzać za pomocą podziemnych linii elektroenergetycznych,

Parametry i wskaźniki zabudowy:

- 1) co najmniej 20 % powierzchni terenu należy przeznaczyć na powierzchnię biologicznie czynną, a na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, z wyjątkiem obszarów historycznie ukształtowanej zabudowy lub stanowiącej jej logiczną kontynuację historyczną – co najmniej 25%,
- 2) dopuszcza się dowolne formy dachów,
- 3) maksymalna wysokość zabudowy od poziomu terenu do najwyższej krawędzi dachu:
  - a) dla przemysłu, baz, logistyki i magazynów wysokiego składowania -18 m;
  - b) dla usług -15 m,
  - c) dla pozostałej zabudowy - 12 m,
- 4) wskaźniki miejsc postojowych dla samochodów:
  - a) dla zabudowy produkcyjnej – minimum 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni użytkowej lub minimum 1 miejsce postojowe na 5 zatrudnionych,
  - b) dla hurtowni minimum 10 miejsc postojowych /1000 m² powierzchni użytkowej,
  - c) dla magazynów, placów magazynowych, składów, placów wystawowych i targowych minimum 8 miejsc postojowych/1000 m² powierzchni użytkowej lub 30 miejsc postojowych/100 osób zatrudnionych,
  - d) dla stacji obsługi pojazdów minimum 4 miejsca postojowe/1 stanowisko naprawcze,
  - e) dla przychodni zdrowia minimum 10 miejsc postojowych/1000 m² powierzchni użytkowej lub 1 miejsce postojowe /1 gabinet lekarski,
  - f) dla pozostałych usług – minimum 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni użytkowej lub minimum 1 miejsce postojowe na 5 zatrudnionych.

Dopuszcza się lokalizację linii i bocznic kolejowych.

Należy urządzić pas zieleni izolacyjnej zimozielonej od strony terenów zabudowy mieszkaniowej.

Teren aktywności gospodarczej i powierzchniowej eksploatacji kruszyw naturalnych – symbol AG/PG

Tereny znajdują się w północnej części Borzygniewu, po północnej stronie linii kolejowej oraz po północno-wschodniej stronie Zbiornika Mietkowskiego (istniejąca obsługa eksploatacji kruszywa) w obrębie geodezyjnym Mietków. Funkcja terenów - obsługa eksploatacji kruszywa, zabudowa produkcyjna, magazynowa, bazy, centra logistyczne, składy, przetwórstwo oraz zabudowa usługowa z zakresu administracji, transportu, finansów, handlu o powierzchni sprzedaży nieprzekraczającej 2000 m², rzemiosło, gastronomia, obsługa turystyki, sport, rekreacja, obsługa firm, obsługa komunikacji, w tym stacje paliw, oraz wszelkie inne form działalności gospodarczej, drogi, ścieżki rowerowe, parkingi i infrastrukturę techniczną, a także towarzyszące w/w inwestycjom usługi sportu, zieleń urządzona i zieleń izolacyjna, wody powierzchniowe.

Dopuszcza się powierzchnię eksploatację kruszywa po udokumentowaniu złoża oraz obsługę eksploatacji. Rekultywacja winna być przeprowadzona w kierunku zabudowy kubaturowej – aktywności gospodarczej.

Dla potrzeb zabudowy na terenach AG/PG dopuszcza się pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych i lokalizację urządzeń, wytwarzających energię o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych. Ze względu na liczne trasy przelotów ptaków i Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Zbiornik Mietkowski PLB020004, w urządzeniach fotowoltaicznych należy stosować panele charakteryzujące się wysoką absorpcją promieni słonecznych, aby ograniczyć powstanie refleksów świetlnych, w celu zminimalizowania oddziaływań na awifaunę. Energię elektryczną należy odprowadzać za pomocą podziemnych linii elektroenergetycznych,

Parametry i wskaźniki zabudowy:

- 1) co najmniej 20 % powierzchni terenu należy przeznaczyć na powierzchnię biologicznie czynną;

- 2) maksymalna wysokość nowej zabudowy od poziomu terenu do najwyższej krawędzi dachu:
  - a) dla przemysłu, baz, logistyki i magazynów wysokiego składowania oraz zaplecza eksploatacji kruszywa -18 m,
  - b) dla usług -15 m,
  - c) dla pozostałej zabudowy - 12 m,
- 3) miejsca postojowe dla pojazdów należy zapewnić na terenie własnym:
  - a) dla zabudowy produkcyjnej – minimum 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni użytkowej lub minimum 1 miejsce postojowe na 5 zatrudnionych,
  - b) dla hurtowni minimum 10 miejsc postojowych /1000 m² powierzchni użytkowej,
  - c) dla magazynów, placów magazynowych, składów, placów wystawowych i targowych minimum 8 miejsc postojowych/1000 m² powierzchni użytkowej lub 30 miejsc postojowych/100 osób zatrudnionych,
  - d) dla stacji obsługi pojazdów minimum 4 miejsca postojowe/1 stanowisko naprawcze,
  - e) dla przychodni zdrowia minimum 10 miejsc postojowych/1000 m² powierzchni użytkowej lub 1 miejsce postojowe /1 gabinet lekarski,
  - f) dla pozostałych usług – minimum 1 miejsce postojowe na każde 50 m² powierzchni użytkowej lub minimum 1 miejsce postojowe na 5 zatrudnionych.

Dopuszcza się lokalizację linii i bocznic kolejowych.

Należy urządzić pas zieleni izolacyjnej zimozielonej od strony terenów zabudowy mieszkaniowej.

Tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych – symbol PG

Tereny obejmują powierzchnię eksploatację surowców naturalnych oraz tereny obsługi eksploatacji, zieleni izolacyjną, zieleni urządzoną, wody powierzchniowe, drogi, parkingi, infrastrukturę techniczną. Są to tereny prowadzonej aktualnie działalności eksploatacyjnej, zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi (Stróża, Wawrzeńczyce, Maniów, Proszkowice), jak i tereny planowanej eksploatacji w Maniowie, gdzie złoża zostało udokumentowane.

Eksploatacja na obszarze Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” jest dopuszczalna pod warunkiem zgodności z ustaleniami Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, tj. na łącznej powierzchni do 25 ha i pod warunkiem, że ocena oddziaływania na środowisko wykaże brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Parku, z wyjątkiem Zbiornika Mietkowskiego, na którym ograniczenie to nie obowiązuje. Każdorazowo, przed rozpoczęciem wydobywania niezbędna jest analiza sąsiedztwa pod kątem prowadzonej eksploatacji i jej powierzchni.

Dopuszcza się przeznaczenie na cele eksploatacji surowców naturalnych również terenów rolniczych, poza obszarami objętymi prawną ochroną przyrody, pod warunkiem udokumentowania występowania złoża, położenia na terenie niezainwestowanym oraz prowadzenia eksploatacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dopuszcza się eksploatację pod warunkiem zapewnienia odpowiedniego dojazdu.

Należy uwzględnić zieleni izolacyjną oddzielającą eksploatację od terenów zabudowy mieszkaniowej.

Po ustaniu eksploatacji wyrobisko należy zrekultywować, z uwzględnieniem następujących kierunków zagospodarowania:

- 1) wodnego,
- 2) rolnego (w tym rolno-rybackiego),
- 3) leśnego,
- 4) wodno – rekreacyjnego,
- 5) sportowego,
- 6) usług turystyki i rekreacji,
- 7) w rejonie Maniowa – zabudowy mieszkaniowej.

Tereny obsługi eksploatacji surowców naturalnych oraz tereny usług – symbol PG/U

Zlokalizowane są po północno-wschodniej stronie Zbiornika Mietkowskiego (przy jego brzegu) i obejmują tereny obsługi eksploatacji kruszywa ze Zbiornika Mietkowskiego, zieleń izolacyjną, usługi, zieleń urządzoną, drogi, parkingi, infrastrukturę techniczną.

Po ustaniu eksploatacji kruszywa ze Zbiornika Mietkowskiego teren należy wykorzystać na zabudowę usługową, w szczególności obsługę turystyki i sportu, ale także inne usługi świadczone dla ludności z zielenią, drogami, ścieżkami rowerowymi i parkingami oraz infrastrukturą techniczną.

Dla potrzeb zabudowy na terenach PG/U dopuszcza się pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych oraz z wyłączeniem lokalizowania ogniw fotowoltaicznych.

Parametry i wskaźniki zabudowy:

- 1) co najmniej 25% powierzchni działki budowlanej przeznaczyć na powierzchnię biologicznie czynną,
- 2) maksymalna wysokość zabudowy - 15 m od poziomu terenu do najwyższej kalenicy, z dopuszczeniem dominant przekraczających tę wysokość,
- 3) wskaźniki miejsc postojowych:
  - a) dla gastronomii minimum 20 miejsc/100 miejsc konsumpcyjnych lub 1 miejsce postojowe na 10 m² sali konsumpcyjnej,
  - b) dla przychodni zdrowia minimum 10 miejsc postojowych/1000 m² powierzchni użytkowej lub 1 miejsce postojowe /1 gabinet lekarski,
  - c) dla szkół minimum 30 miejsc postojowych /100 zatrudnionych,
  - d) dla obiektów sportu i rekreacji minimum 10 miejsc postojowych/100 użytkowników jednocześnie,
  - e) dla hoteli i pensjonatów minimum 35 miejsc postojowych/100 łóżek lub 1 miejsce postojowe/1 pokój,
  - f) dla kościołów minimum 10 miejsc postojowych/100 użytkowników jednocześnie,
  - g) dla hurtowni minimum 10 miejsc postojowych /1000 m² powierzchni użytkowej,
  - h) dla magazynów, placów magazynowych, składów, placów wystawowych i targowych minimum 8 miejsc postojowych/1000 m² powierzchni użytkowej lub 30 miejsc postojowych/100 osób zatrudnionych,
  - i) dla pozostałych usług minimum 1 miejsce parkingowe na każde 50 m² powierzchni użytkowej usług lub na 4 zatrudnionych.

Tereny zieleni (zadrzewienia, zakrzaczenia, zieleń łąkowa, zieleń izolacyjna), oznaczone na rysunku Kierunków rozwoju kolorem jasnozielonym

Tereny obejmują zieleń śródpolną, zieleń łąkową, zadrzewienia i zakrzaczenia, zieleń izolacyjną, drogi występujące na tych terenach i wody powierzchniowe.

Na terenach zieleni dopuszcza się:

- 1) lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, a na terenie zieleni izolacyjnej - kubaturowe parterowe obiekty infrastruktury technicznej,
- 2) parkingi,
- 3) ścieżki rowerowe,
- 4) realizację zbiorników retencyjnych wód opadowych.
- 5) zalesienia poza obszarami objętymi prawną ochroną przyrody,
- 6) na obszarach użytkowanych rolniczo dopuszcza się utrzymanie funkcji.

Tereny zieleni parkowej – symbol ZP

Tereny obejmują parki i zielenie urządzone, taką jak np. skwery, ogródki jordanowskie, ogrody dydaktyczne, ogrody botaniczne, ogrody tematyczne oraz inne formy zieleni urządzonej wraz z dojazdami, parkingami.

Dopuszcza się terenowe urządzenia sportowe (np. boiska, korty tenisowe, pola golfowe), ścieżki rowerowe, wody powierzchniowe, mostki, pomosty, pomniki, fontanny, małą architekturę, altany, zaplecza sanitarne.

Dopuszcza się lokalizację obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej związanych z obsługą terenu.

Tereny lasów i zadrzewień, oznaczone na rysunku Kierunków rozwoju kolorem ciemnozielonym

Są to tereny lasów istniejących, zadrzewień w sąsiedztwie lasów i większych grup zadrzewień śródpolnych z wodami powierzchniowymi i dojazdami.

Dopuszcza się realizację zbiorników retencyjnych dla celów rolnictwa i przeciwpowodziowych.

Dopuszcza się ścieżki rowerowe, ścieżki dydaktyczne i turystyczne trasy piesze wraz z małą architekturą i parkingami dla ich obsługi.

Tereny dolesień, oznaczone na rysunku Kierunków rozwoju pionowymi pasami w kolorach jasnożółtym i ciemnozielonym

Tereny te przylegają do lasów istniejących i przeznaczają się na zalesienie.

Dopuszcza się pozostawienie terenów w użytkowaniu rolniczym.

Dopuszcza się wody powierzchniowe.

Tereny cmentarzy – symbol ZC

Są to zarówno tereny cmentarzy istniejących, jak i projektowanych.

Dopuszcza się lokalizację obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Odległość cmentarza od zabudowy mieszkaniowej, zakładów żywienia zbiorowego, zakładów przechowujących artykuły żywnościowe oraz od studni i źródeł wody na terenach nie posiadających sieci wodociągowej nie może być mniejsza niż 150 m, a na terenach posiadających sieć wodociagową – nie mniejsza niż 50 m.

W strefie ochrony sanitarnej cmentarza obowiązują przepisy odrębne.

Dopuszcza się budowę budynków związanych z funkcją terenu, takich jak kaplice cmentarne, obiekty obsługi.

Ilość miejsc postojowych dla samochodów - co najmniej 1 miejsce na 25 grobów.

Tereny cmentarzy historycznych (nieczynnych) – symbol ZCN

Są to tereny cmentarzy nieczynnych.

Dopuszcza się nowe ogrodzenia i budowę lapidariów oraz pomników pamięci.

Tereny rolnicze, oznaczone na rysunku Kierunków rozwoju kolorem jasnożółtym

Tereny te obejmują pola uprawne, łąki i pastwiska wraz z zielenią śródpolną i zadrzewieniami, rowami melioracyjnymi, stawami hodowlanymi i innymi wodami powierzchniowymi oraz drogami.

Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Zaleca się nie realizować nowej zabudowy z wyjątkiem zabudowy, dla której wydano prawomocne decyzje o pozwoleniu na budowę.

Nad brzegami zbiorników wodnych, rzek i cieków dopuszcza się obiekty gospodarki rybackiej.

Na terenach przylegających do linii kolejowej dopuszcza się lokalizację infrastruktury kolejowej.

Na wyznaczonych na rysunku studium obszarach dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy powyżej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu (po północnej stronie miejscowości Piława i Milin oraz po południowej stronie Maniowa Małego i Maniowa Wielkiego). Wyklucza się lokalizowanie elektrowni i farm wiatrowych Ze względu na liczne trasy przelotów ptaków i Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Zbiornik Mietkowski PLB020004, w urządzeniach fotowoltaicznych należy stosować panele charakteryzujące się wysoką absorpcją promieni słonecznych, aby ograniczyć powstanie refleksów świetlnych, w celu zminimalizowania oddziaływań na awifaunę. Dopuszczalne jest odstąpienie od lokalizacji tych urządzeń.

Poza obszarami objętymi ochroną przyrody, w odległości minimum 150 m od granicy tych obszarów, dopuszcza się lokalizowanie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy do 100 kW, pod warunkiem stosowania paneli charakteryzujących się wysoką absorpcją promieni słonecznych, aby ograniczyć powstanie refleksów świetlnych, w celu zminimalizowania oddziaływań na awifaunę.

Dopuszcza się zalesienia, zadrzewienia i urządzenie zbiorników wodnych na gruntach o niskich klasach bonitacyjnych poza obszarami objętymi prawną ochroną przyrody.

Dopuszcza się ścieżki rowerowe, ścieżki dydaktyczne i turystyczne trasy piesze wraz z małą architekturą i parkingami dla ich obsługi.

Na terenach udokumentowanych złóż surowców naturalnych, poza obszarami objętymi prawną ochroną przyrody, dopuszcza się ich eksploatację.

Tereny wód powierzchniowych, oznaczone na rysunku Kierunków rozwoju kolorem jasnoniebieskim

Tereny te obejmują zbiorniki wodne (takie jak Zbiornik Mietkowski, Zbiornik Proszkowice, Zbiornik Chwałów), rzeki, cieki, stawy, ważniejsze rowy melioracyjne wraz z urządzeniami i obiektami gospodarki wodnej.

Zbiornik Mietkowski jest elementem krajowego systemu ochrony przeciwpowodziowej.

Dla zbiorników dopuszcza się następujące funkcje:

- 1) retencyjną (zasilanie wód rzek w okresach niżówkowych),
- 2) przeciwpowodziową,
- 3) sportowo-rekreacyjno-turystyczną, w tym obiekty sportów wodnych i obiekty obsługi turystyki (takie jak biura turystyczne, gastronomia, miejsca noclegowe, mariny, kąpieliska, pomosty), z wyłączeniem strefy ciszy na Zbiorniku Mietkowskim, ustanowionej w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Mietkowski PLB020004 (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dn. 3 kwietnia 2014 r., poz. 1684),
- 4) barki mieszkalne z wyłączeniem strefy ciszy na Zbiorniku Mietkowskim, o której mowa w pkt 3,
- 5) dydaktyczną (np. punkty widokowe, pomosty dydaktyczne),
- 6) eksploatację udokumentowanych złóż surowców naturalnych,
- 7) nad brzegami zbiorników dopuszcza się plaże i kąpieliska z wyłączeniem terenów bezpośrednio przylegających do strefy ciszy na Zbiorniku Mietkowskim, ustanowionej w zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Mietkowski.

Na terenach wód powierzchniowych, z wyłączeniem strefy ciszy na Zbiorniku Mietkowskim, dopuszcza się:

- 1) lokalizację urządzeń wodnych,
- 2) pomosty i obiekty o funkcji turystycznej,
- 3) obiekty związane z gospodarką rybacką.
- 4) lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Dopuszcza się zmianę linii brzegowej, regulację koryt rzek, cieków, rowów oraz brzegów zbiorników, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Teren tamy ziemno-betonowej – symbol T

Teren obejmuje istniejącą tamę na rzece Bystrzyca.

Dla terenu tamy ustala się:

- 1) utrzymanie, modernizację tamy i urządzeń wodnych,
- 2) dopuszcza się wymianę i nowe urządzenia wodne,
- 3) dopuszcza się infrastrukturę techniczną,
- 4) dopuszcza się utrzymanie funkcji elektrowni wodnej w zaporze i jej modernizację.

Tereny infrastruktury technicznej

Tereny te przeznacza się na lokalizację obiektów energetyki (E), urządzeń kanalizacji (K), urządzeń wodociągowych (W) i obiektów gospodarki odpadami (O), a także dojazdów i parkingów oraz infrastruktury technicznej.

Na terenach O poza obszarami objętymi ochroną przyrody dopuszcza się przetwarzanie i segregowanie odpadów, w tym demontaż pojazdów. Tereny gospodarki odpadami należy otoczyć zielenią izolacyjną.

Co najmniej 20% terenu należy przeznaczyć na powierzchnię biologicznie czynną.

Dla potrzeb zabudowy na terenach infrastruktury technicznej dopuszcza się pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych, a także lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych.

Tereny komunikacji

Tereny te obejmują komunikację drogową, parkingi oraz komunikację kolejową.

Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz zieleni urządzonej.

Na rysunku Kierunków rozwoju oznaczono tylko najważniejsze drogi publiczne (**KD-A** – autostrada A4, **KD-GP** – droga klasy głównej ruchu przyspieszonego, **KD-Z** – droga klasy zbiorczej, **KD-L** – droga klasy lokalnej). Ponadto, dopuszcza się realizację dróg na wszystkich terenach oraz ulic i placów na terenach zainwestowania kubaturowego.

Dla autostrady A4 nie określa się parametrów, bowiem w granicach gminy Mietków znajduje się tylko fragment autostrady (planowany pas techniczny).

Pozostałe tereny komunikacji drogowej:

- 1) minimalna szerokość dróg w liniach rozgraniczających, z dopuszczeniem jej zmniejszenia, zgodnie z przepisami odrębnymi:
  - a) dla drogi krajowej nr 35 klasy głównej ruchu przyspieszonego (GP) - 25 m,
  - b) dla dróg klasy zbiorczej (Z) - 20 m,
  - c) dla dróg klasy lokalnej (L) - 12 m,
  - d) dla dróg klasy dojazdowej (D) - 10 m,
  - e) dla dróg wewnętrznych na terenach zabudowanych - 8 m,
- 2) w przypadku dróg nieprzelotowych należy zapewnić plac do zawracania pojazdów.

Tereny komunikacji kolejowej (symbol KK):

- 1) podstawowa funkcja – tereny kolejowe,
- 2) dopuszcza się lokalizację stacji kolejowych i przystanków oraz w powiązaniu z nimi usług i parkingów,
- 3) dopuszcza się usługi w powiązaniu z terenami zainwestowania (mieszkaniowego, gospodarczego),
- 4) dopuszcza się komunikację drogową, rowerową i pieszą oraz obsługę komunikacji,
- 5) dopuszcza się utrzymanie dotychczasowej funkcji aktywności gospodarczej oraz funkcji mieszkaniowej.

Tereny parkingów – symbol KP

Tereny te obejmują parkingi terenowe.

Dopuszcza się zaplecze socjalne dla obsługi, infrastrukturę techniczną, lokalizację zapleczy sanitarnych dla ruchu turystycznego.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.

W celu ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego postuluje się:

- 1) ochronę cennych przyrodniczo obszarów oraz roślin i zwierząt chronionych;
- 2) respektowanie ustanowionych zasad ochrony na obszarach objętych ochroną prawną,
- 3) ochronę ujęć wody i zbiorników wód śródlądowych,
- 4) ochronę ekosystemów wodno-leśno-łąkowych w dolinach rzek,
- 5) ochronę zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych,
- 6) zachowanie różnorodności biologicznej,
- 7) kształtowanie spójnej przestrzennej sieci powiązań przyrodniczych uwzględniającej istniejące i projektowane obszary chronione oraz korytarze ekologiczne, w oparciu o założenia koncepcji ECONET-PL,
- 8) ochronę gleb poprzez minimalizowanie przeznaczania ich na cele nierolnicze,
- 9) ochronę walorów krajobrazowych,
- 10) zachowanie dziedzictwa kulturowego – ochronę istniejących obiektów zabytkowych, parków, cmentarzy oraz historycznych układów ruralistycznych,
- 11) nie rozpraszanie zabudowy,
- 12) uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej oraz eliminowanie dopływu do wód substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego,
- 13) wprowadzanie wzdłuż cieków wodnych pasów zieleni o szerokości ustalonej w planach miejscowych,
- 14) prowadzenie polityki zwiększającej bezpieczeństwo przeciwpowodziowe - budowę i rozbudowę obiektów i urządzeń służących zwiększeniu bezpieczeństwa powodziowego (wały przeciwpowodziowe, zbiorniki), utrzymanie w należytym stanie Zbiornika Mietkowskiego,
- 15) zapewnienie odpowiedniej drożności sieci melioracyjnych,
- 16) sortowanie odpadów komunalnych,
- 17) stosowanie czynników grzewczych ekologicznych lub innych zapewniających niski stopień emisji zanieczyszczeń,

- 18) rozwój odnawialnych źródeł energii,
- 19) zapewnienie ochrony przed hałasem dla terenów mieszkaniowych oraz usług wrażliwych,
- 20) sukcesywną rekultywację i zagospodarowanie wyrobisk poeksploatacyjnych.

Lasy

Grunty leśne są objęte ochroną, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ochrona gruntów leśnych polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze,
- 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi,
- 3) przywracaniu wartości użytkowej gruntem, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,
- 4) poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności,
- 5) ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Grunty rolne

Grunty rolne podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ochrona gruntów rolnych polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczania ich na cele nierolnicze lub nieleśne, natomiast dla gruntów klas I-III, wyznaczonych w Studium do przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne – uzyskaniu decyzji ministra właściwego ds rolnictwa w sprawie zgody na ich przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne,
- 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi,
- 3) rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze,
- 4) zachowaniu torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych,
- 5) ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Zabytkowe parki

Podlegają ochronie, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Obowiązuje pielęgnacja zieleni. W przypadku grup zieleni (szpalerów, alei, parków) należy usuwać chore drzewa i uzupełniać układ nowymi nasadzeniami.

Rewaloryzacja parków wpisanych do rejestru zabytków winna polegać na odtworzeniu dróg i ścieżek, nowych nasadzeniach, realizacji elementów małej architektury na podstawie projektu rewaloryzacji.

Obszary przyrodnicze prawnie chronione

W obrębie gminy znajdują się obszary i obiekty o szczególnych walorach przyrodniczych, które objęto różnymi formami ochrony.

Tabela 43. *Identyfikacja obszarów chronionych*

L.p	Obszar chroniony	Rok utworzenia	Powierzchnia w ha	Uwagi
Obszary chronione Natura 2000				
1	Obszar Specjalnej Ochrony (OSO) Ptaków NATURA 2000 „Zbiornik Mietkowski” (kod PLB020004)		1 193,9 ha	Obszar został utworzony w celu ochrony przed wyginięciem dziko żyjących ptaków lęgowych i migrujących wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Mietkowski PLB020004 (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2014 r., poz. 1684)
2	Projektowany Specjalny Obszar Ochrony (SOO) Siedlisk NATURA 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą” (kod PLH020055)		834,6 ha	Jest kluczowym obszarem dla zachowania populacji motyla przeplatki maturna i dla ochrony siedlisk, w tym siedlisk przeplatki. Obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przeplatki nad Bystrzycą PLH020055 (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2014 r., poz. 2390)
Park Krajobrazowy				
1	PK „Dolina Bystrzycy”	1998	8570 ha (całość obszaru Parku, położonego w gminach: Wrocław, Kąty Wrocławskie, Mietków i Sobótka)	W Parku obowiązują regulacje prawne zawarte w Rozporządzeniu Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 252, poz. 3735 oraz z 2008 r. Nr 317, poz. 3921)

Na obszarze **”Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”** (na podstawie rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 252, poz. 3735 oraz z 2008r. Nr 317, poz. 3921) w celu zachowania i ochrony wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych obowiązują zakazy m.in.:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych (*nie dotyczy gruntów określonych w ewidencji gruntów jako użytki rolne*),
- 3) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów (*nie dotyczy pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu na powierzchni mniejszej od 25 ha o ile OOS wykazała brak niekorzystnego oddziaływania na przyrodę Parku*),

- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym, lub budową, odbudową, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- 6) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej (*nie dotyczy terenów położonych w obrębie jednostek osadniczych oraz terenów przeznaczonych na zabudowę przed wejściem w życie Rozporządzenia*),
- 7) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych (*nie dotyczy przekształcania zbiornika Mietków przez posiadacza koncesji na wydobycie kruszywa pod warunkiem, że nie zostaną zlikwidowane sztuczne wyspy występujące na zbiorniku*),
- 8) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściołową,
- 9) utrzymania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych.

Uwaga: W sąsiedztwie Bystrzycy i zbiorników (Mietkowskiego i Proszkowskiego) znajdują się tereny istniejącej zabudowy oraz tereny przeznaczone na zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, które obowiązywały na tych obszarach zanim weszło w życie w/w Rozporządzenie (dnia 15 grudnia 2006 r.). Plany miejscowe weszły w życie przed grudniem 2006 r., a studium było uchwalone w 2000 r. (pierwsza zmiana w 2005 r.). W związku z tym, przy sporządzaniu nowych planów miejscowych lub zmian planów należy każdorazowo dokonać analizy, których terenów nie dotyczy zakaz budowy obiektów w pasie 100 m od brzegów rzek i zbiorników wodnych, zgodnie z zapisami §3 ust. 4 Rozporządzenia.

Ponadto, na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” zakazuje się:

- lokalizowania elektrowni wiatrowych,
- zabudowy na terenie istniejących łąk, pastwisk i gruntów ornych poza terenami przeznaczonymi w Studium pod zabudowę oraz przekształcania istniejących łąk i pastwisk w grunty orne,
- nowej zabudowy jednorodzinnej szeregowej oraz nowej zabudowy wielorodzinnej, z wyjątkiem adaptacji istniejącej zabudowy na potrzeby mieszkaniowe oraz realizacji zabudowy uzupełniającej na obszarach zabudowy historycznie ukształtowanej lub stanowiącej jej logiczną kontynuację - w celu ograniczenia intensywności zabudowy,
- lokalizacji wielkoformatowych wolno stojących reklam,
- ogrodzeń z prefabrykatów betonowych,
- elewacji z materiałów sztucznych typu siding.

W niniejszym Studium nie wyznaczono terenów lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Na obszarze Zbiornika Mietków zakazuje się:

- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych. Zakaz ten nie dotyczy używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego przez posiadacza koncesji na wydobycie kruszywa naturalnego ze zbiornika Mietków (złoże Domanice) oraz policję i nie dotyczy używania na zbiorniku Mietków łodzi motorowych o mocy większej niż 5 KM przez Polski Związek Wędkarski w okresie lęgów ptaków, tj. w terminie od 15 marca do 31 lipca,
- przebywania na wyspach oraz podpływania do nich na odległość mniejszą niż 100 m w okresie lęgów ptaków, tj. w terminie od 15 marca do 31 lipca, z wyjątkiem pracowników przedsiębiorstwa wydobywczego oraz służb ratowniczych.

Na Obszarze Specjalnej Ochrony ptaków Natura 2000 „Zbiornik Mietkowski” oraz projektowanym Specjalnym Obszarze Ochrony siedlisk Natura 2000 „Przeplatki nad Bystrzycą”:

- nie należy lokalizować składowisk odpadów,
- nowo budowane ciągi komunikacyjne należy wyposażyć w przejścia oraz przepusty dla zwierząt,
- zakaz budowy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego oraz obiektów i urządzeń sportowych i hoteli w rejonie Zbiornika Mietkowskiego.

Do działań ochronnych ustanowionych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Mietkowski zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 r. opublikowanym w Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2014 r., poz. 1684 należą:

- 1) podjęcie działań mających na celu skrócenie okresu polowań do okresu od 1 grudnia do 31 stycznia i wyznaczenia stałych miejsc strzelniczych,
- 2) uwzględnienie potrzeb gatunków w sposobie gospodarowania wodą zbiornika:
  - nie obniżanie wody poniżej rzędnej 164,0 m – dotyczy całego roku.
  - utrzymywanie stałego poziomu wody na rzędnej 169,0 m npm. w okresie 1.04 – 20.06.
- 3) wyłączenie części zbiornika z możliwości przebywania ludzi w obrębie i w sąsiedztwie miejsc przebywania ptaków.(dot. strefy A).
- 4) wyznaczenie - poprzez zamieszczenie informacji na wodzie i brzegu (pływające boje, tablice informacyjne) - „strefy ciszy”, w której nie powinni przebywać ludzie poruszający się przy użyciu sprzętu pływającego (z wyjątkiem Straży Pożarnej i innych służb ratowniczych, Policji, Straży Rybackiej, Straży Łowieckiej, pracowników lub osób działających na podstawie umowy lub upoważnienia Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu i spółki Eurovia Kruszywa S.A).
- 5) zapobieganie płoszeniu ptaków przebywających na terenie zbiornika, szczególnie w okresie zmrzchu. Umieszczenie w obrębie czaszy zbiornika tablic informacyjnych oraz znaków zakazu wjazdu pojazdów (z wyłączeniem pojazdów Straży Pożarnej i innych służb ratowniczych, Policji, Straży Rybackiej, Straży Łowieckiej, pracowników lub osób działających na podstawie umowy lub upoważnienia Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu i spółki Eurovia Kruszywa S.A).
- 6) zwiększenie powierzchni siedlisk lęgowych gatunku ohar.
- 7) zwiększanie powierzchni żerowisk z jednoczesną poprawą bezpieczeństwa dla koloni mew i rybitw (Usunięcie wszystkich zadrzewień oraz zniwelowanie hałd do poziomu sąsiedniego obszaru 167,0-168,0 m npm. Zasypanie zagłębień),
- 8) uwzględnienie potrzeb gatunku kulik wielki w sposobie gospodarowania wodą zbiornika.
- 9) dostosowanie wysp do wymagań siedliskowych gatunków mewa czarnogłowa, rybitwa rzeczna i rybitwa białoczelna.

Dla obszarów Natura 2000 obowiązują przepisy odrębne.

Uwaga: ze względu, iż granice w/w Obszarów Natura 2000 oraz Parku Krajobrazowego mogą ulegać zmianom, dopuszcza się, na wniosek Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, wprowadzenie tych zmian lub nowych obszarów do planów miejscowych, bez konieczności zmiany niniejszego studium.

Obszary przyrodnicze planowane do objęcia ochroną

Do objęcia ochroną prawną wskazuje się projektowany użytek ekologiczny, położony w części południowo-zachodniej gminy, na północ od Domanic, tj. szczególnie cenny przyrodniczo fragment lasu grądu środkowo-europejskiego (*Galio sylvatici-Carpinetum*) o mieszanym drzewostanie i z bogatym runem leśnym. Występują tu takie gatunki jak: dąb szypułkowy, jesion

wyniosły, lipa drobnolistna, jawor, klon zwyczajny, wiąz pospolity, brzoza brodawkowata, grab pospolity. W podszycie – powszechnie występuje leszczyna i czeremcha a w runie kostrzewa olbrzymia, miodunka ćma, śnieżyczka przebiśnieg, prosownica rozpierzchła, pierwiosnka wyniosła, zdrojówka rutewka, czyściec leśny, niezapominajka leśna, brodziszek żałobny, kokorycz pusta.

Najcenniejsze gatunki roślin chronionych

Są to objęte ochroną prawną pojedyncze drzewa, takie jak: dąb szypułkowy (*Quercu robur*) rosnący w Wawrzeńczycach pośrodku łąki na skraju lasu i w Maniowie w pobliżu starego koryta rzeki Bystrzyca, cyprysik błotny (*Toxodium dislichum*) rosnący w Wawrzeńczycach na terenach rolnych oraz grupa pięciu dębów szypułkowych znajdujących się w Maniowie wzdłuż wału przeciwpowodziowego przy starym korycie rzeki Bystrzyca, opisane w Tabeli 3.

Zgodnie z przepisami o ochronie przyrody - na terenach niezabudowanych drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

Powszechnie występującym na terenie gminy Mietków gatunkiem chronionym jest śnieżyczka przebiśnieg, występująca masowo w lasach położonych, m.in. wzdłuż rzeki Strzegomki, z którą współwystępuje czosnek niedźwiedzi. Dość licznie występuje również konwalia majowa, kopytnik pospolity i pierwiosnka lekarska. Gatunki chronione występują głównie na terenach leśnych, ale część stanowisk związana jest z użytkami rolnymi i terenami zaroślowymi. Największe skupisko roślin chronionych występuje w dolinie Bystrzyca. Stanowiska roślin chronionych wyszczególniono w Tabeli 4.

Dla stanowisk roślin chronionych obowiązują takie zakazy jak m.in.:

- zrywania, niszczenia i uszkodzenia roślin objętych ochroną,
- niszczenia ich siedlisk i ostoi,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej i gleby w ostojach.

Zakazy nie dotyczą wykonywania czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeśli technologia prac uniemożliwia przestrzeganie zakazów oraz usuwania roślin i grzybów niszczących materiały lub obiekty budowlane.

Uwaga: stanowiska roślin chronionych mogą ulegać zmianom na skutek np. przeniesienia roślin w inne miejsce, zgodnie z przepisami o ochronie przyrody, natomiast pomniki przyrody mogą ulegać zmianom takim jak likwidacja na skutek naturalnego rozpadu. Możliwe jest również ustanowienie nowego pomnika przyrody. Zmiany te należy uwzględnić w planach miejscowych, bez konieczności zmiany niniejszego studium.

Najcenniejsze gatunki fauny chronionej

Wśród występujących na obszarze gminy Mietków gatunków fauny chronionej najliczniejszą grupę stanowią ptaki. Są to zarówno ptaki pospolite, związane z występującymi na terenie gminy siedliskami, w tym ptaki wodno-błotne związane ze zbiornikiem Mietków, jak również gatunki znajdujące się w czerwonej księdze i zagrożone wyginięciem (np. kulik wielki). Na obszarze gminy występują także chronione ssaki - gatunki nietoperzy: nocek rudy, nocek duży, nocek Natterera, mopek. Gatunki chronione przedstawiono w Tabeli 5.

Ochronie wymienionych gatunków służą m.in. takie działania, jak: zabezpieczenie ostoi i stanowisk zwierząt, renaturyzacja i odtwarzanie siedlisk zwierząt, utrzymanie lub odtwarzanie właściwych dla gatunku stosunków wodnych, stanu gleby i wody, odtwarzanie oraz zakładanie nowych zadrzewień śródpolnych, tworzenie i utrzymywanie korytarzy ekologicznych, instalowanie przejść dla zwierząt pod lub nad drogami stanowiącymi bariery ekologiczne.

Zagospodarowanie i użytkowanie terenów wód powierzchniowych

Do wód powierzchniowych gminy Mietków należą rzeki i ciek:

- 1) rzeka Bystrzyca,
- 2) rzeka Strzegomka,

- 3) rzeka Tarnawka,
- 4) rzeka Młynówka,
- 5) ciek Dryżyna,
- 6) ciek Młynówka
- 7) ciek Proszkowicka,
- 8) ciek Podolszyna.

Oprócz wymienionych cieków występują również niewielkie cieki naturalne bez nazwy oraz rowy melioracyjne.

Ponadto, znaczącą powierzchnię zajmują zbiorniki wodne:

- 1) Zbiornik Mietkowski – sztuczny zbiornik zaporowy powstały w 1987 r. wskutek przegrodzenia rzeki Bystrzycy w 48 km jej biegu od ujścia do Odry, w którym występują duże wahania poziomu lustra wody w ciągu roku, w zależności od zasilania zbiornika oraz od zarządzania jego wodami.
- 2) Zbiornik Proszkowicki – sztuczny zbiornik powstały po eksploatacji kruszywa,
- 3) zbiornik wodny w Chwałowie.

Oprócz wymienionych zbiorników na terenie gminy Mietków występują również mniejsze zbiorniki wodne bez nazwy, a ponadto, w wyniku prowadzonej eksploatacji kruszywa tworzony jest zbiornik w Wawrzeńczycach-Stróży.

Do urządzeń wodnych należą m.in.:

- 1) zaporę ziemno-betonową na rzece Bystrzycy,
- 2) wały przeciwpowodziowe,
- 3) urządzenia melioracji szczegółowych w postaci rowów melioracyjnych i sieci drenarskiej,
- 4) stawy.

Ustalenia:

- 1) pozostawienie pasa terenu, wolnego od wszelkiej trwałej zabudowy, wynoszącego min. 4 m, mierzonego od krawędzi rowów melioracyjnych, w celu umożliwienia wykonywania robót konserwacyjno-remontowych koryta przy użyciu sprzętu mechanicznego,
- 2) wzdłuż rzek i cieków wodnych, w pasie terenu szerokości co najmniej 10 m od ich linii brzegowej, z wyjątkiem plaż i przystani wodnych, nie wprowadzać nowego zainwestowania, w celu stworzenia warunków do rozmnażania i rozprzestrzeniania się zagrożonych wyginięciem roślin i zwierząt, ochrony i odtwarzania ich siedlisk i ostoi, a także ochrony tras migracyjnych zwierząt,
- 3) należy uwzględnić konieczność rozwoju systemu ochrony przeciwpowodziowej – utrzymanie w należytym stanie istniejących wałów oraz budowę nowych wałów przeciwpowodziowych,
- 4) dla ochrony wałów przeciwpowodziowych obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów Prawa Wodnego - m. in. zabrania się:
  - przejeżdżania przez wały oraz wzdłuż korony wałów pojazdami lub konno oraz przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych (zakaz nie dotyczy przejeżdżania rowerem wzdłuż korony wałów),
  - upraw gruntu, sadzenia drzew i krzewów w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału po stronie odpowietrznej,
  - wznoszenia obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek oraz dołów i rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej; dopuszczalne jest zmniejszenie tej odległości, zgodnie z przepisami odrębnymi,
  - rozkopywania wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby,
- 5) odległość słupów telekomunikacyjnych i energetycznych linii napowietrznych (NN, SN, WN) od cieków i kanałów oraz rowów melioracyjnych powinna wynosić 3,0 - 6,0 m mierząc od górnej krawędzi skarpy. W przypadkach uzasadnionych technicznie tj. przy

zwartej zabudowie lub innych warunkach terenowych odległość ta może być zmniejszona do 1,5m,

- 6) w przypadku zmiany sposobu użytkowania gruntów odwadnianych przez urządzenia melioracyjne, ze sposobu rolniczego na budowlany, należy przebudować urządzenia melioracyjne i zapewnić sprawne działanie tych urządzeń i drenażu na obszarach rolnych,
  - 7) zgodnie z przepisami Prawa Wodnego zabrania się m.in. zmiany stanu wód na gruncie - ze szkodą dla gruntów sąsiednich, niszczenia lub uszkodzenia urządzeń wodnych, wykonywania w pobliżu urządzeń wodnych robót oraz innych czynności, które mogą powodować w szczególności zmniejszenie wytrzymałości urządzeń wodnych albo ich przydatności gospodarczej;
  - 8) zgodnie z przepisami Prawa Wodnego na wykonanie urządzeń wodnych, a także prowadzenie przez wody powierzchniowe oraz wały przeciwpowodziowe obiektów mostowych, rurociągów, linii energetycznych, linii telekomunikacyjnych oraz innych urządzeń wymagane jest uzyskanie pozwolenia wodno-prawnego,
  - 9) na terenach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne:
    - a) wynikające z art. 88l, iż na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:
      - wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
      - sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk;
      - zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego,
    - b) wynikające z art. 40 ust. 1 pkt 3, iż na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.
- Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od w/w zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym lub, w przypadku, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.
- 10) dla Zbiornika Mietkowskiego utrzymuje się podstawową funkcję jaką jest retencja wód (zasilanie wód rzeki Odry w okresach niżówkowych) oraz funkcja przeciwpowodziowa. Ponadto, dodatkowe funkcje Zbiornika to eksploatacja surowców naturalnych na obszarze udokumentowanego złoża, a także usługi sportu oraz turystyki i rekreacji. Wykorzystanie gospodarcze Zbiornika winno respektować ustanowione formy i zasady ochrony przyrody,
  - 11) na obszarze Zbiornika Proszkowskiego dopuszczalne funkcje to retencja wód, eksploatacja kruszyw oraz usługi turystyki i rekreacji. W wyniku prowadzonej rekultywacji wyeksploatowanego złoża dopuszczalna jest zmiana linii brzegowej i powierzchni lustra wody w zbiorniku,

- 12) realizowany jest nowy zbiornik retencyjny Wawrzeńczyce na rzece Strzegomce na obszarze, gdzie obecnie prowadzona jest eksploatacja kruszywa naturalnego. Dla zbiornika tego dopuszcza się wykorzystanie na cele rekreacyjno-turystyczne,
- 13) pozostałe zbiorniki wodne na terenie gminy Mietków pełnią w środowisku przyrodniczym ważną rolę jako obiekty małej retencji i wpływają również na wzbogacenie bioróżnorodności otaczających terenów,
- 14) dla zbiorników wodnych występujących na terenie gminy dopuszczalne jest wykorzystywanie na cele określone w ustaleniach dla terenu wód powierzchniowych.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej ustala się:

- 1) ochronę i zachowanie krajobrazu kulturowego o najcenniejszych walorach architektonicznych i krajobrazowych,
- 2) ochronę obiektów zabytkowych i ich przestrzennego kontekstu, w szczególności zapobieganie ich degradacji i popadaniu w ruinę, zabezpieczenie stanu technicznego, wspieranie rewaloryzacji i odbudowy,
- 3) wykorzystanie i eksponowanie dawnych zespołów pałacowo-parkowo-folwarcznych i przystosowanie ich do pełnienia nowych funkcji; obiekty te powinny w szczególności stanowić cele turystyczne, służyć m. in. jako obiekty noclegowe i gastronomiczne, a także pełnić takie funkcje jak ośrodki kultury, bądź muzea,
- 4) kontynuowanie lokalnej tradycji architektonicznej w zakresie skali, formy, detalu, materiału nowo wznoszonej zabudowy oraz wpisanie jej w historycznie ukształtowaną przestrzeń,
- 5) zachowanie układu istniejących, historycznie wykształconych dróg,
- 6) zachowanie historycznych parków, ogrodów, alei i szpalerów oraz istniejących zbiorników wodnych,
- 7) przeciwdziałanie, niekorzystnej z punktu widzenia układu przestrzennego, parcelacji kompleksów zabytkowych i unikanie rozdzielania zabudowań zabytkowych od związanego z nimi zaplecza kompozycyjnego i funkcjonalnego,
- 8) oddzielanie historycznych zespołów urbanistycznych od nowych terenów budowlanych pasami zieleni, bądź drogami z towarzyszącymi szpalerami zieleni,
- 9) dążenie do eliminowania realizacji zabudowy na zapleczu historycznych działek,
- 10) lokowanie nowej zabudowy przy siatce istniejących i projektowanych dróg,
- 11) ogrodzenia winny być kształtowane w nawiązaniu do historycznych rozwiązań, zakaz budowy ogrodzeń betonowych z elementów prefabrykowanych,
- 12) planowana infrastruktura techniczna oraz obiekty wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych nie mogą mieć negatywnego wpływu na lokalne wartości kulturowe, w szczególności na krajobraz kulturowy – historyczne dominanty, panoramy, osie widokowe w historycznie ukształtowanych terenach osadniczych i układach ruralistycznych oraz przedpoła sylwetek wsi, w tym ze strony najazdów dróg.

Na obszarze gminy określa się strefy ochrony konserwatorskiej:

Strefa ochrony konserwatorskiej „A”

Strefa „A” obejmuje:

- zespoły kościelne (kościół z cmentarzami przykościelnymi, ogrodzeniami i zabytkowymi elementami małej architektury),
- zespoły pałacowo-folwarczne, dworsko-folwarczne, folwarczne wraz z parkami i założeniami ogrodowymi,
- założenia ruralistyczne, w obrębie których elementy dawnego układu przestrzennego miejscowości – rozplanowanie, kształt zewnętrzny zabudowy, jej powiązania z zielenią i krajobrazem, zachowały się w dobrym stanie i całość stanowi dużą wartość kulturową w skali lokalnej.

Wytyczne dla strefy „A”:

- 1) należy zachować historyczny układ przestrzenny (tj. rozplanowanie dróg, ulic i miedzuchów, placów, historycznych zbiorników wodnych, przebieg: linii zabudowy, kompozycję wewnątrz urbanistycznych, kompozycję historycznej zieleni) oraz poszczególne elementy tego układu (tj. historyczne nawierzchnie placów i chodników, historyczne obiekty techniczne, zabudowę i zieleń),
- 2) poszczególne obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać restauracji i modernizacji technicznej z dostosowaniem obecnej lub projektowanej funkcji do wartości obiektu, a funkcje uciążliwe i degradujące wyeliminować,
- 3) należy dostosować nową zabudowę do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie sytuacji, skali, bryły i jej formy architektonicznej oraz nawiązać formami współczesnymi i stosowanymi materiałami do lokalnej tradycji architektonicznej,
- 4) nowa zabudowa winna być kształtowana w oparciu o dostępne materiały ikonograficzne, w nawiązaniu do historycznej zabudowy,
- 5) nowa zabudowa nie może dominować nad zabudową historyczną,
- 6) należy dostosować współczesną funkcję obiektów do wartości zabytkowych,
- 7) urbanistyczne wnętrza zabytkowych zespołów zabudowy powinny zostać zagospodarowane jako zieleńce, bądź place,
- 8) zakazuje się wprowadzania przegrodzeń dzielących optycznie historyczny zespół,
- 9) zakaz lokalizacji konstrukcji wieżowych związanych z urządzeniami przekątnikowymi telekomunikacji,
- 10) zakaz lokalizacji elementów wysokościowych instalacji odnawialnych źródeł energii,
- 11) wyklucza się możliwość wprowadzenia nowych napowietrznych linii teletechnicznych i energetycznych,
- 12) wyklucza się możliwość stosowania ogrodzeń betonowych i prefabrykowanych o monolitycznych przesłach; forma, materiał i wysokość ogrodzenia winy nawiązywać do lokalnych historycznych ogrodzeń,
- 13) obiekty dysharmonizujące, bądź elementy zniekształcające założenie historyczne (np. błędne nasadzenia) usunąć lub pozostawić do śmierci technicznej,
- 14) inwestor winien liczyć się z koniecznością wykonania badań architektonicznych, archeologicznych, stratygraficznych, urbanistycznych, dendrologicznych lub innych specjalistycznych opracowań studialnych,
- 15) zakres uzgodnień i pozwoleń konserwatorskich regulują przepisy odrębne.

Dla zespołów kościelnych, niezależnie od powyższych uwarunkowań, jako nadrzędne należy przyjąć:

- 1) priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej,
- 2) zachowanie i konserwowanie zabytkowego układu przestrzennego oraz poszczególnych elementów tego układu,
- 3) dopuszczenie nowych inwestycji wyłącznie jako uzupełnienie już istniejącej formy zain-

westowania terenu, przy założeniu maksymalnego zachowania i utrwalenia historycznych relacji oraz pod warunkiem, iż nie kolidują one z historycznym charakterem założenia.

Strefa ochrony konserwatorskiej „B”

Strefa „B” obejmuje obszary historycznych układów ruralistycznych, w obrębie których elementy dawnego układu przestrzennego miejscowości – rozplanowanie, kształt zewnętrzny zabudowy, a także jej powiązania z zielenią i krajobrazem zachowały się w stosunkowo dobrym stanie i całość stanowi wartość kulturową w skali lokalnej.

Wytyczne dla strefy „B”:

- 1) należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego, tj. rozplanowanie dróg, ulic, placów, przebieg linii zabudowy, historyczną zabudowę, historyczne obiekty techniczne, kompozycję: wewnątrz ruralistycznych, zabudowy, historycznej zieleni,
- 2) należy zachować historyczne nawierzchnie kamienne,
- 3) obiekty o wartościach zabytkowych należy poddać restauracji i modernizacji technicznej z dostosowaniem funkcji do wartości obiektu,
- 4) w przypadku rozbudowy obiektu, powinien on tworzyć spójną kompozycję z istniejącą częścią,
- 5) należy dostosować nową zabudowę do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie sytuacji, skali, bryły i jej formy architektonicznej oraz nawiązać formami współczesnymi i stosowanymi materiałami do lokalnej tradycji architektonicznej,
- 6) zabudowa w obrębie zespołów folwarcznych/zagród możliwa jest w miejscu nieistniejących już budynków historycznych lub jako logiczne uzupełnienie czworoboku, bądź układu zabudowy,
- 7) na terenie zabytkowych zespołów folwarcznych dopuszcza się silosy jako wbudowane w obiekty folwarczne, ponadto, dopuszcza się lokalizowanie silosów, zbiorników na materiały masowe na tyłach działek, osłoniętych zabudową, w miejscach nieekspozowanych,
- 8) zakazuje się wprowadzania przegrodzeń dzielących optycznie historyczne zespoły,
- 9) nowa zabudowa nie może dominować nad zabudową historyczną,
- 10) dachy dwuspadowe lub naczółkowe, symetryczne, o nachyleniu połaci pod kątem 38°-50°, przy czym w przypadku posadowienia budynków w skarpach, częściowo pod powierzchnią ziemi dopuszcza się stosowanie dachów zielonych,
- 11) wymagane elewacje tynkowane lub ceglane; zakaz stosowania tworzyw sztucznych (np. siding) jako materiałów okładzinowych,
- 12) elementy dysharmonizujące, nie spełniające warunków ochrony strefy konserwatorskiej, usunąć lub poddać odpowiedniej przebudowie. Analogicznie należy postępować w stosunku do innych elementów zniekształcających założenie historyczne (np. błędnych nasadzeń zieleni),
- 13) zakaz budowy ogrodzeń betonowych z elementów prefabrykowanych,
- 14) formą, materiałem i wysokością ogrodzeń nawiązać do lokalnych, historycznych ogrodzeń,
- 15) zakaz lokalizacji konstrukcji wieżowych związanych z urządzeniami przekaźnikowymi telekomunikacji,
- 16) zakaz lokalizacji elementów wysokościowych instalacji odnawialnych źródeł energii,
- 17) wyklucza się możliwość prowadzenia nowych napowietrznych linii teletechnicznych i energetycznych;
- 18) elementy infrastruktury winny być projektowane w sposób uwzględniający zachowanie wartości walorów krajobrazowych i ochronę historycznego krajobrazu kulturowego;
- 19) zakres uzgodnień i pozwoleń konserwatorskich regulują przepisy odrębne.
- 20) zasięg strefy uznaje się za równoznaczny z obszarem przeznaczonym do ujęcia w gminnej ewidencji zabytków.

Strefa ochrony konserwatorskiej „W” - ścisłej ochrony archeologicznej

Strefa „W” obejmuje tereny o rozpoznanej zawartości stanowisk archeologicznych podlegających ochronie konserwatorskiej, a charakteryzujących się własną formą krajobrazową. Obiekty, dla których wyznaczono strefę „W” wyłączone są z wszelkiej działalności inwestycyjnej, która mogłaby naruszyć ich specyficzną formę.

W strefie „W” obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- 1) zakazana jest wszelka działalność inwestycyjna niezwiązana bezpośrednio z konserwacją lub rewaloryzacją tego terenu,
- 2) dopuszcza się jedynie prowadzenia prac porządkowych, konserwację zachowanych fragmentów zabytkowych celem ich ekspozycji w terenie lub zabezpieczenia przed zniszczeniem, dla dopuszczalnych prac wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Strefa ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych

Obejmuje obszary o stwierdzonej lub domniemanej zawartości ważnych reliktyw archeologicznych. Dotyczy to miejscowości o metryce średniowiecznej i nowożytnej oraz obszarów o zachowanych relikwach pradziejowego i historycznego osadnictwa. Dla prac ziemnych w obrębie tej strefy należy przeprowadzić badania archeologiczne, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską w poszczególnych miejscowościach

Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Zabytki objęte są wszelkimi rygorami prawnymi, wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim objęte są rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Odnośnie obiektów zabytkowych obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej. Należy dążyć do pełnej rewaloryzacji zabytków. Rygory te obowiązują niezależnie od położenia budowli czy innego wpisanego do rejestru zabytków obiektu w poszczególnych strefach ochrony konserwatorskiej.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- 1) kościół filialny św. Barbary w Borzygniewie,
- 2) dwór (ruina) w Borzygniewie,
- 3) kościół filialny św. Anny w Domanicach,
- 4) mauzoleum grobowe, obecnie kaplica cmentarna w Domanicach,
- 5) zespół pałacowy w Domanicach,
- 6) park pałacowy w Domanicach,
- 7) pałac (ruina) w Maniowie małym,
- 8) park pałacowy w Maniowie Małym,
- 9) kościół parafialny Niepokalanego Poczęcia NMP w Maniowie Wielkim,
- 10) obora dworska w Maniowie Wielkim,
- 11) stajnia dworska w Maniowie Wielkim,
- 12) spichlerz (spalony) w Maniowie Wielkim,
- 13) dwór obronny (ruina) w Mietkowie,
- 14) kościół filialny św. Michała Archanioła w Milinie,
- 15) pałac w Milinie,
- 16) park pałacowy w Milinie,
- 17) pałac (obecnie dom mieszkalny) w Proszkowicach,
- 18) kościół fil. św. Jakuba Apostoła w Ujowie.

Obiekty ujęte w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków

Wykaz obiektów ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków przedstawia Tabela 44. Obejmuje on 265 obiektów. Ponadto, obiekty ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków w poszczególnych miejscowościach zostały wskazane w rozdziale II w punkcie 3.

Zasób wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków podlega sukcesywnemu rozpoznaniu i może być aktualizowany.

Tabela 44. Wykaz obiektów na terenie gminy Mietków, ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wpisanych do rejestru zabytków

L.p.	L.p. w miejscowości	Miejscowość	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr Zabytków
		BORZYGNIEW				
1	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
2	2.	BORZYGNIEW	Zespół kościelny:	ul. Szkolna 5		
3	a.	Borzygniew	Kościół fil. św. Barbary	ul. Szkolna 5	2 poł. XIII, XVII, XIX	A/1230/1246 z dn. 5.03.65
4	b.	Borzygniew	Kaplica grobowa	ul. Szkolna 5	ok. 1900	
5	c.	Borzygniew	Cmentarz kat.	ul. Szkolna 5	XV	
6	d.	Borzygniew	Mur cmentarny z bramami	ul. Szkolna 5	XV, XVIII/XIX	
7	3	BORZYGNIEW	Zespół dworski:			
8	a.	Borzygniew	Dwór (ruina)		1613	1247 z dn. 5.03.65
9	b.	Borzygniew	Brama wjazdowa		XIX/XX	
10	c.	Borzygniew	Bud. gosp. I		XIX/XX	
11	d.	Borzygniew	Bud. gosp. II		XIX/XX	
12	e.	Borzygniew	Obora I		XIX/XX	
13	f.	Borzygniew	Obora II		XIX/XX	
14	g.	Borzygniew	Obora III		XIX/XX	
15	h.	Borzygniew	Stajnia		XIX/XX	
16	i.	Borzygniew	Park pałacowy		XVIII/XIX	
17	4	BORZYGNIEW	Dom mieszk.	ul. Główna 11	ok. 1850	
18	5	BORZYGNIEW	Dom mieszk.	ul. Główna 15	k. XIX	
19	6	BORZYGNIEW	Dom mieszk.-gosp.	ul. Główna 16	k. XIX	
		CHWAŁÓW				
20	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
21	2	CHWAŁÓW	Cmentarz poewang.	w pn. części wsi	2 poł. XIX	
22	a.	Chwałów	Dzwonnica		p. XX	
23	3	CHWAŁÓW	Zespół pałacowy:			
24	a.	Chwałów	Pałac		k. XIX, XX	
25	b.	Chwałów	Oficyna mieszk.-gosp.		poł. XIX	
26	c.	Chwałów	Bud. gosp.		k. XIX	
27	d.	Chwałów	Stodoła		1889	
28	e.	Chwałów	Wozownia		XIX/XX	
29	f.	Chwałów	Wiata		p. XX	
30	4	CHWAŁÓW	Dom mieszk.	Nr 1	p. XX	
31	5	CHWAŁÓW	Dom mieszk.	Nr 11	ok. 1870	
		DOMANICE				

32	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
33	2	DOMANICE	Zespół kościelny:			
34	a.	Domanice	Kościół fil. św. Anny		2 poł. XV, 1665, 1894	A/1231/1673 z dn. 12.05.66
35	b.	Domanice	Cmentarz kat.		XVII	
14	3	DOMANICE	Cmentarz wiejski	w pn. części wsi	2 poł. XIX	
36	a.	Domanice	Mauzoleum grobowe, ob. kaplica cmentarna		1856	A/1232/543/W z dn. 3.02.83
37	4	DOMANICE	Zespół pałacowy:		XII/XIII, 1820, p. XX	1188 z dn. 10.12.64
38	a.	Domanice	Pałac	Nr 25	1600, 2 poł. XVII, XIX	
39	b.	Domanice	Oficyna pałacowa, ob. przedszkole		XVIII, p. XIX	
40	c.	Domanice	Stajnia ze spichlerzem		XVIII, p. XIX	
41	d.	Domanice	Wozownia, ob. garaże		XVIII, 1 poł. XIX	
42	e.	Domanice	Kuźnia		ok. 1820	
43	f.	Domanice	Pawilon ogrodowy		XVIII, p. XIX	
44	g.	Domanice	Park pałacowy		1 poł. XVIII	372/W z dn. 24.07.76
45	5	DOMANICE	Zespół folwarku I:	Nr 10		
46	a.	Domanice	Bud. mieszk.-gosp. I	Nr 10	XIX/XX	
47	b.	Domanice	Bud. mieszk.-gosp. II	Nr 10	XIX/XX	
48	c.	Domanice	Bud. gosp. I	Nr 10	XIX/XX	
49	d.	Domanice	Bud. gosp. II	Nr 10	XIX/XX	
50	e.	Domanice	Stodoła I	Nr 10	XIX/XX	
51	f.	Domanice	Stodoła II	Nr 10	XIX/XX	
52	6	DOMANICE	Zespół folwarku II:	Nr 48		
53	a.	Domanice	Dom mieszk.	Nr 48	k. XIX	
54	b.	Domanice	Obora I	Nr 48	k. XIX	
55	c.	Domanice	Obora II	Nr 48	k. XIX	
56	d.	Domanice	Spichlerz I	Nr 48		
57	e.	Domanice	Spichlerz II	Nr 48		
58	f.	Domanice	Stodoła I	Nr 48		
59	g.	Domanice	Stodoła II	Nr 48		
60	h.	Domanice	Stodoła III	Nr 48		
61	7	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 8	1901	
62	8	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 9	ok. 1870	
63	9	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 13	poł. XIX, k. XIX	
64	a.	Domanice	Bud. gosp.	Nr 13	k. XIX	
65	10	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 19	1841	
66	a.	Domanice	Stodoła	Nr 19	poł. XIX	
67	11	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 20	poł. XIX	
68	12	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 21	ok. 1910	
69	13	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 23	XIX/XX	
70	14	DOMANICE	Dom mieszk. z pocztą	Nr 24	k. XIX	
71	15	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 27	XIX/XX	

72	16	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 28	ok. 1910	
73	17	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 44	p. XX	
74	18	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 45	XIX/XX	
75	19	DOMANICE	Bud. mieszk.-gosp.	Nr 46	XIX/XX	
76	a.	Domanice	Stodoła	Nr 46		
77	20	DOMANICE	Zespół budynków szkolnych:			
78	a.	Domanice	Bud. szkolny I	Nr 50	XVIII/XIX	
79	b.	Domanice	Bud. szkolny II, d. pastorówka	Nr 50 a	poł. XVIII	
80	c.	Domanice	Bud. szkolny III, d. bud. gosp.	Nr 50 b	poł. XVIII, p. XX	
32	21	DOMANICE	Dom mieszk. z Klubem „Ruch”	Nr 51	XIX/XX	
81	22	DOMANICE	Kamienica, ob. biblioteka	Nr 53	k. XIX	
82	a.	Domanice	Bud. gosp.	Nr 53	k. XIX	
83	23	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 54	k. XIX	
84	24	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 55	k. XIX	
85	25	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 57	1821	
86	26	DOMANICE	Zespół mieszk.-gosp.:	Nr 72	XIX/XX	
87	a.	Domanice	Bud. mieszk.-gosp.	Nr 72	XIX/XX	
88	b.	Domanice	Bud. bramny	Nr 72	XIX/XX	
89	c.	Domanice	Bud. gosp.	Nr 72	XIX/XX	
90	27	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 74	2 poł. XIX	
91	a.	Domanice	Obora	Nr 74	1852	
92	28	DOMANICE	Dom mieszk.	Nr 81	XIX/XX	
		DZIKOWA				
93	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
94	2	DZIKOWA	Zespół mieszk.-gosp.:	Nr 3		
95	a.	Dzikowa	Dom mieszk.	Nr 3	XVIII/XIX, 1881	
96	b.	Dzikowa	Obora I	Nr 3	ok. 1880	
97	c.	Dzikowa	Obora II	Nr 3	ok. 1880	
98	3	DZIKOWA	Dom mieszk.	Nr 5	ok. 1870	
99	4	DZIKOWA	Dom mieszk.	Nr 11	ok. 1860	
100	a.	Dzikowa	Stodoła	Nr 11	k. XIX	
101	5	DZIKOWA	Dom mieszk.	Nr 12	ok. 1877	
		MANIÓW				
102	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
103	2	MANIÓW	Zespół cmentarza:			
104	a.	Maniów	Cmentarz poewang.	w pd.-zach. cz wsi	2 poł. XIX	
105	b.	Maniów	Kaplica cmentarna św. Krzysztofa		k. XIX	
106	c.	Maniów	Mur cmentarny z bramą		k. XIX	
107	3	MANIÓW	Zespół młyna:	ul. Leśna 2		
108	a.	Maniów	Młyn, ob. dom mieszk.	ul. Leśna 2	1892	
109	b.	Maniów	Bud. gosp.	ul. Leśna 2	ok. 1890	
110	4	MANIÓW	Bud. mieszk.-gosp.	ul. Proszkowska 6	ok. 1870	
111	5	MANIÓW	Dom mieszk.	ul. Sobócka 9	1786, 1924	

112	a.	Maniów	Bud. gosp.	ul. Sobócka 9	1770	
113	b.	Maniów	Obora	ul. Sobócka 9	1 poł. XIX	
114	6	MANIÓW	Dom mieszk.-gosp.	ul. Sobócka 11	k. XIX	
115	7	MANIÓW	Bud. mieszk., ob. gosp.	ul. Sobócka 18	poł. XIX	
116	8	MANIÓW	Dom mieszk.	ul. Sobócka 20	XIX/XX	
117	9	MANIÓW	Dom mieszk.-gosp.	ul. Sobócka 24	ok. 1880	
118	10	MANIÓW	Zespół mieszk.- gosp.:	ul. Sobócka 30		
119	a.	Maniów	Bud. mieszk.-gosp.	ul. Sobócka 30	ok. 1880	
120	b.	Maniów	Bud. mieszk.-gosp., ob. gosp.	ul. Sobócka 30	XIX/XX	
121	c.	Maniów	Stodoła	ul. Sobócka 30	XIX/XX	
122	11	MANIÓW	Dom mieszk.	ul. Sobócka 31	XIX/XX	
123	12	MANIÓW	Dom mieszk.	ul. Sobócka 34	ok. 1860	
		MANIÓW MAŁY				
124	1	Historyczny zespół ruralistyczny wsi				
125	2	MANIÓW MAŁY	Zespół pałacowy:	ul. Parkowa		
126	a.	Maniów Mały	Pałac (ruina)	ul. Parkowa 1	1750, poł. XIX	1795 z dn. 20.08.66
127	b.	Maniów Mały	Oficyna pałacowa	ul. Parkowa 3	XVIII, k. XIX, XX	
128	c.	Maniów Mały	Spichlerz, ob. dom mieszk.	ul. Parkowa 5	1746	
129	d.	Maniów Mały	Park pałacowy		poł. XIX	371/W z dn. 24.07.76
130	3	MANIÓW MAŁY	Spichlerz, ob. dom mieszk.	ul. Główna 7	p. XIX, XX	
131	a.	Maniów Mały	Stodoła	ul. Główna 7	k. XIX	
132	4	MANIÓW MAŁY	Bud. mieszk.-gosp.	ul. Główna 10	ok. 1870	
		MANIÓW WIELKI				
133	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
134	2	MANIÓW WIELKI	Kościół par. Niepokalanego Poczęcia NMP	ul. Okulicka 3	poł. XIV, XV, 1678, 1861	A/1233/1796 z dn. 20.08.66
135	a.	Maniów Wielki	Cmentarz kat.	ul. Okulicka 3	XV	
136	3	MANIÓW WIELKI	Zespół pałacowy:	ul. Sobócka		
137	a.	Maniów Wielki	Pałac (ruina)	ul. Sobócka	XVIII, XIX	
138	b.	Maniów Wielki	Oficyna dworska	ul. Sobócka 6	XVIII, XIX/XX	
139	c.	Maniów Wielki	Dom mieszk. I	ul. Sobócka 6	k. XIX, XX	
140	d.	Maniów Wielki	Dom mieszk. II	ul. Sobócka 6	XIX/XX	
141	e.	Maniów Wielki	Obora dworska	ul. Sobócka 6	p. XIX, p. XX	1797 z dn. 22.08.66
142	f.	Maniów Wielki	Obora II	ul. Sobócka 6	k. XIX	
143	g.	Maniów Wielki	Stajnia dworska	ul. Sobócka 6	p. XIX, p. XX	1797 z dn. 22.08.66
144	h.	Maniów Wielki	Spichlerz (spalony)	ul. Sobócka 6	p. XIX, p. XX	1797 z dn. 22.08.66
145	i.	Maniów Wielki	Ujęcie wody	ul. Sobócka	k. XIX	
146	j.	Maniów Wielki	Stodoła I	po drugiej str. ul. Sobóckiej	k. XIX	
147	k.	Maniów Wielki	Stodoła II	po drugiej str. ul. Sobóckiej	k. XIX	

148	1.	Maniów Wielki	Park pałacowy		2 poł. XVIII	
149	4	MANIÓW WIELKI	Zespół mieszk.-gosp.:	ul. Krótka 4	XIX/XX	
150	a.	Maniów Wielki	Bud. mieszk.-gosp.	ul. Krótka 4	XIX/XX	
151	b.	Maniów Wielki	Bud. gosp. I	ul. Krótka 4	XIX/XX	
152	c.	Maniów Wielki	Bud. gosp. II	ul. Krótka 4	XIX/XX	
153	5	MANIÓW WIELKI	Willa	ul. Leśna 3	XIX/XX	
154	6	MANIÓW WIELKI	Dom mieszk. ze sklepem	ul. Leśna 8	p. XX	
155	7	MANIÓW WIELKI	Bud. mieszk.-gosp.	ul. Leśna 20	XIX/XX	
156	8	MANIÓW WIELKI	Dom mieszk.	ul. Sobócka 8	2 poł. XIX	
157	a.	Maniów Wielki	Obora	ul. Sobócka 8	2 poł. XIX	
158	9	MANIÓW WIELKI	Dom mieszk.	ul. Sobócka 13	ok. 1910	
159	a.	Maniów Wielki	Bud. gosp.	ul. Sobócka 13	ok. 1910	
		MIETKÓW				
160	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
161	2	MIETKÓW	Dwór obronny (ruina)	ul. Ogrodowa 6	poł. XVI, poł. XIX	1798 z dn. 22.08.66
162	a.	Mietków	Otoczenie dworu		ok. 1885	
163	3	MIETKÓW	Młyn, ob. dom mieszk.	ul. Kątecka	XIX/XX	
164	4	MIETKÓW	Zasadnicza Szkoła Mech.-Roln.	ul. Kolejowa	ok. 1870	
165	5	MIETKÓW	Dom mieszk.	ul. Kolejowa 26	p. XX	
166	6	MIETKÓW	Gołębnik drewn.	Teren KOMEX	1898	
		MILIN				
167	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
168	2	MILIN	Zespół kościelny:	ul. Chłopska		
169	a.	Milin	Kościół fil. św. Michała Archanioła	ul. Chłopska	p. XIV, XV	A/1234/1799 z dn. 22.08.66
170	b.	Milin	Cmentarz kat.	ul. Chłopska	XIV-XV, XVIII	
171	c.	Milin	Mur cmentarza z bramą	ul. Chłopska		
172	3	MILIN	Zespół pałacowy:	ul. Chłopska		
173	a.	Milin	Pałac	ul. Chłopska 2	XVI, 2 poł. XVII, 1778, XIX	1800 z dn. 22.08.66
174	b.	Milin	Obora	ul. Chłopska 10	p. XX	
175	c.	Milin	Zespół bud. folwarcznych	ul. Chłopska 10	p. XX	
176	c.	Milin	Park pałacowy		XVIII/XIX	370/W z dn. 24.07.76
177	4	MILIN	Dom mieszk.	ul. Bystrzycka 2	XIX/XX	
178	5	MILIN	Dom mieszk.	ul. Bystrzycka 7	ok. 1870	
179	a.	Milin	Obora	ul. Bystrzycka 7	ok. 1870	
180	6	MILIN	Dom mieszk.	ul. Bystrzycka 9	k. XIX	
181	7	MILIN	Dom mieszk.	ul. Chłopska 10	ok. 1910	
182	8	MILIN	Dom Ludowy, ob. biblioteka	ul. Chłopska 11, ob. 9	p. XX	
183	9	MILIN	Dom mieszk.	ul. Chłopska 18	ok. 1910	
184	10	MILIN	Dom mieszk.	ul. Chłopska 21	ok. 1860	
185	11	MILIN	Dom mieszk.	ul. Chłopska 22	p. XX	

186	12	MILIN	Dom mieszk.	ul. Chłopska 23	p. XX	
187	13	MILIN	Dom mieszk.	ul. Chłopska 25	XIX/XX	
188	14	MILIN	Dom mieszk.	ul. Chłopska 29	poł. XIX	
189	15	MILIN	Dom mieszk.	ul. Chłopska 33	XIX/XX, ok. 1910	
190	16	MILIN	Dom mieszk.	ul. Chłopska 35	1857, k. XIX	
191	17	MILIN	Zespół młyna:	ul. Chłopska 36	p. XX	
192	a.	Milin	Młyn wodny, ob. magazyn	ul. Chłopska 36	p. XX	
193	b.	Milin	Dom mieszk.	ul. Chłopska 36	p. XX	
194	18	MILIN	Dom mieszk.	ul. Chłopska 38	poł. XIX, p. XX	
195	19	MILIN	Dom mieszk.-gosp.	ul. Kątecka 1	p. XX	
196	20	MILIN	Dom mieszk.	ul. Kątecka 4	k. XIX	
197	21	MILIN	Dom mieszk.	ul. Kątecka 6	k. XIX	
198	22	MILIN	Dom mieszk.	ul. Kątecka 11	k. XIX	
199	23	MILIN	Plebania, ob. dom mieszk.	ul. Leśna 4	k. XIX	
		PIŁAWA				
200	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
201	2	PIŁAWA	Dom mieszk.	Nr 19/21	ok. 1870	
202	3	PIŁAWA	Zespół mieszk.- gosp.	Nr 33		
203	a.	Piława	Bud. mieszk.-gosp.	Nr 33	1871, ok. 1910	
204	b.	Piława	Obora	Nr 33	ok. 1871	
205	c.	Piława	Stajnia, ob. garaż	Nr 33	ok. 1871	
		PROSZKOWICE				
206	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
207	2	PROSZKOWICE	Cmentarz wiejski	na pd. skraju wsi	2 poł. XIX	
208	a.	Proszkowice	Kaplica przedpogrzebo wa		p. XX	
209	3	PROSZKOWICE	Pałac, ob. dom mieszk.	ul. Szkolna 41	1715, 1837, p. XX	624/W z dn. 14.06.89
210	4	PROSZKOWICE	Bud. mieszk.-gosp.	ul. Boczna 6	ok. 1870	
211	5	PROSZKOWICE	Dom mieszk.	ul. Szkolna 15	k. XIX	
212	6	PROSZKOWICE	Dom mieszk.	ul. Szkolna 16	1883	
213	a.	Proszkowice	Bud. gosp.	ul. Szkolna 16	ok. 1880	
214	7	PROSZKOWICE	Dom mieszk.	ul. Szkolna 17	1869	
215	a.	Proszkowice	Bud. gosp.	ul. Szkolna 17		
216	8	PROSZKOWICE	Dom mieszk.	ul. Szkolna 18	k. XIX	
217	9	PROSZKOWICE	Dom mieszk.	ul. Szkolna 21	k. XIX, ok. 1910	
218	10	PROSZKOWICE	Dom mieszk.	ul. Szkolna 23	ok. 1870	
219	11	PROSZKOWICE	Dom mieszk.	ul. Szkolna 28	XIX/XX	
220	12	PROSZKOWICE	Dom mieszk.	ul. Szkolna 32	k. XIX	
221	a.	Proszkowice	Bud. gosp.	ul. Szkolna 32	k. XIX	
222	13	PROSZKOWICE	Szkoła podstawowa + ogrodzenie	ul. Szkolna 33	ok. 1910	
223	14	PROSZKOWICE	Bud. gosp.	ul. Szkolna 40	k. XIX	
		STRÓŻA				
224	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				

225	2	d.STRÓŻA DOLNA	Cmentarz rodowy	w pn. części wsi	2 poł. XIX	
226	3	d. STRÓŻA DOLNA	Park pałacowy		XIX/XX	
227	a.	d. Stróža Dolna	Grobowiec rodzinny		2 poł. XIX	
228	3.	d. STRÓŻA DOLNA	Spichlerz	ul. Parkowa	1788, XX	
229	4	d. STRÓŻA DOLNA	Bud. mieszk.-gosp.	ul. Parkowa 5	k. XIX	
230	5	d. STRÓŻA DOLNA	Dom mieszk.	ul. Parkowa 8	ok. 1910	
231	6	d. STRÓŻA GÓRNA	Kościół fil. św. Jana Chrzyciciela	ul. Szkolna 12	1856	
232	a.	d. Stróža Górna	Cmentarz kat.	ul. Szkolna 12	ok. 1856	
233	b.	d. Stróža Górna	Plebania	ul. Szkolna 12	XIX/XX	
234	7	d. STRÓŻA GÓRNA	d. cmentarz kat.	na zach. od wsi	2 poł. XIX	
235	8	d. STRÓŻA GÓRNA	d. cmentarz ewang.	na zach. od wsi	2 poł. XIX	
236	9	d. STRÓŻA GÓRNA	Most na rz. Strzegomce	ul. Kolejowa	p. XX	
237	10	d. STRÓŻA GÓRNA	Dom mieszk. ze sklepem	ul. Kolejowa 8	ok. 1910	
238	11	d. STRÓŻA GÓRNA	Dom mieszk.	ul. Szkolna 1	k. XIX	
239	a.	d. Stróža Górna	Obora	ul. Szkolna 1	k. XIX	
240	12	d. STRÓŻA GÓRNA	Bud. mieszk.-gosp.	ul. Szkolna 4 (d. oficyna nr 5)	XIX/XX	
241	13	d. STRÓŻA GÓRNA	Dom mieszk.	ul. Szkolna 5	ok. 1870	
242	a.	d. Stróža Górna	Bud. gosp.	ul. Szkolna 5	ok. 1870	
243	14	d. STRÓŻA GÓRNA	Dom mieszk.	ul. Szkolna 6	ok. 1910	
		UJÓW				
244	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
245	2	UJÓW	Kościół fil. św. Jakuba Apostoła		k. XIII, XV/ XVI, 1882	A/1235/1239 z dn. 21.12.64
246	a.	Ujów	Cmentarz kat.		XIV	
247	3	UJÓW	Dom mieszk.	Nr 18	k. XIX	
248	4	UJÓW	Dom mieszk.	Nr 20	1869	
249	5	UJÓW	Dom mieszk.	Nr 22	k. XIX	
		WAWRZEŃCZYCE				
250	1	Historyczny układ ruralistyczny wsi				
251	2	WAWRZEŃCZYCE	Kościół par. św. Wawrzyńca		1815-16	
252	a.	Wawrzeńczyce	Plebania	Nr 45	p. XX	
253	b.	Wawrzeńczyce	Cmentarz kat.		XV	
254	3	WAWRZEŃCZYCE	Zespół pałacowo-parkowy:			
255	a.	Wawrzeńczyce	Brama wjazdowa		ok. 1820	
256	b.	Wawrzeńczyce	Park pałacowy		poł. XIX	
257	4	WAWRZEŃCZYCE	Dom mieszk.	Nr 7	p. XX	
258	5	WAWRZEŃCZYCE	Dom mieszk.	Nr 14	1888	
259	6	WAWRZEŃCZYCE	Dom mieszk.	Nr 19	2 poł. XIX	
260	7	WAWRZEŃCZYCE	Dom mieszk.	Nr 23 b	ok. 1910	
261	8	WAWRZEŃCZYCE	Szkoła, ob. dom mieszk.	Nr 24	ok. 1920	
262	9	WAWRZEŃCZYCE	Dom mieszk.	Nr 27	k. XIX	
263	10	WAWRZEŃCZYCE	Dom mieszk.	Nr 29	k. XIX	
264	11	WAWRZEŃCZYCE	Dom mieszk.	Nr 31	ok. 1920	
265	12	WAWRZEŃCZYCE	Dom mieszk. ze sklepem	Nr 32	k. XIX	

Zalecenia dla obiektów historycznych ujętych w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków:

- 1) obiekty zabytkowe należy poddać restauracji i modernizacji technicznej z dostosowaniem obecnej lub projektowanej funkcji do wartości obiektu,
- 2) należy zachować lub odtworzyć ich rozplanowanie, bryłę, kształt i geometrię dachu oraz zastosowane tradycyjne materiały budowlane oraz kolorystykę elewacji,
- 3) należy utrzymać, a w zniszczonych fragmentach odtworzyć, historyczny detal architektoniczny,
- 4) należy chronić zachowany układ i wystrój wnętrz oraz dążyć do jego odtworzenia w tych przypadkach, gdy uległ niekorzystnym zmianom,
- 5) należy zachować kształt, rozmiary i rozmieszczenie otworów zgodne z historycznym wizerunkiem budynku,
- 6) należy utrzymać oryginalną stolarkę okien i drzwi, a w przypadku jej zniszczenia i wymiany - zachować kształt, kolor, podział, wielkość elementów podziału stolarki,
- 7) elementy napowierzchniowe instalacji technicznych oraz elementy reklamy projektować i montować z zachowaniem wartości zabytkowych obiektów.

Zasób ewidencji zabytków oraz rejestr zabytków podlega sukcesywnemu rozpoznaniu i może być aktualizowany.

Historyczne cmentarze

Na terenie historycznych cmentarzy obowiązują następujące warunki konserwatorskie:

- 1) należy utrzymać i konserwować zachowane elementy historycznego układu przestrzennego oraz poszczególne elementy tego układu, w tym obiekty sztuki sepulkralnej, zieleń;
- 2) nieużytkowany historyczny cmentarz należy zachować jako teren zielony;
- 3) nagrobki o wartościach zabytkowych należy zabezpieczyć przed dewastacją i pozostawić na miejscu, ewentualnie stworzyć dla nich lapidaria lub zachować je w inny sposób uzgodniony z właściwym wojewódzkim konserwatorem zabytków;
- 4) dopuszcza się ogrodzenie historycznego cmentarza w sposób trwały w terenie (funkcję ogrodzenia pełnić może mur, estetyczne ogrodzenie metalowe, jak i naturalne, np. żywopłot);
- 5) w przypadku poszerzania cmentarza historycznego należy odseparować go ogrodzeniem, aleją lub żywopłotem od nowego;
- 6) dla terenu zabytkowych cmentarzy należy ustalić stanowisko archeologiczne.

Historyczne założenia zieleni i pojedyncze okazy

Obowiązuje pielęgnacja zieleni. W przypadku grup zieleni (szpalerów, alei, parków) należy usuwać chore drzewa i uzupełniać układ nowymi nasadzeniami.

Rewaloryzacja parków wpisanych do rejestru zabytków winna polegać na odtworzeniu dróg i ścieżek, nowych nasadzeniach, realizacji elementów małej architektury na podstawie projektu rewaloryzacji. Zakres wymaganych uzgodnień i pozwoleń konserwatorskich regulują przepisy odrębne.

Stanowiska archeologiczne

W Tabeli 20 zostały wyszczególnione stanowiska archeologiczne znajdujące się w ewidencji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Stanowiska te oznaczono na rysunku Uwarunkowań i na rysunku Kierunków studium.

Obowiązuje wymóg przeprowadzenia badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI.

Drogi publiczne

Drogi krajowe:

1) **Autostrada A-4:**

Na terenie gminy Mietków planowana jest dobudowa trzeciego pasa ruchu oraz pasa awaryjnego do autostrady A-4, a także budowa i przebudowa węzłów, obiektów inżynierskich, budowa ogrodzeń i urządzeń ochrony środowiska. Dopuszcza się utworzenie punktu poboru opłat oraz lokalizowanie innych obiektów dla potrzeb funkcjonowania autostrady oraz budowę obiektów obsługi podróżnych.

2) dla **drogi krajowej nr 35**, której odcinek znajduje się na terenie gminy Mietków ustala się klasę drogi głównej ruchu przyspieszonego „GP”.

Drogi powiatowe:

1) dla drogi powiatowej nr 2075D Środa Śląska - Mietków - Sobótka, ustala się klasę drogi zbiorczej - „Z”,

2) dla dróg powiatowych nr 2000D nr 1999D ustala się klasę drogi zbiorczej - „Z”,

3) dla dróg powiatowych nr: 1997D, 1996D, 2010D, 2080D, 2007D, 2085D, 1998D ustala się klasę drogi lokalnej - „L”; dopuszcza się zbiorczą - „Z”,

4) dla dróg powiatowych nr: 2008D, 2001D, 2005D, 2006D, 2892D ustala się klasę drogi lokalnej - „L” i ewentualne ich przekwalifikowanie do kategorii dróg gminnych.

Dopuszcza się zmianę klasyfikacji publicznych dróg powiatowych.

Drogi gminne:

Publiczne drogi gminne winny mieć parametry klasy „L” i „D”.

Dla gminnych dróg niepublicznych zaleca się parametry zgodne z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej oraz umożliwiające mijanie się pojazdów, lokalizację chodników i infrastruktury technicznej - na terenach planowanej nowej zabudowy szerokości pasa drogowego co najmniej 8 m, a na terenach rolnych - szerokość umożliwiającą przejazd maszyn rolniczych.

Uwaga: dopuszcza się, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, zmianę przebiegu dróg publicznych oraz lokalizowanie nowych dróg.

Dopuszcza się lokalizowanie ekranów akustycznych wzdłuż dróg. Preferowane ekrany przezroczyste, nie powodujące optycznych przegrodzeń przestrzeni.

Parkingi

Wyznacza się lokalizację parkingów dla obsługi ruchu turystycznego przy Zbiorniku Mietkowskim. Ponadto, dopuszcza się lokalizowanie parkingów:

- na wszystkich terenach planowanego zainwestowania kubaturowego,
- na terenach infrastruktury technicznej,
- na terenach linii kolejowej - w rejonie stacji kolejowej i przystanków, a także w sąsiedztwie zainwestowania kubaturowego – zgodnie z przepisami odrębnymi.

Sieć pieszych i rowerowych szlaków turystycznych

Przez gminę Mietków przebiega międzynarodowy szlak rowerowy Eurovelo nr R9, łączący Morze Adriatyckie z Morzem Bałtyckim oraz Ślązański Szlak Św. Jakuba.

Ważniejsze trasy rowerowe i piesze zostały wskazane na rysunku Kierunków. Dopuszcza się ich rozbudowę na całym obszarze gminy Mietków oraz budowę nowych tras i ścieżek rowerowych.

Na szlakach należy zapewnić miejsca przystankowe i odpoczynkowe, z uwzględnieniem lokalizowania ich w miejscach atrakcyjnych krajobrazowo oraz w rejonie obiektów zabytkowych.

Kolej

Teren linii kolejowej nr 274 relacji Wrocław – Zgorzelec jest terenem zamkniętym, ustanowionym przez ministra ds transportu.

Dla terenów kolejowych (linia nr 274 i linia nr 970) ustala się następujące wytyczne dotyczące zagospodarowania przestrzennego:

- 1) utrzymanie i modernizację linii kolejowej nr 274 relacji Wrocław – Wałbrzych oraz linii kolejowej nr 970 ,
- 2) dopuszcza się uruchomienie turystycznego połączenia kolejowego z Wrocławia do Zbiornika Mietkowskiego,
- 3) dopuszcza się lokalizowanie nowych przystanków i stacji kolejowych na terenie gminy, w szczególności dla potrzeb ruchu turystycznego w rejonie Zbiornika Mietkowskiego (w Borzygniewie, Chwałowie),
- 4) dopuszcza się usługi na terenach kolejowych w powiązaniu z terenami zabudowy (mieszkaniowej i gospodarczej), przystankami i stacjami,
- 5) dopuszcza się komunikację drogową, rowerową i pieszą oraz obsługę komunikacji,
- 6) na terenach komunikacji kolejowej dopuszcza się utrzymanie dotychczasowych funkcji działalności gospodarczej oraz mieszkaniowej,
- 7) dopuszcza się budowę nowych linii i bocznic kolejowych,
- 8) dopuszcza się lokalizowanie ekranów akustycznych wzdłuż linii kolejowej - preferowane ekrany przezroczyste, nie powodujące optycznych przegrodzeń przestrzeni,
- 9) odległość budynków i budowli od linii kolejowej regulują przepisy odrębne,
- 10) budynki mieszkalne, oświaty, ochrony zdrowia, opieki, zamieszkania zbiorowego i obiekty związane z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży należy lokalizować w takiej odległości od terenu kolejowego, aby możliwe było zapewnienie dopuszczalnego natężenia hałasu i wibracji określonego w przepisach odrębnych;
- 11) wszelkie place składowe, dojazdy, parkingi, place manewrowe muszą mieć nawierzchnię twardą ze spadkiem zapewniającym spływ wody w kierunku przeciwnym do terenów kolejowych,
- 12) stanowiska do mycia i przeglądu samochodów powinny mieć odprowadzenie wody do instalacji wyposażonych w osadniki błota i separatory substancji ropopochodnych,
- 13) odległość zadrzewiania i zakrzewiania od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 15 m,
- 14) zakazuje się wykorzystania rowów odwadniających tereny kolejowe przez innych użytkowników niż PKP S.A.
- 15) funkcja przylegających do linii kolejowej terenów przemysłowych, magazynowych i składowych nie może być związana z obrotem substancjami łatwopalnymi, wybuchowymi, żrącymi lub pyłącymi, stanowiącymi potencjalne zagrożenie dla ruchu kolejowego. Lokalizacja zbiorników magazynowych paliw płynnych i gazu płynnego w stosunku do linii kolejowej musi być zgodna z przepisami odrębnymi,
- 16) zakazuje się prowadzenia wzdłuż linii kolejowej magistrali wodociągowych o średnicy przekraczającej 1600 mm;
- 17) zakazuje się krzyżowania gazociągów z torami kolejowymi na terenach stacji, przystanków osobowych i pod rozjazdami;
- 18) zakazuje się lokalizacji przy linii kolejowej stawów gruntowych,
- 19) zakazuje się lokalizacji bezpośrednio przy linii kolejowej ścieżek rowerowych i ciągów pieszych;
- 20) zakazuje się instalowania świateł kolorów stosowanych w sygnalizacji kolejowej na drogach przebiegających w sąsiedztwie linii kolejowej lub krzyżujących się z torami kolejowymi za pomocą wiaduktu drogowego;

- 21) zakazuje się lokalizacji masztów i konstrukcji wieżowych w odległości mniejszej od terenu linii kolejowej niż wysokość tych obiektów;
- 22) obowiązuje zachowanie trójkąta widoczności przy wszystkich skrzyżowaniach dróg z linią kolejową w jednym poziomie, bez względu na kategorię przejazdu,
- 23) przy linii kolejowej dopuszcza się lokalizację reklam w taki sposób, aby urządzenie nośnika reklamowego i jego oświetlenie nie powodowało oślepienia maszynistów, przy czym wyklucza się instalowania pulsujących reklam świetlnych.

6. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

Zaopatrzenie w wodę

Wymagana będzie rozbudowa istniejących, zbiorczych systemów wodociągowych:

- 1) systemu obejmującego wsie: Mietków, Milin, Piławę, Borzygniew, Maniów, Maniów Mały i Maniów Wielki, Proszkowice i leżącą poza obszarem gminy miejscowość Szymanów - w oparciu o ujęcie wód podziemnych, zlokalizowane na terenie Mietkowa,
- 2) systemu obejmującego wsie: Stróża, Wawrzeńczyce i Ujów – w oparciu o zasoby studni głębinowych znajdujących się w Stróży,
- 3) systemu obejmującego wsie: Domanice i Chwałów zasilanego z terenu gminy Marcinowice,
- 4) sieci w Dzikowej zaopatrywanej z terenu gminy Żarów.

Gminne ujęcia wody o wydajności 135,50 m³/godzinę, czyli 3252 m³/dobę i w pełni zaspokajają aktualne zapotrzebowanie dobowe wynoszące 422 m³. W 2011 roku dostarczono gospodarstwom domowym 103,1 dm³ wody, co daje 26,1 m³ na 1 mieszkańca gminy.

W ujęciu w Mietkowie (2 studnie – podstawowa i awaryjna) ujmowane są wody z głębokości 62 i 61m. Zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą $Q_e=32,5\text{m}^3/\text{h}$ (określone w pozwoleniu wodnoprawnym na szczególne korzystanie z wód ważnym do dnia 30 czerwca 2016r.).

W ujęciu Stróża w pozwoleniu wodno-prawnym na szczególne korzystanie z wód (wydane na czas do 16 listopada/grudnia 2021 r.) określono zatwierdzone zasoby eksploatacyjne $Q_e=37,0\text{m}^3/\text{h}$.

Pokrycie ewentualnych potrzeb związanych z działalnością gospodarczą może nastąpić poprzez rozbudowę ujęć wodociągu grupowego bądź realizację ujęć własnych na terenie inwestora.

Oczyszczanie i odprowadzanie ścieków

Planowana jest sukcesywna rozbudowa grupowej sieci kanalizacji sanitarnej funkcjonującej na terenie miejscowości Borzygniew, Mietków, Maniów, Maniów Wielki, Maniów Mały i Proszkowice – zgodnie z potrzebami rozwojowymi, z odprowadzaniem ścieków do istniejącej gminnej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Mietkowie. W przypadku braku technicznych możliwości rozbudowy sieci dopuszcza się indywidualne sposoby odprowadzania ścieków.

Dopuszcza się rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w Mietkowie.

Na terenie pozostałych miejscowości, niewyposażonych w sieć kanalizacyjną, dopuszcza się:

- budowę lokalnych systemów kanalizacji sanitarnej z lokalnymi oczyszczalniami ścieków lub z odprowadzeniem ścieków do gminnej oczyszczalni ścieków w Mietkowie,
- odprowadzanie ścieków do przydomowych oczyszczalni ścieków, pod warunkiem odpowiednich warunków gruntowo-wodnych,
- odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników na ścieki z systematycznym wywozem ścieków do oczyszczalni.

Po oddaniu do użytku sieci kanalizacyjnej dopuszcza się podłączenie wszystkich nieruchomości do sieci kanalizacyjnej z jednoczesną likwidacją bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne. Z obowiązku tego należy wyłączyć gospodarstwa domowe wyposażone w przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Ścieki przemysłowe o przekroczonych dopuszczalnych wartościach zanieczyszczeń, powinny być oczyszczone na terenie własnym inwestora.

Przyjęta technologia oczyszczania ścieków nie może negatywnie wpływać na stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz powodować degradacji gruntów i zieleni.

Wody opadowe i roztopowe

Wody opadowe i roztopowe z terenów zabudowanych i utwardzonych należy odprowadzić do sieci kanalizacji deszczowej oraz zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dopuszcza się stosowanie w obrębie posesji rozwiązań technicznych służących zatrzymaniu wód opadowych i roztopowych z połąci dachowych i terenów utwardzonych, takich jak zbiorniki retencyjne na wody opadowe i roztopowe.

Na terenach, na których może dojść do zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi obowiązuje:

- utwardzenie i skanalizowanie terenu,
- podczyszczenie wód opadowych i roztopowych do poziomów określonych w przepisach odrębnych, przed wprowadzeniem do kanalizacji deszczowej lub do odbiornika, za pomocą urządzeń do podczyszczenia, zlokalizowanych na terenie własnym inwestora.

Gospodarka odpadami

Do roku 2011 odpady składowane były na składowisko znajdujące się w Stróży (około 800 m na zachód od zabudowy). Składowisko to jest zamknięte i trwa jego rekultywacja.

Na terenie gminy Mietków nie planuje się lokalizacji gminnego wysypiska odpadów. Odpady będą wywożone poza obszar gminy do RIPOK w Świdnicy.

Przepisy ustawy o odpadach nakładają na samorząd gminy obowiązek działań w zakresie gospodarki odpadami - zapobieganie oraz minimalizowanie wytwarzania odpadów, odzysk (w tym recykling i odzysk energii), unieszkodliwianie, składowanie odpadów unieszkodliwionych.

Zgodnie z przepisami o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gmina jest zobowiązana do zorganizowania odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Właściciele nieruchomości natomiast, są obowiązani ponosić na rzecz Gminy, na terenie której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Z opłat wnoszonych od mieszkańców (właścicieli nieruchomości) Gmina pokrywać będzie koszty tworzenia i utrzymania systemu selektywnego zbierania odpadów.

Opracowana „Koncepcja dostosowania gospodarki odpadami na terenie gminy Mietków” do wymagań wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach” zawiera propozycję wprowadzenia systemu zbierania odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów zgodnie z zasadami gospodarowania odpadami komunalnymi. Ma to zagwarantować ograniczenie ilości składowanych odpadów poprzez osiągnięcie odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami.

Do najważniejszych zadań do realizacji przez Gminę w ramach wdrażania systemu selektywnego zbierania odpadów należą:

- 1) utworzenie Gminnych Punktów Zbierania Odpadów Komunalnych w każdej miejscowości,
- 2) świadczenie usług odbioru i wywozu zebranych odpadów od ludności,
- 3) wywóz odpadów surowcowych do RIPOK rejonu północno-centralnego lub innych instalacji celem odzysku i unieszkodliwiania,
- 4) uruchomienie Mobilnych Punktów Odpadów Problemowych,
- 5) utworzenie Gminnych Punktów Zbierania Odpadów Niebezpiecznych i Problemowych lub utworzenie Punktów Zbierania Odpadów Problemowych,

- 6) inicjowanie działalności punktów skupu surowców wtórnych,
- 7) tworzenie nowych punktów zbierania wybranych odpadów niebezpiecznych: np. przeterminowane leki, baterie i inne.

Energia elektryczna

Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna

- 1) projektowana sieć 110 kV relacji Kąty Wrocławskie – Kostomłoty - Żarów:
  - a) dopuszcza się realizację sieci jako kablowej oraz jako napowietrznej,
  - b) w przypadku budowy sieci napowietrznej dla uniknięcia kolizji linii z ptakami wskazane jest stosowanie odpowiednich zabezpieczeń technicznych umożliwiających rozpoznanie przeszkód przez ptaki i zapobiegających porażeniu ich prądem,
  - c) dla napowietrznej linii 110 kV należy uwzględnić pas technologiczny o szerokości 30 m (po 15 m od osi linii w obie strony), w którym obowiązuje zakaz:
    - lokalizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi (budynków mieszkalnych, użyteczności publicznej, usługowych, przemysłowych),
    - wykorzystania terenu pod działalność gospodarczą,
    - tworzenia hałd i nasypów,
    - nasadzeń o wysokości powyżej 3 m.
- 2) sieci średniego i niskiego napięcia:
  - a) planowana jest sukcesywna rozbudowa istniejącej sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia.
  - b) dopuszcza się realizację napowietrznych oraz kablowych linii elektroenergetycznych,
  - c) dopuszcza się przełożenie lub skablowanie linii napowietrznych średniego i niskiego napięcia, których obecny przebieg koliduje z istniejącą i planowaną zabudową terenów,
  - d) dopuszcza się możliwość prowadzenia kabli energetycznych w pasach drogowych, a także na pozostałych terenach,
  - e) na wszystkich terenach przeznaczonych na zainwestowanie kubaturowe, a także na terenach infrastruktury technicznej dopuszcza się budowę dodatkowych stacji transformatorowych, wraz z liniami zasilającymi stosownie do potrzeb, których lokalizację należy uzależnić od rodzaju i sposobu zabudowy,
  - f) stacje transformatorowe dopuszcza się jako kubaturowe, wewnętrzne oraz słupowe,
  - g) w przypadku budowy stacji transformatorowych należy zapewnić dojazd do terenu dla jej obsługi.

Elektroenergetyczna sieć przesyłowa

Dla linii przesyłowych 400 kV i 220kV, stanowiących ważny element sieci przesyłowej krajowego systemu elektroenergetycznego, ustala się:

- 1) dopuszcza się modernizację, wymianę oraz przebudowę i nadbudowę napowietrznej linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kV relacji Świebodzice – Wrocław po istniejącej trasie, pod warunkiem nie powiększania wielkości dotychczasowego pasa technologicznego,
- 2) dopuszcza się budowę nowej linii elektroenergetycznej 400 kV albo linii wielotorowych, wielonapięciowych po trasie istniejącej linii o napięciu 400 kV. Istniejąca linia elektroenergetyczna zostanie w takim przypadku poddana rozbiórce przed realizacją nowej linii. Dopuszcza się także odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę linii, która w przyszłości zostanie ewentualnie wybudowana na jej miejscu. Realizacja inwestycji po trasie istniejącej linii nie wyłącza możliwości rozmieszczenia słupów oraz podziemnych, naziemnych lub nadziemnych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z linii w innych niż dotychczasowe miejscach,
- 3) dla uniknięcia kolizji linii z ptakami wskazane jest stosowanie odpowiednich zabezpieczeń technicznych umożliwiających rozpoznanie przeszkód przez ptaki i zapobiegających porażeniu ich prądem,

- 4) wzdłuż linii 400 kV należy uwzględnić pas technologiczny o szerokości 70 m (po 35 m od osi linii w obu kierunkach),
- 5) dopuszcza się modernizację, wymianę oraz przebudowę napowietrznej linii elektroenergetycznej o napięciu 220 kV relacji Świebodzice – Klecina po istniejącej trasie, z warunkiem utrzymania wielkości dotychczasowego pasa technologicznego,
- 6) wzdłuż linii 220 kV należy uwzględnić pas technologiczny o szerokości 50 m (po 25 m od osi linii w obu kierunkach),
- 7) dopuszcza się likwidację linii 220 kV,
- 8) w przypadku likwidacji linii 220 kV nie obowiązuje zachowanie pasa technologicznego,
- 9) w w/w pasach technologicznych obowiązują następujące ograniczenia użytkowania i zagospodarowania terenu:
  - a) ustala się zakaz realizacji obiektów budowlanych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, tj.: zakazuje się lokalizowania budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej typu szkoła, szpital, internat, żłobek, przedszkole i podobne,
  - b) zakazuje się lokalizowania miejsc stałego przebywania ludzi w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, turystyczną, rekreacyjną,
  - c) teren w pasie technologicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową lub zagrodową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) właściciela linii,
  - d) nie wolno tworzyć hałd, nasypów oraz sadzić pod linią roślinności wysokiej powyżej 3m.

Odnawialne źródła energii

- 1) ustala się możliwość pozyskiwania energii z elektrowni wodnej w Mietkowie - dopuszcza się jej utrzymanie i modernizację.
- 2) dopuszcza się na terenach wskazanych na rysunku studium lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z niezbędną infrastrukturą, z wyłączeniem elektrowni i farm wiatrowych. W granicach tych terenów zawierać się muszą również ewentualne strefy ochronne od urządzeń oraz ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Tereny te znajdują się poza obszarami objętymi ochroną przyrody, poza miejscami rozrodu i intensywnego wykorzystania przez ptaki - gatunki rzadkie i średnioliczne. Ze względu jednak na liczne trasy przelotów ptaków i znajdujący się w gminie Mietków Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Zbiornik Mietkowski PLB020004, w celu zminimalizowania oddziaływań farm solarnych na awifaunę, należy stosować panele charakteryzujące się wysoką absorpcją promieni słonecznych, ograniczających powstanie refleksów świetlnych. Energję elektryczną należy odprowadzać za pomocą podziemnych linii elektroenergetycznych.
- 3) dopuszcza się ponadto lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych, dla potrzeb zabudowy na terenach przeznaczonych na zabudowę mieszkaniową z towarzyszącymi usługami, na terenach sportu, terenach usług turystyki i rekreacji, terenach usług, terenach aktywności gospodarczej oraz na terenach AG/PG, przeznaczonych na aktywność gospodarczą oraz eksploatację surowców naturalnych, a także na terenach infrastruktury technicznej, z wyłączeniem paneli fotowoltaicznych na obszarach Natura 2000. Ze względu na liczne trasy przelotów ptaków i Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Zbiornik Mietkowski PLB020004, w urządzeniach fotowoltaicznych należy stosować panele charakteryzujące się wysoką absorpcją promieni słonecznych, aby ograniczyć powstanie refleksów świetlnych, w celu zminimalizowania oddziaływań na awifaunę,

- 4) dopuszcza się na terenach rolniczych poza obszarami objętymi ochroną przyrody, w odległości minimum 150 m od granicy tych obszarów, lokalizowanie urządzeń fotowoltaicznych wytwarzających energię o mocy nieprzekraczającej 100 kW, pod warunkiem stosowania paneli charakteryzujących się wysoką absorpcją promieni słonecznych, aby ograniczyć powstanie refleksów świetlnych, w celu zminimalizowania oddziaływań na awifaunę.

Sieć gazowa

Sieć dystrybucyjna

Na terenie gminy Mietków nie ma rozdzielczej sieci gazowej, która umożliwiłaby pobór gazu odbiorcom indywidualnym.

Proponuje się docelowo budowę rozdzielczej sieci gazowej na obszarach, które spełniają warunki wynikające z obowiązujących przepisów Prawa Energetycznego, a w szczególności opłacalności ekonomicznej planowanej inwestycji, uzależnionej od zawarcia odpowiedniej ilości umów o przyłączenie do sieci gazowej.

Dopuszcza się dostawę gazu bezprzewodowego.

Gazociąg przesyłowy

Na południe od wsi Domanice i Chwałów przebiega gazociąg średniego podwyższonego ciśnienia Dn 150 (PN 1,6 MPa), będący odgałęzieniem z węzła Żarów w kierunku Sobótki, zrealizowany przed rokiem 2001.

Należy uwzględnić:

- 1) przepisy wynikające z rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. z 2013 r. poz. 640) i PN-91/M-34501 w zakresie lokalizowania i odległości obiektów budowlanych od gazociągu,
- 2) zakaz prowadzenia działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągu podczas eksploatacji,
- 3) zakaz sadzenia drzew i krzewów w pasie 4 m (po 2 m od osi gazociągu),
- 4) dopuszcza się lokalizację podziemnego uzbrojenia technicznego zgodnie z przepisami odrębnymi.

Telekomunikacja i łączność

Na terenie gminy dostępne są usługi operatorów sieci telefonicznych oraz operatorów sieci komórkowych, z północy na południe przebiega Dolnośląska sieć szkieletowa szerokopasmowego internetu i funkcjonuje 1 placówka pocztowa - w Mietkowie.

Przewiduje się rozwój sieci i systemów oraz usług telekomunikacyjnych:

- 1) dopuszcza się rozbudowę sieci telekomunikacyjnych,
- 2) dopuszcza się nowe placówki pocztowe,
- 3) dopuszcza się lokalizację stacji bazowych telefonii komórkowych z wyłączeniem obszarów:
  - wpisanych do ewidencji zabytków,
  - objętych strefami konserwatorskimi A, B i W,
  - w strefie technologicznej napowietrznych linii elektroenergetycznych oraz w odległości mniejszej niż wysokość masztu (wieży) od tej linii,
  - w odległości mniejszej niż wysokość masztu (wieży) od linii kolejowej.

Cieplownictwo

Na terenie gminy Mietków nie ma sieciowych systemów centralnego ogrzewania. Potrzeby grzewcze mieszkańców gminy pokrywane są ze źródeł indywidualnych - indywidualnych kotłowni na węgiel kamienny lub olej opałowy lub na gaz ze zbiorników. Coraz większy udział ma również energia odnawialna (baterie słoneczne i pompy ciepła).

Przewiduje się ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych na paliwo stałe (węgiel kamienny) poprzez rozwój:

- bezemisyjnych systemów grzewczych w oparciu o odnawialne źródła energii,
- indywidualnych systemów grzewczych z zastosowaniem gazu jako źródła energii - w pierwszej kolejności z sieci gazowniczej - po jej wybudowaniu, a w przypadku braku zasięgu tego systemu ze zbiorników na gaz lokalizowanych na własnym terenie inwestorów,
- indywidualnych systemów grzewczych z zastosowaniem oleju opałowego jako źródła energii.

Dopuszcza się realizację sieciowych systemów grzewczych (np. osiedlowych lub obejmujących zasięgiem całe miejscowości).

Dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń lokalnych systemów zaopatrzenia w ciepło, w tym urządzeń pozyskujących energię ze źródeł odnawialnych o mocy nieprzekraczającej 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych, na wszystkich terenach przeznaczonych pod zabudowę, pod warunkiem nienaruszania innych ustaleń, a szczególnie warunków ochrony wartości kulturowych i krajobrazowych oraz normatywów środowiskowych w zakresie zanieczyszczenia powietrza.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM.

Na terenie gminy znajduje się szereg obiektów o charakterze inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz przepisów odrębnych.

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym należy zaliczyć inwestycje z zakresu:

- 1) budowy, rozbudowy, modernizacji i utrzymania dróg gminnych i dróg rowerowych, a także dróg wodnych,
- 2) budowy i utrzymania obiektów gminnego transportu publicznego,
- 3) budowy i utrzymania infrastruktury technicznej: rozbudowa i modernizacja urządzeń i sieci kanalizacji sanitarnej, wodociągów oraz gospodarki odpadami,
- 4) budowy i utrzymania ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania lub dystrybucji niskoprężnych gazów, energii elektrycznej oraz urządzeń i obiektów niezbędnych do korzystania z tych urządzeń i przewodów,
- 5) budowy i utrzymywania obiektów służących ochronie środowiska, regulacji przepływów i ochrony przed powodzią, regulacji i utrzymania rowów oraz urządzeń melioracyjnych,
- 6) ochrony nieruchomości stanowiących dobra kultury w tym opieki nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki będącymi własnością jednostek samorządu lokalnego, w rozumieniu przepisów o ochronie dóbr kultury,
- 7) budowy i utrzymania urzędów organów władzy i administracji publicznej, publicznych szkół, przedszkoli i żłobków, publicznych obiektów ochrony zdrowia, domów opieki społecznej i placówek opiekuńczych,
- 8) budowy i utrzymania obiektów oraz urządzeń niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego,

- 9) budowy i utrzymania gminnych obiektów sportowych,
  - 10) budowy i utrzymania obiektów i pomieszczeń niezbędnych do świadczenia powszechnych usług pocztowych,
  - 11) zakładania i utrzymania cmentarzy
- oraz inne zadania, będące inwestycjami celu publicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi, służące społeczności gminy Mietków.

Ustalenia dla lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- 1) na obszarze całej gminy dopuszcza się:
  - a) budowę i utrzymywanie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej (sieci wodociągowe, sieci kanalizacyjne, sieci gazowe, sieci telekomunikacyjne i sieci elektroenergetyczne, w tym słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, stacje transformatorowe, hydrofornie, przepompownie, stacje redukcyjne gazu i inne urządzenia niezbędne do funkcjonowania uzbrojenia),
  - b) budowę i utrzymywanie inwestycji z zakresu komunikacji,
  - c) budowę i utrzymywanie obiektów służących ochronie środowiska, regulacji przepływów i ochrony przed powodzią, regulacji i utrzymania rowów oraz urządzeń melioracyjnych,
  - d) ochronę nieruchomości stanowiących dobra kultury w tym opieki nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki będącymi własnością jednostek samorządu lokalnego, w rozumieniu przepisów o ochronie dóbr kultury,
- 2) wyznacza się obszary przeznaczone na lokalizację obiektów infrastruktury technicznej – energetyki, wodociągów, kanalizacji i gospodarki odpadami,
- 3) ustala się utworzenie Gminnych Punktów Zbierania Odpadów Komunalnych w każdej miejscowości,
- 4) wyznacza się obszary lokalizacji obiektów sportowych, na których dopuszcza się utrzymanie istniejących gminnych obiektów sportowych oraz realizację nowych. Obiekty te dopuszcza się także na wszystkich obszarach zainwestowania kubaturowego oraz na terenach zbiorników wodnych, z wyłączeniem strefy ciszy na Zbiorniku Mietkowskim, ustanowionej w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Mietkowski,
- 5) wyznacza się tereny na utrzymanie i budowę cmentarzy,
- 6) na wszystkich terenach zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami, terenach usług, terenach turystyki i rekreacji oraz terenach aktywności gospodarczej dopuszcza się utrzymanie i budowę obiektów niezbędnych do świadczenia powszechnych usług pocztowych,
- 7) na wszystkich terenach zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami, terenach usług, terenach PG/U i terenach aktywności gospodarczej dopuszcza się utrzymanie i budowę obiektów urzędów organów władzy i administracji publicznej, publicznych szkół, przedszkoli i żłobków, publicznych obiektów ochrony zdrowia, domów opieki społecznej i placówek opiekuńczych, obiektów oraz urządzeń niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego.

8. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM.

W zakresie ochrony przeciwpowodziowej:

Zbiornik Mietkowski - obiekt infrastruktury związanej z ochroną przeciwpowodziową o znaczeniu ponadlokalnym, wskazany w koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju, przyjętej uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. (M. P. z 2012 r., poz. 252).

W zakresie komunikacji:

- 1) przebieg drogi krajowej – autostrady A-4, wzdłuż fragmentu północnej granicy gminy (częściowo na terenie gminy Mietków),
- 2) przebieg drogi krajowej nr 35 wzdłuż części południowo-wschodniej granicy gminy – należy uwzględnić możliwość powiększenia pasa drogowego,
- 3) linia kolejowa nr 274 i nr 970 (częściowo rozebrany łącznik),
- 4) publiczne drogi powiatowe:
  - nr 2075D,
  - nr: 2000D i 1999D,
  - nr: 1997D, 1996D, 2010D, 2080D, 2007D, 2085D, 1998D.

W zakresie infrastruktury technicznej:

- 1) przebieg napowietrznej linii elektroenergetycznej 220 kV relacji Świebodzice – Klecina, przy czym dopuszcza się likwidację wyeksploatowanej linii,
- 2) przebieg napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV relacji Świebodzice – Wrocław,
- 3) planowany przebieg napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV relacji Kąty Wrocławskie – Kostomłoty – Żarów,
- 4) przebieg gazociągu podwyższonego średniego ciśnienia 1,6 MPa,
- 5) elektrownia wodna w Mietkowie.

W zakresie ochrony środowiska:

- projektowany Specjalny Obszar Ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą”,
- Obszar Specjalnej Ochrony ptaków (OSO) Natura 2000 PLB020004 „Zbiornik Mietkowski”,
- Park Krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”,
- wały ochronne wzdłuż rzeki Bystrzycy i rzeki Strzegomki,
- złoża surowców mineralnych (kruszywa naturalne).

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI ORAZ OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Na obszarze gminy Mietków nie wyznacza się obszarów:

- 1) wymagających scaleń i podziału nieruchomości; dopuszcza się wyznaczenie takich obszarów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- 2) rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²,

- 3) przestrzeni publicznej, natomiast wskazuje się, iż obszarami przestrzeni publicznej, do uwzględnienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego są:
- ogólniedostępne place,
  - ogólniedostępne parki,
  - publiczne tereny sportu i rekreacji.

10. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego powinny zostać sporządzone dla obszarów, wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, które w dotychczas obowiązujących planach miejscowych miały przeznaczenie rolnicze lub leśne, a dla których określono w niniejszym Studium inny niż rolny i leśny kierunek rozwoju.

Należy wprowadzić do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujące obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Granice obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i zmienić przeznaczenie gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze i nieleśne będą skonkretyzowane w uchwałach rady gminy o przystąpieniu do sporządzenia planów miejscowych, po uprzednim wykonaniu analiz zasadności przystąpienia do sporządzenia planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami studium.

Granice tych obszarów powinny przebiegać wzdłuż:

- granic własności terenów,
- granic terenów komunikacji drogowej i kolejowej,
- granic terenów wód powierzchniowych,
- granic terenów lasów i dolesień,
- granic zabudowy istniejącej,
- granic terenów, dla których wydano zgodę na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,

a także wzdłuż granic innych terenów lub obiektów o różniącym się sposobie wykorzystania, zagospodarowania, bądź użytkowania.

Ze względu na istotne znaczenie Zbiornika Mietkowskiego dla rozwoju przestrzennego gminy oraz jego różnorodne funkcje (przeciwpowodziowa, gospodarcza, sportowa, turystyczna i rekreacyjna), a także przewidywany rozwój zabudowy w rejonie Zbiornika, powinien zostać sporządzony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący obszar Zbiornika i tereny przyległe. Plan miejscowy winien respektować ustanowione formy i zasady ochrony przyrody.

Powinny zostać uaktualnione miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla linii napowietrznych 220 kV i 400 kV z pasami technologicznymi. Dopuszcza się prowadzenie granicy obszaru objętego planem po granicy pasa technologicznego linii.

11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

Gmina Mietków jest gminą o podstawowej funkcji rolniczej. Wg stanu z 2010 r. użytki rolne zajmowały 67,1% powierzchni gminy (grunty orne - 60,3%, użytki zielone – 6,7%, sady - 0,1%). Dla kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej określa się następujące główne kierunki i zasady:

- 1) ograniczanie przeznaczania na cele nierolnicze gruntów o wysokich klasach bonitacyjnych,
- 2) wyłączenie z zainwestowania nierolniczego obszarów wyznaczonych w Studium jako obszary rolnicze,
- 3) ochrona i powiększanie zasobów leśnych,
- 4) ochrona istniejących zadrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- 5) zachowanie bioróżnorodności siedlisk,
- 6) poprawa warunków wodnych – konserwacja i odbudowa cieków i urządzeń wodnych,
- 7) wzdłuż rzek i cieków wodnych, w pasie terenu szerokości co najmniej 10 m od ich linii brzegowej, wskazane jest nie wprowadzanie nowego zainwestowania, w celu stworzenia warunków do rozmnażania i rozprzestrzeniania się zagrożonych wyginieciem roślin i zwierząt, ochrony i odtwarzania ich siedlisk i ostoi, a także ochrony tras migracyjnych zwierząt,
- 8) utrzymanie sprawności systemów melioracyjnych – rowów melioracyjnych i sieci drenarskiej,
- 9) poprawa zdolności retencyjnej – konserwacja zbiorników i oczek wodnych,
- 10) wspieranie rozwoju produkcji rolniczej i leśnej,
- 11) rozwój ekologicznej produkcji roślinnej,
- 12) hodowla rodzimych ras zwierząt (np. kóz, owiec, drobiu),
- 13) modernizacja istniejących i tworzenie nowych ośrodków i zakładów obsługi gospodarki rolnej i leśnej,
- 14) poprawa jakości życia na obszarach wiejskich - modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej oraz infrastruktury społecznej,
- 15) rozwój agroturystyki,
- 16) utrzymanie, modernizacja i rozwój dróg transportu rolnego,
- 17) rekultywacja terenów zdegradowanych, takich jak grunty poeksploatacyjne i dzikie wysypiska.

Niezależnie od terenów dolesień wskazanych na rysunku studium, dopuszcza się przeznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego do zalesienia także innych gruntów rolnych, spełniających wymagania przepisów szczególnych, niekoniecznie bezpośrednio graniczącymi z lasami istniejącymi.

12. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.

Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej opublikował na stronie internetowej obowiązujące mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP). Mapy te zostały przekazane do Urzędu Gminy Mietków.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego (MZP) wskazano na rysunku Kierunków występujące w gminie Mietków obszary, o których mowa w art. 88d ust. 2 ustawy Prawo wodne:

- 1) na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego (Q0,2%),
- 2) szczególnego zagrożenia powodzią:
  - na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%),
  - na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%),
- 3) obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

W zasięgu w/w obszarów szczególnego zagrożenia powodzią występują niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne dla osadnictwa. Obszary te są bardzo rozległe i obejmują również częściowo istniejącą zabudowę w miejscowościach Stróża, Wawrzeńczyce i Domanice. Z tego względu dla całego obszaru szczególnego zagrożenia powodzią nie da się wykluczyć zabudowy. Dla obszarów tych powinny być wykonane zabezpieczenia przeciwpowodziowe – modernizacja istniejących wałów przeciwpowodziowych i budowa nowych obwałowań.

Zabudowa na obszarach wskazanych w punktach 1-3 powinna być kształtowana w sposób minimalizujący ewentualne szkody w przypadku zalania powodzią lub wystąpienia podtopień (m. in. wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń konstrukcyjnych budynków, podwyższenie parterów domów, odpowiednie przystosowanie podłoża gruntowego, odpowiednia izolacja).

Na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy, wynikające z ustawy Prawo wodne:

- 1) wynikające z art. 88l, iż na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:
  - wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
  - sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
  - zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego,
- 2) wynikające z art. 40 ust. 1 pkt 3, iż na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od w/w zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią, jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym lub, w przypadku, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.

Uwaga: ze względu na to, że granice zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią mogą ulegać zmianom, dopuszcza się, uwzględnienie tych zmian w planach miejscowych, bez konieczności zmiany niniejszego studium.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych

Na terenach położonych w zasięgu nadzwyczajnego poziomu piętrzenia Zbiornika Mietkowskiego, tj. na poziomie i poniżej rzędnej 173,60 m n.p.m istnieje zagrożenie występowania osuwisk ziemi na skutek dużych wahań poziomu wody w zbiorniku Mietkowskim i rozmywania gruntu.

Brzeg zbiornika wodnego w rejonie istniejącej zabudowy oraz planowanego zainwestowania należy zabezpieczyć przed osuwaniem.

Przy opracowaniu projektów budowlanych obowiązuje analiza stateczności skarpy ustalająca warunki posadowienia oraz sposoby zabezpieczenia obiektów przed ewentualnymi skutkami zjawisk osuwiskowych.

13. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.

Na terenie gminy Mietków wyznaczono obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw w rejonie:

- wsi Wawrzeńczyce i Stróža,
- wsi Maniów i Proszkowice,
- Zbiornika Mietkowskiego,

dla których zagospodarowanie złoża winno być prowadzone zgodnie z przepisami szczególnymi z uwzględnieniem obowiązujących filarów ochronnych od obszarów lub budowli wymagających ochrony, w szczególności od dróg publicznych oraz od linii kolejowej (w Wawrzeńczycach i Stróży).

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI.

Na terenie gminy Mietków występują:

- 1) dzikie wysypiska wymagające likwidacji i rekultywacji;
- 2) wyrobiska po eksploatacji surowców mineralnych (kruszyw naturalnych) wymagające rekultywacji, dla których określa się dopuszczalne kierunki rekultywacji:
  - a) wodny,
  - b) wodno-rekreacyjny,
  - c) rolny,
  - d) rolno-rybacki,
  - e) leśny,
  - f) gospodarczy:
    - sportowy,
    - usług turystyki i rekreacji,
    - drogi publicznej na fragmencie przebiegu przez obręb Wawrzeńczyce oraz Maniów,
    - zabudowy mieszkaniowej na terenie w sąsiedztwie miejscowości Maniów,
    - aktywności gospodarczej na terenie w miejscowości Borzygniew.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH.

Na terenie gminy Mietków terenem zamkniętym jest teren linii kolejowej nr 274 relacji Wrocław – Zgorzelec o znaczeniu państwowym, będącej w zarządzie PKP, magistralnej, klasy 1, zelektryfikowanej, dwutorowej, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wykazu linii kolejowych o znaczeniu krajowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 569), uznany za teren zamknięty na podstawie decyzji Ministra Infrastruktury Nr 25 z dnia 12 sierpnia 2011 r.

Dla terenu tego nie wyznacza się strefy ochronnej.

Granice terenu zamkniętego są oznaczone na rysunku Kierunków rozwoju.

16. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREF OCHRONNYCH, ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIAMI W ZABUDOWIE ORAZ W ZAGOSPODAROWANIU I UŻYTKOWANIU TERENU.

Na obszarze gminy nie dopuszcza się lokalizacji elektrowni i farm wiatrowych bowiem w Studium przestrzennych uwarunkowań rozwoju energetyki wiatrowej w województwie dolnośląskim większość gminy Mietków znajduje się w granicach:

- obszaru ważnego dla ptaków (A5), zawierającego w swoich granicach obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 wraz ze strefą buforową,
- obszaru najważniejszych udokumentowanych tras przelotów ptaków i ich żerowania,
- obszaru szczególnie cennego dla populacji nietoperzy – wzdłuż doliny Bystrzycy.

Poniższe ustalenia dotyczą innych, niż elektrownie i farmy wiatrowe urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych :

- 1) Na terenach wskazanych na rysunku Kierunków rozwoju dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z niezbędną infrastrukturą. Tereny te obejmują także strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.
- 2) Tereny, o których mowa w pkt 1 znajdują się poza chronionymi siedliskami przyrody, a urządzenia fotowoltaiczne nie generują hałasu, szkodliwego promieniowania elektromagnetycznego i nie emitują szkodliwych substancji do powietrza i gleby. Jednakże ze względu na liczne trasy przelotów ptaków i Obszar Specjalnej Ochrony ptaków Zbiornik Mietkowski PLB020004, w celu zminimalizowania oddziaływań na awifaunę wskazano konieczność stosowania paneli charakteryzujących się wysoką absorpcją promieni słonecznych, aby ograniczyć powstanie refleksów świetlnych.
- 3) Energię elektryczną należy odprowadzać za pomocą podziemnych linii elektroenergetycznych.

VI. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Niniejsze opracowanie stanowi zmianę „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mietków” uchwalonego uchwałą Rady Gminy Mietków nr XVIII/95/2000 z dnia 29 listopada 2000 r., zmienionego na obszarach położonych w obrębie Borzygniew i Maniów uchwałą Rady Gminy Mietków nr XXVII/162/2005 z dnia 28 grudnia 2005 r. oraz na obszarach położonych w miejscowościach Borzygniew, Domanice, Maniów, Maniów Mały i Proszkowice uchwałą Rady Gminy Mietków nr XXXI/193/2010 z dnia 20 września 2010 r. i dotyczy całego obszaru gminy Mietków.

Uchwałą nr XXVI/129/2013 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium w granicach administracyjnych gminy, Rada Gminy Mietków podjęła w dniu 28 stycznia 2013 r. Z uwagi na to, że zakres opracowania obejmuje cały obszar gminy, to sporządzony został nowy tekst Studium określający uwarunkowania oraz kierunki rozwoju gminy oraz nowe rysunki Studium: rysunek Uwarunkowań i rysunek Kierunków rozwoju, na którym przedstawiono graficznie kierunki rozwoju gminy.

Projekt zmiany Studium został sporządzony zgodnie ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 199) oraz z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233). Zgodnie z art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględniono uwarunkowania wynikające z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- 5) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
- 6) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- 7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- 8) stanu prawnego gruntów,
- 9) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- 10) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- 11) występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- 12) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- 13) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- 14) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
- 15) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

W Studium określono politykę przestrzenną gminy Mietków, której głównym założeniem jest rozwój gminy oparty na zasadach zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska naturalnego i zasobów przyrody – Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków (OSO) Natura 2000 PLB020004 „Zbiornik Mietkowski”, projektowanego Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk (SOO) Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą”, Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”.

Wskazano wzmocnienie turystyczno- rekreacyjnej roli Zbiornika Mietkowskiego i mniejszych akwenów wodnych na terenie gminy - Zbiornika Proszkowskiego oraz planowanego Zbiornika Wawrzeńczyce.

Określono kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, które obejmują:

- rozwój zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami w każdej miejscowości, jako dopełnienie istniejącego zainwestowania i przyrost jednostek osadniczych,
- rozwój terenów usług turystyki i rekreacji w rejonie Zbiornika Mietkowskiego, Zbiornika Proszkowskiego i – po zakończeniu eksploatacji kruszywa, w rejonie planowanego zbiornika Wawrzeńczyce,
- rozwój terenów aktywności gospodarczej – nowe tereny wskazano w południowej części gminy,
- utrzymanie i rozwój eksploatacji surowców naturalnych,
- określenie terenów lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych, w tym przede wszystkim z urządzeń fotowoltaicznych,
- utrwalenie ochrony obszarów cennych przyrodniczo,
- ochronę obszarów i obiektów zabytkowych,
- kształtowanie systemu komunikacyjnego.

Wskazano, że rozwój zabudowy będzie wymagał również rozbudowy infrastruktury społecznej i lepszej dostępności mieszkańców do usług.

Wskazane zostały aktualne granice udokumentowanych złóż kopalin, obszarów i terenów górniczych, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów objętych ochroną przyrody, ochroną zabytków, tereny zamknięte, istniejące napowietrzne linie najwyższych napięć (400 kV i 220 kV), trasa planowanej napowietrznej linii 110 kV, istniejący gazociąg podwyższonego średniego ciśnienia 1,6 MPa.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej wyodrębniono następujące kategorie przeznaczenia terenów:

- tereny zabudowy mieszkaniowej z towarzyszącymi usługami - oznaczone symbolem **M**,
- tereny zabudowy letniskowej i zabudowy jednorodzinnej - oznaczone symbolem **MNL**,
- tereny usług - oznaczone symbolem **U**,
- tereny usług turystyki i rekreacji - oznaczone symbolem **UT**,
- tereny sportu - oznaczone symbolem **US**,
- tereny aktywności gospodarczej - oznaczone symbolem **AG**,
- tereny aktywności gospodarczej/tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych - oznaczone symbolem **AG/PG**,
- tereny powierzchniowej eksploatacji surowców naturalnych - oznaczone symbolem **PG**,
- tereny obsługi eksploatacji surowców naturalnych oraz tereny usług - oznaczone symbolem **PG/U**,
- tereny zieleni (zadrzewienia, zakrzaczenia, zieleń łąkowa, zieleń izolacyjna) - bez symbolu literowego (kolor jasnozielony),
- tereny zieleni parkowej - oznaczone symbolem **ZP**,
- tereny lasów i zadrzewień - bez symbolu literowego (kolor ciemnozielony),
- tereny dolesień - bez symbolu literowego (pasy pionowe w kolorach jasnożółtym i ciemnozielonym),
- tereny cmentarzy - oznaczone symbolem **ZC**,
- tereny cmentarzy historycznych (nieczynnych) - oznaczone symbolem **ZCN**,
- tereny rolnicze - bez symbolu literowego (kolor jasnożółty),
- tereny wód powierzchniowych - bez symbolu literowego (kolor jasnoniebieski),
- tereny tamy ziemno-betonowej - oznaczone symbolem **T**,
- tereny urządzeń infrastruktury technicznej - energetyka (symbol **E**), urządzenia kanalizacji (symbol **K**), gospodarka odpadami (symbol **O**), wodociągi (symbol **W**),

- tereny komunikacji -tereny dróg publicznych (KD-A – autostrada A4, KD-Z - drogi klasy zbiorczej, KD-L – drogi klasy lokalnej), tereny kolejowe - oznaczone symbolem **KK**, tereny parkingów - oznaczone symbolem **KP**,
- tereny lokalizacji urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych o mocy powyżej 100 kW zawierające strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

W Studium określone zostały:

- zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego,
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych,
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- granice terenów zamkniętych,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa,
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,

W studium stworzono podstawy do rozwoju energetyki ze źródeł odnawialnych – wyznaczono tereny urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz z niezbędną infrastrukturą. Tereny te obejmują także ewentualne strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Nie dopuszczono elektrowni wiatrowych z uwagi na ich niekorzystne oddziaływanie na obszar Natura 2000 Zbiornik Mietkowski, utworzony w celu ochrony przed wyginieniem dziko żyjących ptaków lęgowych i migrujących.

Nie wyznaczono obszarów wymagających scaleń i podziału nieruchomości oraz rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m², ani przestrzeni publicznej.

Nowe kierunki rozwoju przyjęte w projekcie zmiany Studium pozwolą na wzmocnienie turystyczno – rekreacyjnej funkcji gminy i realizację zamierzeń inwestycyjnych w tym zakresie oraz rozwój mieszkalnictwa, aktywności gospodarczej i eksploatacji złóż kruszyw naturalnych, co z kolei przełoży się na rozwój gospodarczy gminy.